

Euroopan unioni

Euroopan sosiaalirahasto

Hankehakemus

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 31.8.2016	Diaarinumero EURA 2014/3399/09 02 01 01/2015/STM
Käsittelijä Irmeli Järvenpää	Puhelinnumero 0295163274
Hakemusnumero 101965	Hankekoodi
Hakemustyyppi Uusi	Tila Saapunut

1 Viranomainen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomainen Sosiaali- ja terveysministeriö
--

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy	
Organisaatiotyyppi Ammattikorkeakoulu	Y-tunnus 2539767-3
Jakeluosoite Kampusranta 11, PL 412	Puhelinnumero 0201245000
Postinumero 60101	Postitoimipaikka Seinäjoki
Tilinumero (IBAN) FI9054190120208800	BIC OKOYFIHH
WWW-osoite http://www.seamk.fi	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi RAUTAJOKI ARTO MIKAEL	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa Kehitysjohtaja, Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite arto.rautajoki@seamk.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 040 830 2399
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☐ Vain yksi hakija ☒ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke) ☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)	

Osatoteuttajat

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (osatoteuttajan) nimi	Y-tunnus	Organisaatiotyyppi
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus	1523864-4	Muu järjestö tai yhdistys
Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus, Socca	1567535-0	Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy Socom	1735895-7	Pieni yritys
Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy	1796674-1	Mikroyritys
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä sosiaalialan osaamiskeskus Verso-liikelaitos	0215606-8	Kuntayhtymä
Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius KYC	0245894-7	Yliopisto
Pikassos Oy, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan alueen sosiaalialan osaamiskeskus	1749706-8	Pieni yritys

Perustele, miksi hanke toteutetaan yhteishankkeena.

Hanke toteutetaan usean osatoteuttajan yhteishankkeena tiiviissä yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskusten muodostamaa verkostoa hyödyntäen niin, että osatoteuttajina toimivat osaamiskeskukset alueillaan kehittävät sosiaalityön uusia työmuotoja yhdessä kuntien ja asiakkaiden kanssa. Lisäarvo mukana oleville toteuttajille, Kuntaliitolle sekä valtakunnallisesti syntyy siitä, että hankkeessa luodaan yhtenäisiä toimintamalleja ja -välineitä Kela-siirron toteutukseen, joista kaikki kunnat voivat jatkossa hyötyä. Uusien sosiaalityön toimintamuotojen kokeilu ja kehittäminen tuovat niin ikään sekä uutta tietoa muutoksen alla olevaan sosiaalityöhön että mahdollistavat kootusti uusien hyvien käytäntöjen levittämisen.

Yksittäinen osatoteuttaja pystyy rajatusti kehittämään sosiaalityötä, Yhteishankkeena se saa suoraan käyttöönsä muualla hankealueella kehitettäviä, muunlaisia työvälineitä ja -malleja. Verkostoimalla erittäin monet Suomen kunnista tähän hankkeeseen, voidaan myös edistää sosiaalihuoltolain toimeenpanon etenemistä ja saada vertaisoppimisen ja tuen areenoita. Tässäkin hankkeessa hyödytään siitä, että kunnat voivat vertailla sosiaalityön toteuttamisen pulmakohtia ja saada muualta perspektiiviä, etenkin asiakkaiden kanssa tehtävään yhteiskehittämiseen. Tämä ei ole mahdollista ilman useita toteuttajia.

Hankkeen tavoitteet ja sisällöt on suunniteltu siten, että ne vaativat yhteiskehittämistä ja useita osallistuvia kuntia, sillä näin pystytään aikaan saamaan hyviä käytäntöjä, joita voidaan levittää tehokkaasti hankkeen sisällä, mutta myös laajemmin osatoteuttajien sekä hankejohdon toimesta valtakunnallisesti. Hanke on niin kattava, että se tuottaa ajankohtaista tietoa myös sosiaalihuoltolain toimeenpanon etenemisestä sekä Kela-siirrosta laajasti. Tätä voidaan hyödyntää valtakunnallisessa suunnittelussa. Yhtenäisten mallien ja välineiden tarve sosiaalityön toteuttamisessa on yhä tavoiteltava päämäärä, jota hankkeella voidaan edistää.

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa	
Alkamispäivämäärä 1.8.2016	Päätymispäivämäärä 31.12.2018
Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta	
Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Valtakunnallisessa Pro Sos -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä kehittämässä -hankkeen kohderyhmänä on sosiaalihuollon erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat, jotka usein tarvitsevat myös merkittävää tukea ja ohjausta taloudellisissa asioissa. Pää toteuttajana toimii ja hanketta hallinnoi Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy. Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA, joka on hallinnollisesti organisoitunut Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:n yhteyteen, johtaa ja koordinoi sosiaalialan osaamiskeskusten verkoston yhteistyössä suunnittelemaa PRO SOS -hanketta. Hankkeen osatoteuttajina on kuusi muuta sosiaalialan osaamiskeskusta sekä Jyväskylän yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydenius.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hankkeen tavoitteena on varmistaa vahva asiakaslähtöinen ja vaikuttava sosiaalityö sosiaalihuoltolain hengen mukaisesti. Tämä edellyttää tietoa asiakkaiden tarpeista sekä uusia keinoja vastata niihin vahvan monitoimijaisen yhteistyön avulla.

Muina osatavoitteina on luoda uusia ja vaikuttavia toimintamalleja ja -käytäntöjä sosiaalityöhön osana sote-uudistusta sekä perustoimeentulotuen Kela-siirron toimeenpanoa, edistää sosiaalityön orientaatiomuutosta suorite- ja järjestelmäkeskeisestä kohti asiakkaan vahvaa osallisuutta ja yhteistä työskentelyä sekä vahvistaa erilaisten toiminnallisten lähestymistapojen ja ryhmätoimintojen tavoitteellista hyödyntämistä sosiaalityössä. Näin pyritään myös edistämään eri ihmisryhmien välistä tasa-arvoa: asiakkaiden välistä ja luomalla vaikuttavia palveluita, myös asiakkaiden ja ei-asiakkaiden välistä tasa-arvoa. Hankkeessa luodaan hyvät toimintamallit jatkuvalla asiakaspalautteen arvioinnille.

Vaikka rakenteellinen sosiaalityö on ilmeinen osa hanketta, pääpaino on uusien sosiaalityön muotojen kokeilussa ja tuottamisessa. Uudistukset, kuten uusi sosiaalihuoltolaki ja tulossa oleva sote-uudistus sekä perustoimeentulotuen Kela-siirto pakottavat etsimään uusia ratkaisuja, mutta antavat myös sosiaalityölle uusia mahdollisuuksia. Hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön monialaisen palvelutarpeen arvioinnin hyviä käytäntöjä sekä edistetään toimivien yhteistyö- ja toimintatapojen rakentumista Kelan ja kuntien sosiaalityön välille.

Hankkeessa kokeillaan ja juurrutetaan jalkautuvia sosiaalityön käytäntöjä ja otetaan myös käyttöön erilaisia sosiaalityöntekijöiden ja asukkaiden yhteiskehittämisen tapoja ja malleja. He osallistuvat monin tavoin hankkeen toteuttamiseen. Taloudellisissa ongelmassa olevien asiakkaiden kanssa työskentelyyn sovelletaan muualla jo kehitettyjä hyviä sosiaalityön menetelmiä.

Hanke myös luo ja vakiinnuttaa tarkoituksenmukaisia verkostoja sosiaalihuollon kentälle. Syntyneet toimintamallit ja muut tulokset levitetään hankkeessa rakennettujen alueellisten verkostojen kautta. Osallistuvien kuntien lisäksi Kuntaliitto rahoittaa hanketta. Sen kanssa hanke tekee yhteistyötä ottamalla käyttöön Kuntaliiton jo kehittämiä prosesseja ja mallinnuksia. Hanke puolestaan antaa Kuntaliitolle tietoa ja jakaa paikallisten (myös maakunnallisten) hanketoimien tuloksia. Täten on mahdollista yhtenäistää toimintakäytäntöjä myös valtakunnallisesti. Hankkeen päättyessä kunnat pystyvät vastaamaan paremmin uuden sosiaalihuoltolain velvoitteisiin ja Kelan, Kuntaliiton ja kuntien/sote-alueiden välinen yhteistyöverkosto on luotu ja toimii. Asiakkaiden rooli on muuttunut, sillä he ovat osallisina palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa.

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

The Pro SOS project (Together towards new social work)

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

The national Pro SOS project ('Together towards New Social Work') is focused on clients of social services in need of special support, who often also need extensive support and guidance with financial matters. The project is administered by SONet Botnia, the Centre of Expertise on Social Welfare in the Ostrobothnian Area, which administratively belongs to Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy. The project is implemented by six other centres of expertise on Social Welfare, and the Kokkola-based Chydenius University Consortium of the University of Jyväskylä.

The project aims to ensure the implementation of strong, customer-oriented and effective social work in the spirit of the Social Welfare Act. This requires information about clients' needs and new ways to respond to them through strong multi-actor cooperation.

Other sub-goals include the creation of new and effective operational models and practices for social work as part of the national social welfare and health care (SOTE) reform and of the shift of basic income support to Kela, the promotion of the shift from performance and system-orientation in social work towards strong client participation and

cooperation, and the strengthening of the target-oriented use of different functional approaches and group activities in social work. This way the Project aims to increase equality between clients and also through services with better impact, equality between clients and non-clients increases. The project will create a good operational model for the continuous assessment of client feedback.

Although structural social work will have an important role in the project, the focus will be on the testing and production of new forms of social work. Reforms such as the new Social Welfare Act, the future SOTE reform and the shift of basic income support to Kela force us to search for new solutions but also provide new opportunities for social work. In the project, good practices in the assessment of a need for multidisciplinary services will be developed and adopted, and the formation of well-functioning cooperative and operational practices between Kela and municipal social services will be promoted.

In the project, practices of outreaching social work will be tested and introduced, and different ways and models for joint development between social workers and clients will be adopted. Clients will contribute to the implementation of the project in various ways. When working with clients with financial problems, good methods of social work, already developed elsewhere, will be applied in the project.

The project will also create and establish appropriate networks in the social welfare sector. The operational models created and other results will be disseminated through regional networks built during the project. In addition to the participating municipalities, the project will be financed by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. The project will cooperate with the Association by adopting processes and modellings already developed by them. For its part, the project will give the Association information and share results of local (and regional) project actions with them. This will also allow the nationwide harmonization of operational practices.

When the project ends, municipalities will be better equipped to meet the obligations of the new Social Welfare Act, and a cooperation network of the Association of Finnish Local and Regional Authorities and municipalities / SOTE regions will have been created and be in operation. Clients' role will have changed, because they will be directly involved in the design, development and assessment of services.

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Jos kuntalaisella on ollut useita sosiaalisia haasteita, esimerkiksi velkaantumista ja toimintakykyä heikentäviä vammoja, hän on joutunut asioimaan eri toimipisteissä useiden asiantuntijoiden luona. Toisinaan sosiaali- ja terveysviranomaisten ja kuntalaisen itsensäkin on ollut vaikea hahmottaa palvelutarpeidensa kokonaisuutta, vaikeuksiensa perimmäisiä syitä tai elämäntilanteen ja olosuhteiden merkityksiä. Käytännössä eri ammattilaiset ovat harvoin olleet tietoisia toistensa toiminnoista ja pyrkimyksistä kuntalaisen asioissa. Pienissä kunnissa sosiaalipalvelut ovat muutamasta ammattilaisesta koostuvan työntekijäryhmittymän tuottamia, jolloin asiakkaan elämäntilanne, palvelutarpeet ja lähiyhteisöjen merkitys ovat usein hahmotettavissa. Kuitenkin näissä kunnissa ongelmallista on voinut olla erityisasiantuntemuksen puute tilanteissa, joissa se olisi kuntalaisen elämänhallinnan tai elämänmuutoksen kannalta ratkaisevaa. Erilaiset toimintatavat ja osaamisen saatavuus ovat näin voineet tuottaa alueellista epätasa-arvoa.

Tutkimuksissa on havaittu, että sosiaalihuollon toimintatavat ja -rakenteet eivät vastaa nykyisellään etenkin nuorten asiakkaiden tai heikoimmassa asemassa olevien tuen tarpeisiin. Tämä näkyy palvelusta toiseen ohjaamisena sekä osallistavien ja kuntouttavien työmenetelmien puuttumisena. Tulokset antavat perusteita sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen työotteiden uudistamiselle, asiakkaiden osallisuuden vahvistamiselle, rinnakkaisten soteasiakasprosessien nykyistä paremmalle integroinnille sekä virallisen ja epävirallisen sosiaalisen tuen yhdistämiselle. Tarve on myös huomioida sosiaalityötä tasa-arvon näkökulmasta, muun muassa sukupuolen, seksuaalisen suuntauksen, etnisyyden, uskonnon ja iän suhteen etenkin asiakkaan, mutta myös työntekijän kannalta.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Tällä hetkellä useat sosiaalipalvelut ovat muutoksessa samanaikaisesti, minkä seurauksena heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten tilanne on poikkeuksellisen haavoittuva. Perustoimeentulotuen Kela-siirron, uuden sosiaalihuoltolain ja työtoimintaa koskevan lainsäädäntöuudistuksen johdosta asiakkaiden palvelut tulevat muuttumaan merkittävästi.

Sosiaalialan ammattihenkilöiden työorientaatiolta odotetaan uudistumista. Valmisteilla olevan sote-uudistuksen lisäksi ns. toimeentulotuen Kela-siirto vaikuttaa kaikkein eniten erityisesti kaikkein heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien henkilöiden palvelujen järjestämiseen ja saavutettavuuteen. Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelan järjestämisvastuulle vuoden 2017 alusta. Kuntien vastuulle toimeentulotuesta jäävät pääosin erityistä harkintaa vaativat täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Kela ja Kuntaliitto ovat käynnistäneet uudistuksen toteutuksen, Suuri joukko kuntia tarvitsisi toimeenpanon tueksi merkittävästi lisä- ja vertaistukea, jotta Kela-siirrolle lainsäätäjän toimesta asetetut tavoitteet voisivat toteutua. Kyseessä on ainutlaatuinen muutos, johon sisältyy sekä suuria mahdollisuuksia että suuria riskejä niin asiakkaiden kuin palvelujärjestelmän kehittymisen kannalta. Toimeentulotuen jakautuessa kahden eri viranomaisen vastuulle kaikkein heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevat kuntalaiset asioivat viimesijaisen tukensa saadakseen kuitenkin edelleen kahden eri viranomaisen luona: Kelassa ja sosiaalitoimessa. Uusi sosiaalihuoltolaki yhdessä Kela-siirron kanssa on luomassa sosiaalipalveluille uudenlaisen perustan.

Sosiaalihuoltolain mukaan kuntalaisten yksilölliset ja yhteisölliset sekä elämänkulussa muuttuvat hyvinvointivajeet ja voimavarat ohjaavat virallisen sosiaalipalvelun sisältöä. Tämä periaate ja valmisteilla oleva soteuudistus edellyttävät kuntalaisten asettamista uudella tavalla sosiaalityön keskiöön. Virallisissa sosiaalipalveluissa laatua on kuitenkin edelleen se, että kuntalaiset voivat tarvittaessa hakea sosiaalisten ongelmien lievittämiseen tai ratkaisemiseen tukea mahdollisimman asiantuntevasta yksilötyöskentelystä. Kriittistä sosiaalisen turvallisuuden ylläpitämisen kannalta on sen varmistaminen, etteivät ne kuntalaiset, joiden elämänhallintaa ja -perustaa vaikeudet ovat vakavasti murentaneet, jää ilman tasapainottavaa yhteiskunnallista tai yhteisöllistä tukea. Kyseiseen vahvistus- ja varmistustyöhön on keskityttävä omana kysymyksenään ja valtakunnallisesti. On huolehdittava, että kuntalainen saa tarvitessaan kokonaisvaltaista sosiaalityötä lähellä arkeaan riippumatta siitä, millainen hän on persoonaltaan, sukupuoleltaan, seksuaaliselta suuntautumiseltaan, etnisyydeltään, toimintakyvyltään ja elintavoiltaan tai missä hän asuu. Näitä asioita varmistamaan tarvitaan PRO SOS –hanketta. Erityisesti sosiaalityön työmuotojen ja toimintamallien kehittäminen uudistuvassa muutostilanteessa on suuri.

Hankkeen valmistelu:

Kunnat sosiaalialan osaamiskeskusten lähimpinä yhteistyökumppaneina ovat toivoneet sosiaalialan osaamiskeskuksilta tukea uuden sosiaalialan lainsäädännön, erityisesti sosiaalihuoltolain, edellyttämiin toimintakäytäntöjen ja –prosessien muutoksiin. Sosiaalialan osaamiskeskukset sopivat yhteistyöpalaverin STM:n kanssa ESR-rahoituksen mahdollisuuksien selvittämiseksi ja tämä kokous pidettiin 20.4.2015. Kokouksen jälkeen valmistelua linjattiin sosiaalialan osaamiskeskusjohtajien kokouksessa 29.4.2015 ja sovittiin, että hankevalmistelua varten perustetaan työryhmä, jossa on edustus kaikista mukaan lähtevistä osaamiskeskuksista. Kaikilla osaamiskeskusalueilla sovittiin lisäksi selvitettävän alueiden toimijoiden halukkuutta ESR-tavoitteisiin liittyvän kehittämisen käynnistämiseen. Hanketyöryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 19.5.2015 ja alueiden kehittämistavoitteet koottiin yhteen ESR:n asettamien linjausten mukaisesti. Samalla sovittiin työryhmän työskentelyn jatkosta. Osaamiskeskusjohtajien kokouksessa 27.5.2015 käsittelyssä oli työryhmän tuottama hankkeen ensimmäinen luonnosversio. Kokouksessa myös sovittiin hankkeen hallinnoijatahosta sekä valmisteluaikataulusta. Hanketta hallinnoi ja päätoteuttajana toimii Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy. Hanketta johtaa ja koordinoi SONet BOTNIA, joka on hallinnollisesti organisoitunut Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:hyn.

Hanketta on tästä lähtien valmisteltu aluksi valtakunnallisesti muodostetun osaamiskeskusasiantuntijaryhmän suunnittelukokouksissa ja kokouksiin on kutsuttu tarvittaessa mukaan myös muita asiantuntijoita, kuten SOKRA -hanke ja Kuntaliitto. Valmisteluryhmällä on ollut yhteensä kuusi kokousta (10.6.2015, 26.8.2015,

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

9.9.2015,29.9.2015,8.10.15 ja 20.10.2015). SONet BOTNIasta Arto Rautajoki ja Anne Saarijärvi ovat olleet lisäksi STM:ssä yhteispalaverissa 24.8.2015 ja suunnitteluryhmän jäsenet ovat osallistuneet STM:n tiedotustilaisuuteen 25.9.2015. Valtakunnallisessa sosiaalialan osaamiskeskustoimijoiden suunnitteluryhmässä on ollut käytössään varsin kattavasti tietoa sekä aihepiiriin liittyvistä keskeisistä ESR -rahoitteisista hankkeista että muusta mm. Kaste - rahoituksen kautta tehdystä kehittämisestä. Lisäksi Kuntaliiton asiantuntemus Kelasiirron osalta on ollut käytettävissä. Muut hankkeet ja niiden tulokset on huomioitu tässä valmistelussa yhtäältä täysin päällekkäisen kehittämistyön välttämisenä ja toisaalta myös Pro SOS -hankkeen käynnistyessä yhteistyökumppaneiden roolissa vielä jatkavien ESR -hankkeiden (mm.SOSKU, SOKRA ja SOLMU- hankkeet sekä alueelliset osallisuushankkeet osaamiskeskusalueittain) osalta.

Rahoittaja antoi ehdollisen rahoituspäätöksen (alkuvuodesta 2016). Päätöksessä budjettia pienennettiin ja esitettiin merkittäviä muutostarpeita, jonka vuoksi hankevalmistelussa rajattiin osatoteuttajien määrää (8) ja tarkennettiin huomattavasti hankkeen fokusta. Hankevalmistelua ovat tämän jälkeen tehneet hallinnoija sekä sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen tavoitteena on varmistaa vahva asiakaslähtöinen ja vaikuttava sosiaalityö sosiaalihuoltolain hengen mukaisesti. Tämä edellyttää tietoa asukkaiden tarpeista sekä uusia keinoja vastata niihin vahvan monitoimijaisen yhteistyön avulla.

Hankkeen osatavoitteina on:

1. Luoda uusia ja vaikuttavia toimintamalleja ja -käytäntöjä sosiaalityöhön osana sote-uudistusta sekä perustoimeentulotuen Kela-siirron toimeenpanoa
2. Edistää sosiaalityön orientaatiomuutosta suorite- ja järjestelmäkeskeisestä kohti asiakkaan vahvaa osallisuutta ja yhteistä työskentelyä
3. Vahvistaa erilaisten toiminnallisten lähestymistapojen ja ryhmätoimintojen tavoitteellista hyödyntämistä sosiaalityössä
4. Luoda hyvät toimintamallit jatkuvalle asiakaspalautteen arvioinnille

Osatavoitteiden saavuttaminen edellyttää sisällöllisesti ja maantieteellisesti laajaa kehittämistoimintaa. Erityisen tärkeässä roolissa PRO SOS -hankkeessa ovat ne sosiaalityön asiakkaat, työntekijät ja lähiesimiehet, jotka osallistuvat sitoutuneesti pilottikokeiluihin. Jotta tuloksia voidaan arvioida ja parhaimpia kokeiluja vakiinnuttaa sosiaalityön toimintaympäristöihin, tulokset kootaan ja raportoidaan koko hankealueelta yhtenäisin menetelmin.

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Hankkeen toimenpiteillä halutaan saada aikaan uuden sosiaalihuoltolain mukaista muutosta kehittämällä uusia sosiaalityön työmuotoja ja -välineitä kohderyhmän tarpeita ajatellen. Kehittämistyössä huomioidaan tekemisen vaikutukset tasa-arvon kannalta, huomioiden erityisesti sukupuoli, mutta myös muut sosiaaliset määreet kuten uskonnollinen vakaumus tai etninen tausta. Yhteiskehittäjyyden keinoin halutaan osallistaa erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat palveluiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Tämä on vielä hyvin vähäistä sosiaalityössä. Hanke tuottaakin uusia tapoja asiakkaiden entistä parempaan osallistamiseen.

Uusien työmuotojen kehittäminen lähtee kuntien, asiakkaiden elämäntilanteen ja palvelukokemusten sekä koko palvelujärjestelmän muutoksen tarpeista. Näistä syistä johtuen tarvitaan monenlaisia ratkaisuja erilaisiin tilanteisiin.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kun osallistuvia kuntia on paljon, saadaan tuloksena pysyviä maakunnallisia käytänteitä ja verkostoja. Toimijoiden välinen yhteistyö edistää myös valtakunnallisen ja alueellisen kehittämistyön kumppanuutta.

Hankkeen lisäarvona on, että se on maantieteellisesti laaja ja selkeästi koordinoitu kehittämisprosessi, joka turvaa kuntalaisten yhdenvertaisuutta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmien murrosvaiheessa sekä parantaa meneillään olevien lainsäädäntömuutosten tavoitteiden toteutumista. Hankkeessa toteutettavan raportoinnin avulla kerätään systemaattisesti tietoa esimerkiksi yhteiskehittäjyydestä ja palveluista. Tietoa hyödynnetään toimintojen kehittämisessä sekä raportoidaan sellaisessa muodossa, että niistä saadaan pysyviä tiedon tuottamisen välineitä kuntiin hankkeen päättyessä. Uutuusarvo liittyy myös kehittämisen tapaan – hankkeen myötä vahvistuu ja yleistyy sosiaalihuollon asiakkaiden ja ammattilaisten yhteiskehittäminen, kun sosiaalityötä uudistetaan ottamalla käyttöön uusia työmuotoja ja -välineitä.

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

PRO SOS -hankkeen kohderyhmä muodostuu seuraavasti sosiaalihuollon asiakkaista:

- kaikkein heikommassa asemassa olevat ja erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat.
- merkittävää tukea ja ohjausta taloudellisissa asioissa tarvitsevat asiakkaat.

Kohderyhmänä voi olla muun muassa nuoret, joilla huono-osaisuus kasautuu, kun nuori alkaa pudota pois yhteiskunnan normaalitoiminnoista: koulutuksesta, työelämästä, hyvinvointipalveluista ja demokraattisesta päätöksenteosta. Yli 30 000 nuorta ei hae työpaikkaa eikä siten näy työnhakutilastoissa. Syrjäytyneistä nuorista lähes neljännes on maahanmuuttajataustaisia ja yli 60 prosenttia on miehiä. Työelämän ulkopuolelle jääneiden nuorten kohdalla sosiaalinen kuntoutuminen on edellytyksenä sille, että muiden, esimerkiksi työllistymiseen kohdistuvien toimenpiteiden vaikutukset olisivat kestäviä. Kyseessä on siten asiakasryhmä, jonka tuen tarpeet ovat moninaiset.

Hankkeen kohderyhmänä on myös muun ikäisiä, mutta saman tyyppisten moninaisten ongelmien kanssa kamppailevia. Heillä saattaa olla psyykkisiä oireita tai sairauksia, päihderiippuvuuksia, pitkäaikaissairauksia ja hyvin usein pienituloisuutta tai jopa köyhyyttä. Sotien jälkeen syntyneet ns. määrän sukupolven miehet ovat päihdeasioinnissa suuri asiakasryhmä ja naisten päihdeidenkulutus on lisääntynyt. Pitkäaikainen päihteidenkäyttö altistaa myös monille sairauksille ja iän karttuessa sairaudet, somaattiset ja psyykkiset alkavat vaatia hoitoa ja lisäävät syrjäytymisen riskiä.

Pitkäaikaistyöttömät, etenkin jos heillä on matala koulutustaso, ovat keski-ikäisiä tai vanhempia ja vajaakuntoisia, on myös asiakasryhmä, johon tämä hanke kohdentuu. Tästä vaikeasti työllistyvien ryhmästä yli puolet on miehiä.

Talous- ja velkaneuvonnan asiakkaita on yli 300 000 ja eniten maksuhäiriöisiä, yli 10 prosenttia, on ikäluokassa 25-29-vuotiaat. Toimeentulotuensaajista valtaosa on yksin asuvia, joista enemmistönä ovat miehet. Yksin eläminen ei sinällään johda syrjäytymiseen tai eristäytymiseen, mutta jos se yhdistyy – erityisesti miehillä – työttömyyteen ja heikkoon sosiaaliseen tukeen, se saattaa johtaa myös sosiaaliseen eristäytymiseen. Suurimmat yksinasuvien ryhmät ovat yli 75-vuotiaat naiset ja keski-ikäiset 35–54-vuotiaat miehet.

Hankkeen kohderyhmät ovat moninaisten ongelmien kanssa kamppailevia ja eri osahankkeissa on erilaisia kohderyhmiä.

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Välilliset kohderyhmät: asiakastyötä tekevät kuntien sosiaalityöntekijät ja -ohjaajat, jotka osallistuvat asiakastyössä tapahtuvaan kokeilutoimintaan sekä kolmannen sektorin toimijat. Rakenteellisen sosiaalityön toteuttamisessa myös

päätöksentekijät sekä perustettavien sotealueiden toimijat. Kussakin osahankesuunnitelmissa kohderyhmä on määritelty kohdennetusti.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Sosiaalialaa kehitetään sekä rakenteista että ihmisten arjesta käsin. Hanke toteutetaan sellaisessa yhteiskunnallisessa tilanteessa, jossa molemmat näkökulmat on otettava tasavertaisesti uudistusten lähtökohdaksi. Koska sosiaalityön sisäisiä rakenteita uudistetaan samanaikaisesti kuin maakunnallisia sote-rakenteita muodostetaan, hanketoimijoiden on tehtävä yhteistyötä maakunnallisten sote-johtajien kanssa.

Sosiaalityön uusien toimintamuotojen kehittäminen tapahtuu puolestaan kuntalaisten ja sosiaalityön ammattilaisten kesken. Asiakkaan rooli muutosprosessinsa suurimpana edistäjänä korostuu yhteiskehittämisessä. Tulevaisuudessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusisältöjen odotetaan muuntuvan sen mukaan, miten sosiaalihuollon asiakkaana olevan elämäntilanne ja olosuhteet kehittyvät. Suorite- ja järjestelmäkeskeisestä orientaatiosta pyritään kohti rakenteellista ja asiakkaan yksilöllisiä tarpeita vastaavaa sosiaalityötä.

Hankkeen toimenpiteet tähtäävät siihen, että sosiaalityö ja -ohjaus löytävät uudet roolinsa ja paikkansa yhteiskunnan rakennemuutoksessa. Yhteiskehittämisen periaate tarkoittaa, että asiakkaat osallistuvat hankkeen toimintaan erilaisin, osahankesuunnitelmissa yksilöidyn tavoin. Asiakkaiden osallistumisessa ja osallisuudessa on tärkeä huomioida heidän kykynsä ja mahdollisuutensa toimia kanssakehittäjinä, sekä kiinnittää erityistä huomiota tasa-arvoon, esimerkiksi siten, että myös suomen kieltä heikommin osaaville luodaan tilaa ja mahdollisuuksia osallistua. Tiedetään myös, että naiset suhtautuvat hieman miehiä myönteisemmin hyvinvointipalveluihin, jolloin heidän mukaan saaminen kehittämistyöhön voi olla helpompaa kuin miesten. Varsinkin kuin suuri osa sosiaalialan työntekijöistä on naisia. Näin ollen on tehtävä työtä sen eteen, että myös miesasiakkaita saadaan mukaan kehittämiseen. Nuoret, alle 24-vuotiaat, suhtautuvat sosiaalipalveluihin kriittisemmin kuin 65-vuotiaat ja sitä vanhemmat. Hankkeessa pyritään ottamaan kaikki ikäryhmät mukaan kehittämiseen. Toimenpiteet kohdentuvat rakennemuutoksen läpiviemiseen, tarvittavaan orientaatiomuutokseen sekä sosiaalityön uusien palvelumuotojen tai toimintamallien kehittämiseen.

Kehittämistyö käynnistyy kaikkia tehtäviä ja pilottikokeiluja koskevilla alkutilan kartoituksilla, jotka toteutetaan yhtenäisin menetelmin koko hankealueella. Kartoitustuloksista laaditaan marraskuuhun 2016 mennessä kuvaukset, joita hanketoimijat käyttävät apunaan tehtävien ja pilottikokeilujen toteutuksessa. Kartoituksessa ja hankkeen muissa tuotoksissa huomioidaan sukupuolivaikutukset ja tulokset eritellään sukupuolen mukaan silloin, kun se on mahdollista anonymiteettiä menettämättä. Näistä kuvauksista koostetaan myös hankkeen ensimmäinen tuotos, jota hyödynnetään paitsi käynnistysvaiheen ponnahdusalueena myös päätösvaiheen arviointialustana hankevaikutuksia arvioitaessa.

Hankkeen toimenpiteet ovat:

1. Kehitetään toimivat yhteistyörakenteet Kelan ja sosiaalihuollon välille
2. Vakiinnutetaan käyttöön sosiaalialan asiakkaiden ja työntekijöiden yhteiskehittämisen malleja
3. Kehitetään hyviä käytäntöjä monitoimijaiseen palvelutarpeen arviointiin
4. Monipuolistetaan aikuissosiaalityön palveluvalikkoa

Alla on kuvattu toimenpiteitä tarkemmin suhteessa päätavoitteeseen. Hankkeen tavoitteena on varmistaa vahva asiakaslähtöinen ja vaikuttava sosiaalityö sosiaalihuoltolain hengen mukaisesti. Tämä edellyttää tietoa asukkaiden tarpeista sekä uusia keinoja vastata niihin vahvan monitoimijaisen yhteistyön avulla

1. Kehitetään toimivat yhteistyörakenteet Kelan ja sosiaalihuollon välille

Perustoimeentulotuen Kela-siirtoon liittyy useita kaikkein heikoimmassa asemassa olevien asiakkaiden palvelujen saantiin liittyviä haasteita. Kelan ja sosiaalihuollon ammattilaisten on varmistuttava siitä, että muutoksen jälkeenkin

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

asiakkaat löytävät ja saavat tarvitsemansa sosiaalipalvelut ja -etuuudet. Osa sosiaalihuollon asiakkaista saattaa jäädä vaille tarvitsemiaan palveluja, mikäli ohjauskäytännöt eivät ole sujuvat niin Kelan ja sosiaalitoimen kuin muidenkin sosiaali- ja terveysalan toimijoiden välillä. Esimerkiksi suurempi osa toimeentulotuen saajista saa myös Kelan etuuksia, kuin muu väestö. Lisäksi yksinasuvat miehet saava useammin toimeentulotukea kuin yksinasuvat naiset. Ellei tuen tarvitsijoiden ja saajien taustoja ja tilanteita huomioida kokonaisvaltaisesti voivat heidän ongelmansa pitkittyä ja syventyä.

Ratkaisevia kysymyksiä viimesijaisen toimeentuloturvan varmistamisessa ovat kiireellisen tuen tarpeen arviointi, perusosan alentaminen ja sitä koskevan suunnitelman tekeminen sekä rajanveto perustoimeentulotuen, ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen välillä. Nämä eivät ole teknisiä kysymyksiä, vaan vaativat vuoropuhelua ja yhteisten toimintatapojen luomista. Asiakasohjaus on luotava kuntien ja Kelan välille.

Toimeentuloturvan rakenteellinen uudistus edellyttää muutoksia myös sosiaalialan henkilöstörakenteeseen sekä uudistuvien sosiaalityön toimintatapojen ja palvelujen resursointiin. Hanke tukee resurssien onnistunutta kohdentamista.

Kuntaliitto on hyvissä ajoin käynnistänyt perustoimeentulotuen Kela-siirron valmistelun. Se on tukenut muutoksen läpiviemistä kokoamalla kuntatoimijoiden kehittäjäverkoston sekä ennakoinut ja suunnitellut käytännön toimenpiteitä yhdessä Kelan kanssa. Kuntaliiton kuntaverkosto on mallintanut prosesseja ja koonnut kysymyksiä ratkaistavaksi. Tämä kehitystyö pohjustaa PRO SOS -hanketta luoden sille yhtenäisen tarkastelukehikon ja tuoden ratkaisuvaihtoehtoja myös paikalliseen ja maakunnalliseen kehittämistyöhön.

Pro SOS -hanke tuottaa paikallistason tietoa valtakunnalliseen uudistustyöhön ja kokeiluillaan tukee ja vahvistaa perustoimeentulotuen Kela-siirtoon liittyviä ohjautumis- ja asiakasprosesseja paikallisesti. Yhteisiä kysymyksiä ratkotaan samoista lähtökohdista ja riittävän yhtenäisin perustein. Päämääränä on saavuttaa kansallisesti yhdenmukaiset, mutta paikallisesti sovellettavissa olevat rakenteet ja toimintatavat, jotka luovat perustan yhteistyölle myös hankkeen jälkeen lisäten näin alueellista tasa-arvoa.

Tulokset:

- On luotu toimivat yhteistyökäytännöt Kelan ja kuntien/maakuntien välille, jotta sosiaalityön ja erityisentuen tarpeessa olevat ihmiset saavutetaan ja että heille on tarjolla tarpeenmukaista, räätälöityä tukea.
- On juurrutettu maakunnallisia verkostoja ja niiden toimintaa tukevia rakenteita, joita voidaan hyödyntää hankkeen jälkeen yhteistyön syventämisessä.
- On selkiytetty tarvittavien sosiaalipalvelujen sekä taloudellisen tuen tarkoitusta ja sisältöä.
- On tuotettu materiaaleja ja tehty mallinnuksia sekä levitetty niitä kaikkien kuntien käyttöön.
- On otettu käyttöön sähköisiä välineitä, jotka sujuvoittavat yhteistyötä toimeentulotuen haku- ja käsittelyprosesseissa sekä monialaisessa palvelutarpeen arvioinnissa. Sähköisten välineiden kehittämisessä huomioidaan myös ne ryhmät, joille sähköisten välineiden käyttö on haastavaa.

2. Vakiinnutetaan käyttöön sosiaalialan asiakkaiden ja työntekijöiden yhteiskehittämisen malleja

PRO SOS -hankkeen keskeisenä päämääränä on edistää sosiaalialan asiakkaiden ja työntekijöiden suunnitelmallista yhteiskehittämistä. Suomessa sosiaalipalvelujen yhteiskehittämisen kulttuuri on nuori, sillä maanlaajuisesti tarkasteltuna harvat sosiaalialan toimijat ovat omaksuneet sen tiiviiksi osaksi asiakas- ja kehittämistyötä. Hankkeessa yhteiskehittämisen eri tapoja kokeillaan asiakastyön arjessa samalla, kun toteutetaan muita kehittämistoimenpiteitä.

Säännöllisesti kokoontuvat asiakasraadit ja kokemusasiantuntijatoiminta yleistyvät hankealueella. Sosiaalityöstä tätä nykyä puuttuvat tavat ennakoida asiakkaiden tarpeita sekä palvelujen muutosvaateita. Hankkeessa ennakoidaan muutosvaateita pop up -tyyppisiä areenoilla, joissa asiakkaat voivat arvioida nykytilaa ja tuottaa sekä välittää tietoa kehittämistarpeista.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hankkeessa pilotoidaan ensisijaisesti seuraavia yhteiskehittämisen malleja: asiakasneuvonpitoa, sosiaalityön yhteiskehittäjyyttä, vertaisryhmä- ja kokemusohjaajatoimintaa, kehittämiskumppanuutta sekä pop up -raateja ja -kokoontumisia.

Hankkeen kohderyhmässä, heikoimmassa asemassa olevat ja paljon tukea tarvitsevat asiakkaat, on suhteellisen paljon yksinasuvia miehiä, joilla voi olla puutteita toimeentulon lisäksi myös terveydessä, asumisessa ja elämänlaadussa. Kun omassa elämässä on paljon haasteita, voi motivaatio palvelujen kehittämiseen olla heikko. Toisaalta, kehittämiseen osallistuminen voi myös tuottaa uudenlaista merkitystä sekä onnistumisen ja arvostuksen tunnetta. Esimerkiksi toimeentulotuen asiakkaiden taloudellinen tilanne edistyy silloin kun sosiaalityössä käytetään useita menetelmiä rinnakkain. Kehittämistyöhön osallistuminen voi olla yksi näistä menetelmistä.

Sosiaalityön ammattilaiset ovat enimmäkseen naisia ja sosiaalityö voidaan ymmärtää hoivatyönä, joka usein mielletään naisille ominaisena tapana toimia muista huolehtien. Harvat miessosiaalityöntekijät joutuvat usein toimimaan hankalien ja väkivaltaisten asiakkaiden kanssa. Miestyöntekijät saattavat toivoa työhön toiminnallisempia työtapoja ja enemmän ratkaisukeskeisyyttä. On mahdollista, että myös miesasiakkaat toivovat saman tyyppisiä toiminnan tapoja sosiaalityöltä. Hankkeessa huomioidaan se, että kehittämisen menetelmiksi ei valikoida työntekijöiden kannalta kiinnostavimpia keinoja, vaan huomioidaan asiakkaiden moninaisuus, joka voi liittyä sukupuoleen, ikään, ammattiin, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun.

Tulokset:

- Asiakkaiden ja ammattilaisten yhteiskehittämisen eri muodot on mallinnettu.
- Sote-palveluissa on otettu käyttöön yhteiskehittäjyyden menetelmiä.
- Yhteiskehittäjyyden mallien avulla koottua tietoa käytetään sosiaalityön vaikuttavuuden arvioinnissa ja käytäntöjen kehittämisessä.

3. Kehitetään hyviä käytäntöjä monitoimijaiseen palvelutarpeen arviointiin

Erityistä tukea tarvitsevan henkilön voi olla vaikea hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluja esimerkiksi kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden tai päihteiden ongelmakäytön vuoksi. Henkilöillä saattaa olla myös useita yhtäaikaista tuen tarpeita. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tilanteessa kyse on siitä, että kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä. Lapsi saattaa myös itse käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään.

Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi on velvoitteena uusi tehtävä. Sosiaalialalla arvioidaan yhdessä asiakkaan kanssa hänen palvelutarpeitaan ja laaditaan suunnitelmia hyvinvoinnin lisäämiseksi. Tällä hetkellä Suomessa kuitenkin arvioidaan asiakkaiden palvelutarpeita erilaisin käytäntein ja vain harvoin monialaisen asiantuntemuksen turvin. Hankkeessa edistetään sellaisia sosiaalityön arviointimenetelmiä, joiden avulla tunnistetaan nykyistä paremmin kaikkein heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden sosiaalisen tuen tarpeet. Palvelutarpeen arvioinnin ja toimenpiteiden suunnittelemisen kehittämisessä hankkeessa huomioidaan asiakkaiden moninaisuus sukupuolen, etnisyyden, iän, seksuaalisen suuntautumisen ja vastaavien tekijöiden suhteen.

Lisäksi kokeillaan ja mallinnetaan hyviä käytäntöjä monitoimijaiseen palvelutarpeen arviointiin. Hyvään käytäntöön kuuluu oleellisesti asiakkaan vahva osallistuminen. Myös asiakkaan läheisverkostoa kutsutaan mukaan prosessiin silloin, kun siitä löytyy voimavaroja. Sosiaalihuoltolain mukaan läheisverkoston kartoittaminen tehdään ensisijaisesti palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Yleensä erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat hyötyvät palvelujen koordinoinnista ja säännöllisistä tapaamisista sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan kanssa. Uudessa sosiaalihuoltolaissa säädetään omatyöntekijästä, jonka tehtävänä on asiakkaan tarpeen ja edun mukaisesti edistää palvelujen järjestämistä asiakkaan itsenäisen selviytymisen tueksi. Sosiaalityön näkökulmasta omatyöntekijällä on merkittäviä asiakkaan tukijan, palvelujen kehittäjän ja asiakaskokemustiedon välittäjän rooleja.

Kaikkein heikommassa asemassa olevien asiakkaiden kannalta on hyvin merkityksellistä, että palveluohjauksen eri muotoja kehitetään sosiaalityön muiden toimintamuotojen ohessa. Hankkeessa kehitetään nykyisen omatyöntekijätoiminnan lähtökohdista malli, jolla erityisen tuen tarpeisiin voidaan vastata asiakasryhmästä riippumatta.

Tulokset:

- erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden monialaisen palvelutarpeen arvioinnin malli on kuvattu ja otettu käyttöön yhdenmukaisin toteuttamistavoin sosiaalipalveluissa. Mallissa kiinnitetään huomiota sukupuolen, iän, etnisen taustan, uskonnon, seksuaalisen suuntautumisen jne. tuottamiin moninaisuuksiin.
- monialaisen palvelutarpeen arvioinnin hyviä käytäntöjä on juurrutettu.
- palveluohjauksen sisältöjä on mallinnettu integroiduissa sote-palveluissa.
- palveluohjauksellinen työote on vahvistunut osana sosiaalityötä.

4. Monipuolistetaan aikuissosiaalityön palveluvalikkoa

Hankkeessa toteutetaan aikuissosiaalityön uusia työmuotoja ja toimintatapoja kokeilevia lyhytkestoisia kehittämispilotteja, joihin kutsutaan mukaan kansalaisjärjestöjä ja oppilaitoksia. Osa kehitettävistä sosiaalityön menetelmistä ja työmuodoista on täysin uusia, eikä niitä ole mahdollista kuvata tarkasti etukäteen (esimerkiksi pelien hyödyntäminen nuorten aikuisten sosiaalipalvelujen kehittämisessä). Prosessin kuluessa kokeilujen hyödyllisyydestä tehdään arvioita, joiden perusteella suunnittelua ohjataan kohti tavoitteita. Arvioissa huomioidaan ainakin toimijoiden, eli asiakkaiden ja työntekijöiden, sukupuoli ja ikä.

Uusien menetelmien ja työmuotojen lisäksi hankkeessa otetaan käyttöön ja vahvistetaan sellaisia hyviä käytäntöjä, joita on toistaiseksi sovellettu melko vähän kunnallisessa sosiaalihuollossa. Erityisesti jalkautuvat käytännöt, vertaisryhmätoiminnan eri muodot sekä matalan kynnyksen palvelut ovat kehittämisen kohteina. Samalla selvitetään millaisille asiakasryhmille sopivat minkäkin laiset tavat toimia. Usein oletetaan, että pelillisuus sopii erityisen hyvin poikien ja nuorten miesten kanssa toimiessa. Pelaajabarometri kuitenkin osoittaa, että nuoret naiset ovat erilaisten lautapelien, tietokone- ja konsolipelien pelaajina lähes yhtä aktiivisia kuin nuoret miehet joten voi olettaa että pelillisuus sopii toimintatapana niin nuorille naisille kuin miehillekin.

Hankkeessa kehitetään myös menetelmiä, joilla tuetaan vähävaraisten toimintamahdollisuuksia tavoiteltaessa yksilötason taloudellisten valmiuksien kasvua. Käytännössä tämä taloudelliseksi sosiaalityöksi (Financial Social Work) kutsuttu suuntaus yhdistää talousneuvonnan ja ohjauksen uusien toimintamallien kehittämiseen. Soveltamiskelpoisia toimintamalleja on jo kehitetty työskentelyyn maahanmuuttajien, lapsiperheiden, vanhusten, asunnottomien sekä perheväkivallan uhrien parissa. Erilaisten asiakasryhmien huomioiminen lisää hankkeen tasa-arvovaikuttavuutta. HUS:n sosiaalityössä on kehitteillä kaikille avoin sähköinen opas, jonka käyttöä levitetään hankkeessa.

Aikuissosiaalityön palveluvalikon monipuolistamista kuvataan yksityiskohtaisesti osatoteuttajien suunnitelmissa.

Tulokset:

- On kehitetty ja juurrutettu uusia jalkautuvia sosiaalityön muotoja sekä muita vaikuttavia toimintamalleja ja välineitä. Välineiden kehittämisessä otetaan huomioon tasa-arvo ja sen tavoittelu.
- On parannettu aikuissosiaalityön saatavuutta palvelun käyttäjille matalan kynnyksen sosiaalityötä kehittämällä.
- Vertaisryhmätoiminta ja järjestöyhteistyö ovat vakiintuneet sosiaalityön osaksi.
- On kokeiltu ja kuvattu taloudellisen sosiaalityön erilaisia malleja. Hankkeen päättyessä malleja sovelletaan monipuolisesti hankekunnissa.
- On kokeiltu digitaalisten innovaatioiden käyttömahdollisuuksia. Osa kokeiluista on vakiinnutettu osaksi palveluverkkoa.

Toteutuksen aikataulu

Koko hankkeen aikataulu on kirjattu tähän hakemukseen. Pilotteja koskevat tarkat aikataulut ovat osatoteuttajien hakemuslomakkeissa.

Syksy 2016

- henkilöstön rekrytointi ja hankkeen käynnistäminen
- hankkeen nettisivujen käyttöönotto
- yhteistyön solmiminen valtakunnallisiin yhteistyökumppaneihin
- projektiryhmän ja ohjausryhmän kokoaminen ja ryhmien työn käynnistäminen
- alueellisen työn käynnistäminen ja ensimmäisten koulutusten ja työkokousten järjestäminen kaikissa osahankkeissa
- toteutussuunnitelmien laatiminen ja raportointisuunnitelman tarkentaminen
- arviointisuunnitelman laadinta sekä itsearviointilomakkeen suunnittelu/käyttöönotto

Vuosi 2017

- osahankkeet toteuttavat toimenpiteitään toteuttamissuunnitelmiensa mukaisesti
- projektiryhmä ja ohjausryhmä kokoontuvat säännöllisesti
- alueelliset koulutukset ja työkokoukset jatkuvat
- hankkeen raportointisuunnitelmaa toteutetaan aikataulun mukaisesti

Vuosi 2018

- kehittämistoimien toteuttaminen jatkuu ja viedään päätökseen syksyn 2018 aikana
- kehitettyjen mallien, menetelmien ja tuotteiden (esim. oppaat, palvelumallit, koulutukset) markkinointi ja levittäminen alueellisesti ja valtakunnallisesti
- kehitettyjen toimintamuotojen ja -mallien juurruttaminen
- kootun tiedon raportointi ja vieminen päätöksentekijöiden ja lainsäätäjien käyttöön
- päätökset jatkotoimista hankkeen jälkeen
- loppuseminaari
- loppuarvioinnin toteuttaminen ja raportointi
- hanke päätetään

Viestintä ja tiedottaminen

Hankkeelle perustetaan kotisivut ja luodaan oma visuaalinen ilme. Hankejohtaja vastaa viestinnästä ja tiedottamisesta, mutta kotisivut mahdollistavat osatoteuttajille aktiivisen roolin viestinnässä. Kaikki käyttävät yhteisiä kotisivuja. Osaamiskeskusten kotisivuille linkitetään ajankohtaista hanketietoa.

Hankkeelle laaditaan tiedotussuunnitelma, jossa kuvataan hankkeen sisäinen tiedottaminen sekä ulkoinen tiedottaminen eri välineitä hyödyntäen (mitä, kenelle, milloin, miten, vastuutahot). Tiedotussuunnitelmassa sovitaan aikataulut ja toimijoiden keskinäiset vastuut. Tiedottamisessa hyödynnetään myös yhteistyökumppanien verkostoja ja tiedotteita. Hanke julkaisee säännöllisin väliajoin sähköistä uutiskirjettä ja hyödyntää sosiaalista mediaa.

Arviointi

Hankkeessa osa-aikaisesti työskentelevän erityisasiantuntijan tehtävänä on arviointisuunnitelman laadinta ja arvioinnin toteuttaminen. Itsearviointia toteutetaan koko hankkeen ajan. Arviointi suunnitellaan toteutettavaksi sekä prosessiarviointina että hankkeen tulosten arviointina.

Kansainvälisesti ja kansallisesti sosiaalityöltä edellytetään koeteltuun tietoon eli näyttöön perustuvia käytäntöjä. Sosiaalityön edellytetään perustuvan tutkittuun tietoon. PRO SOS –hankkeessa toteutetaan aluejaon mukaisesti erilaisia osahankkeita. Osakokonaisuuksien tavoitteena on kokeilla ja tuottaa uusia sosiaalityön muotoja työntekijöiden ja asiakkaiden yhteistyönä. Osahankkeiden arvioinneissa käytetään osallistavan ja yhteiskehittämisen idean mukaisesti monipuolisia ja kunkin osatoteutuksen kontekstiin liittyviä ja sopivia arviointitapoja.

Prosessin edetessä hankkeen tavoitteita ja toteutettavia interventioita kehitetään ja muutetaan tiedon ja kokemusten lisääntyessä. Hankkeen kehittyminen ja tulosten saavuttaminen perustuu hanketoimijoiden ja asiakkaiden kokemuksiin, oppimiseen, itsearviointien tuloksiin sekä hankkeessa tuotettuun tietoon. Näiden tekijöiden mukaan arviointitavat ja menetelmät voivat vaihdella prosessien edetessä.

Osatoteutusten lisäksi hankkeessa ollaan kiinnostuneita formatiivisesti kokonaisuuden toteutumisesta prosessina ja summatiivisesti hankkeessa saavutetuista tuloksista. Hankevaikutusten arvioinnissa käytetään hyväksi hankkeen alkuvaiheessa toteuttavaa alkutilan kartoitusta, jota täydennetään loppuvaiheen kartoituksella. Sekä alku- että loppuvaiheen kartoituksessa huomioidaan sukupuolivaikutukset ja tulokset eritellään sukupuolen mukaan silloin, kun se on mahdollista anonyymiteettiä menettämättä.

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Hankkeen tuloksena on kehitetty ja juurrutettu uusia sosiaalityön muotoja, vaikuttavia toimintamalleja ja välineitä: matalan kynnyksen sosiaalityö, vertaisryhmätoiminnan eri muodot, jalkautuvat mallit ja taloudellinen sosiaalityö. Uusissa sosiaalityön muodoissa kiinnitetään erityistä huomiota tasa-arvoon, oli se sitten sukupuolten välistä tai vaikka enemmistö- ja vähemmistöryhmien välistä. Palvelujen kehittäminen järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa on suunnitelmallista ja aktiivista. Hankkeessa on luotu toimivat yhteistyökäytännöt Kelan ja kuntien/maakuntien välille sosiaalityön ja erityisen tuen tarpeessa olevien ihmisten saavuttamiseksi ja tarpeenmukaisen, räätälöidyn tuen tarjoamiseksi.

Kuntien ja Kelan välillä on selkeytetty sosiaalihuollon, tarvittavien palvelujen sekä kuntiin jäävän taloudellisen tuen roolia, tarkoitusta ja sisältöä sekä tuotettu materiaaleja ja tehty mallinnuksia sekä levitetty niitä kaikkien kuntien käyttöön. Materiaaleihin ja malleihin on sisäänrakennettu, sukupuolen ja muiden keskeisten ihmisten identiteettiä määrittävien tekijöiden huomioiminen. Luotujen maakunnallisten verkostojen avulla voidaan hyödyntää hankkeen jälkeen yhteistyön syventämistä.

Asiakkaiden ja ammattilaisten yhteiskehittämisen eri muodot on mallinnettu ja on otettu käyttöön erilaisia asiakkaiden osallistamisen tapoja. Koottua tietoa käytetään sosiaalityön vaikutusten arvioinnissa ja käytäntöjen kehittämisessä.

Lyhyen aikavälin vaikutukset näkyvät erityisesti sosiaalityön asiakastyössä, kun käytössä on uusia työmuotoja, jotka ovat asiakaslähtöisiä. Hankkeella on tärkeä rooli tukea ja sujuvoittaa perustoimeentulotuen Kela- siirron yhteistyörakenteita ja toimintakäytäntöjä. Kunnat pystyvät tekemään ratkaisut ja muutokset yhtenäisin tavoin ja ovat saaneet muutostilanteessa ohjausta ja tukea, mikä parantaa asiakkaiden asiointia ja heidän saamiensa palvelujen oikea-aikaisuutta ja oikeaa kohdentumista. Hankkeella on myös edistetty sosiaalihuoltolain toimeenpanoa ja parannettu sosiaalityön asiakasprosessin laatua sekä lisätty monipuolisesti asiakasosallisuutta. Nämä toimet vaikuttavat työntekijöiden jaksamiseen sekä osaamisen parantumiseen.

Hankkeen pitkän aikavälin vaikutukset näkyvät siinä, että sosiaalihuoltolain soveltamistavat ovat selkiytyneet lain toimeenpanon alkuvaiheesta ja ovat myös yhtenäisempiä koko maassa. Erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden elämänhallinta ja tasavertainen asema palveluissa ovat parantuneet. Näillä toimilla ehkäistään syrjäytymistä. Kustannustehokkaasti hoidetun sosiaalityön vaikutuksista hyötyvät kaikki: asiakkaat, työntekijät ja kunnat.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Asiakkaiden rooli on muuttunut sosiaali- ja terveydenhuollossa. Asiakkaat osallistuvat säännöllisesti ja monin tavoin palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Palvelukulttuuri on muuttunut siten, että toiminta perustuu asiakaslähtöiseen asiakkaan ja ammattilaisen väliseen suunnitelmalliseen yhteistyöhön. Lisäksi osahankkeella on tuettu sote-uudistuksen valmistelua.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Toiminta jää pysyväksi, kun alueelliset verkostot jatkavat yhteistyötään ja toimivat jatkokehittämisen edistäjinä. Osaamiskeskusten ja Kuntaliiton on mahdollista nivoa osa hankkeen jatkotoimista omaan työhönsä. Nämä tehtävät kirjataan juurruttamissuunnitelmaan/jatkosuunnitelmaan. Tulokset viedään myös Innokylään.

Erityisesti ajatellaan, että tulevien sote-alueiden muodostaminen vaikuttaa asiakkaiden, työntekijöiden sekä palvelujen tilanteeseen jo hankkeen aikana, mutta etenkin hankkeen päättyessä, kun on käynnistynyt palvelurakenteiden uudistaminen. Hankkeen tulosten hyödyntäminen on varmistettava myös tässä murrosvaiheessa.

Hanke pyrkii huolehtimaan siitä, että hankkeen tuloksia eli kehitettyjä malleja, menetelmiä, ja työvälineitä saadaan levitettyä hankkeen loppuvaiheessa niin, että uudet toimijat jatkavat niiden käyttöönottamista. Jo todettu hyvä väline tähän on verkkosovellus. Verkkovälitteisiä tietopaketteja voi hyödyntää kuka tahansa ja niitä on mahdollista päivittää helposti.

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☐ Kyllä ☒ Ei
Kustannusmalli Flat rate 17 % palkkakustannuksista

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	1 832 701	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	1 919 567	80
2 Ostopalvelut	143 400	2 Kuntien rahoitus	401 121	16,7
3 Muut kustannukset	111 788	3 Muu julkinen rahoitus	78 271	3,3
4 Flat rate	311 570	4 Yksityinen rahoitus	500	0
Kustannukset yhteensä	2 399 459			
5 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	2 399 459	Rahoitus yhteensä	2 399 459	100

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €
6 Kunnat	157 129	5 Kuntien rahoitus	157 129
7 Muu julkinen	0	6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	157 129	Yhteensä	157 129

Kustannusarvio yhteensä	2 556 588	Rahoitussuunnitelma yhteensä	2 556 588
--------------------------------	------------------	-------------------------------------	------------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetystä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakemuksen liitteenä ovat Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:n omarahoitussitoumus (52 049 €) sekä Kuntaliiton rahoituspäätös (130 000 €)

Pro Sos -hankkeessa kunnat toimivat kehittämiskumppaneina.

Sosiaalialan osaamiskeskuksittain mukaan liittyvät kunnat yhteensä 95 ovat erittäin sitoutuneita kehittämiskumppanuuteen, mutta heiltä olemme pyytäneet tässä vaiheessa käyttöömme vasta alustavat sähköpostisitoumukset, joita emme niiden suuren lukumäärän vuoksi skannaa vielä tässä yhteydessä. Rahoittajan niin halutessa, voimme jälkikäteen pyynnöstä ne toimittaa. Kuntien viralliset päätökset / sitoumukset toimitamme rahoittajan edellyttämän aikataulun mukaisesti, kun hakemuksemme etenee. ProSOS hankkeen kehittämistyö on herättänyt suurta kiinnostusta.

Tarkemmat listaukset osallistuvista kunnista löytyvät osatoteuttajien taustasuunnitelmista ja hankesuunnitelmasta.

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Hankkeelle ei haeta muuta rahoitusta.

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Hanke tekee yhteistyötä jo esimerkiksi käynnistyneiden sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallisten ja alueellisten hankkeiden kanssa. Yhteisiksi työskentelymuodoiksi on ajateltu muun muassa yhteisten tilaisuuksien järjestämistä, mutta mahdollisesti yhteistyötä myös toimenpidetasolla. Yhteistyön sisältöjä tarkennetaan myöhemmin.

Käynnissä olevia ja päättyneitä aihepiiriin liittyviä valtakunnallisia hankkeita, joiden kanssa hankkeen toteuttajat eri puolilla maata ovat tehneet ja tekevät yhteistyötä:

- ASKEL (ESR) Askelia kohti työelämää (2008–2011, S10692) -tavoitteena oli tukea kunnan sosiaalitoimen vaikeasti työllistyvien asiakkaiden siirtymistä kohti työelämää.
- KOPPI (ESR) Kohti kuntouttavampia työelämäpalveluita (2011–2014, S11733) kehitti kuntouttavan työtoiminnan roolia ja paikkaa palvelujärjestelmässä vastaamaan paremmin asiakkaiden kuntoutustarpeisiin. THL:n koordinoi
- SOSKU (ESR) Sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämishanke (1.4.2015-31.3.2018). Kehittää valtakunnallisia sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalleja, joita tuetaan tutkimuksella ja koulutuksella THL koordinoi
- SOKRA (ESR S20220) sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke tukee ESR:n sosiaalisen osallisuuden ja köyhyyden torjunnan toimintalinjan 5 hankkeita 1.10.2014-30.9.2017. Hallinnoi THL..
- SOLMU (ESR S20237) Sosiaalinen osallisuus ja työ- ja toimintakyvyn muutos – valtakunnallinen koordinaatiohanke 2014-2017. Hallinnoi Työterveyslaitos.
- OHJAAMO –Nuorisotakuun ESR TI 3 valtakunnallinen malli, matalan kynnyksen palvelupisteestä moniammatillinen tuki ja ohjaus nuorille. Keski-Suomen ELY –keskus. Useita alueellisia pilotteja.

Näiden lisäksi alueellisia ja paikallisia hankkeita, joista on luettelo hakemuksen liitteenä.

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

Pro SOS -hanketta suunniteltaessa valtakunnallisella suunnitteluryhmällä on ollut käytössään varsin kattavasti tietoa myös aihepiiriin liittyvistä keskeisistä muiden rahoituslähteiden rahoittamista hankkeista. Muut hankkeet ja niiden tulokset on huomioitu tässä valmistelussa yhtäältä täysin päällekkäisen kehittämistyön välttämisenä ja toisaalta myös Pro SOS -hankkeen käynnistytessä yhteistyökumppaneiden roolissa vielä jatkavien keskeisten kehittämishankkeiden

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

osalta. Osatoteuttajat ovat liittäneet myös sisään omiin hankehakemuksiinsa aiemmissa hankkeissa tehtyjen hyvin käytäntöjen juurruttamista tai välineiden käyttöönottoa.

Käynnissä olevia tai päättyneitä valtakunnallisesti toimivia hankkeita, joiden kanssa hankkeella on jo suunniteltua tai suunnitelmassa olevaa yhteistyötä on useita.

Hakemuksen erillisessä liitteessä on kuvattu tarkemmin hankkeita, jotka liittyvät Pro SOS -kehittämistyöhön.

10 Maantieteellinen kohdealue

☐ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☒ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
---	---	---

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

1.SeAMK: Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI), kuuluu opetuksen ohella SeAMKin perustehtäviin. TKI-toimintaa ohjaavat sisällöllisesti SeAMKin ja Etelä-Pohjanmaan korkeakoulukonsortion strategiat. Noin 90 % SeAMKin TKI-toiminnasta kohdistuu Etelä-Pohjanmaan korkeakoulukonsortion yhteisille painoaloille (kestävät ruokaratkaisut, älykkäät ja energiatehokkaat järjestelmät, hyvinvoivat ja luovat yksilöt sekä yhteisöt ja em. teemoja läpileikkaava teema yrittäjyys, uudet liiketoimintakonseptit sekä palveluinnovaatiot). TKI-toimintaa johtaa tutkimus- ja innovaatiojohtaja. Jokaisessa yksikössä on tutkimus- ja kehittämispäällikkö. TKI-toiminnan vastuulliset muodostavat SeAMKin TKI-toiminnan kehittämisryhmän, joka koordinoi mm. hankevalmistelua ja muodostaa SeAMKin yhteisiä hankekäytänteitä. Projektien taloushallintoa hoitavat kokeneet TKI-taloussihteerit. Projektipäälliköitä koulutetaan vuosittain. Koulutuksessa käydään läpi mm. projektin johtamista, taloushallintoa ja viestintää. SeAMKilla on auditoitu laatujohtajajärjestelmä, joka kattaa myös projektitoiminnan prosessit. Työajan raportoinnissa ja projektin hallinnoissa on käytössä Reportronic-järjestelmä. SeAMKissa on jatkuvasti käynnissä 70–100 pitkäkestoista ulkopuolisella rahoituksella rahoitettua projektia. Keskeisiä julkisia rahoittajia ovat rakennerahastot, maaseuturahasto, opetus- ja kulttuuriministeriö, Tekes sekä kasvavassa määrin kv-rahoituslähteet. SeAMK on pyrkinyt vahvistamaan kansainvälisyyttä lähtemällä mukaan EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmiin (esim. 7. puiteohjelman tutkimushaut). Viimeisen vuoden aikana SeAMK on osallistunut usean kansainvälisen konsortiohankkeen valmisteluun, joista osassa SeAMK on toiminut hankekoordinaattorin roolissa. Interreg- rahoitteisia kv-hankkeita on toteutettu sosiaali- ja terveysalalla useita ja Horizon 2020 –ohjelmiin on haettu kaksi kertaa rahoitusta, jossa SeAMK:lla olisi ollut hallinnoiva rooli. Kolmas hakemus on valmisteilla. Näissä em. teemana on ollut digitalisaatio terveysalalla.

Sosiaali- ja terveysalan yksikön laaja sosiaalialan TKI -osaaminen sisältää mm. sosiaalialan tk-hankkeita viimeisten vuosien aikana, esim.

-Valtaväylä –hankekokonaisuus, uusien ja hyvien käytänteiden muodostamista mm. TE-toimistojen ja sosiaalitoimen välille asiakkaiden palvelujen turvaamiseksi

-SOIL, sosiaalialan rakenteet innovatiivisessa liikkeessä -hanke

Kehittämiseen ja johtamiseen sekä työhyvinvointiin liittyen hanketoimintaa, mm.

- dialogisen johtamisen ja kehittämisen hankkeita
- työhyvinvoinnin ja tuloksellisuuden samanaikainen kehittäminen
- uusia työhyvinvointia tukevia toimintamalleja verkostotyönä

Minna Zechnerin asiantuntijuusalue:

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- sosiaalipalvelut, ja niiden muutokset erityisesti asiakkaiden näkökulmasta
- laadullinen tutkimus hyödyntäen erityyppisiä aineistoja ja menetelmiä
- lakien ja sosiaalipolitiikan käytännön tulkintojen ja toteutusten analysointi

3. SONet BOTNIA:n asiantuntijuusalue:

Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA toimii alueellaan (Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa) tukien tiiviisti kuntien ja maakuntien käytännön yhteistyötä ja palvelujen, asiakas- ja kuntalaislähtöistä kehittämistä muodostamalla yhteistyörakenteen: sosiaalialalla tarvittavan asiantuntemuksen kehittämiseksi ja välittämiseksi, peruspalvelujen kehittämiseksi sekä erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja asiantuntijapalvelujen kehittämiseksi ja välittämiseksi, sosiaalialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolisen yhteyden turvaamiseksi ja sosiaalialan tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan vahvistamiseksi. SONet BOTNIAlla on vahva alueen tuntemus, laaja-alaista ja syvällistä sosiaalialan substanssiosaamista sekä hyvin toimivat yhteistyöverkostot erityisesti sosiaalityössä sekä kokemusta monien laaja-alaisten esim. Kaste-ohjelman ylimaakunnallisten kehittämishankkeiden suunnittelusta, toimeenpanosta ja arvioinnista yhteistyössä kuntien, korkeakoulujen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö alueen sosiaali- ja perusturvajohdon kanssa tukee alueellisen kehittämiskokonaisuuden toteuttamista. Toimintaa johtaa kehitysjohtaja ja johtoryhmä yhteistyössä maakunnallisten kehittämissuunnittelijoiden ja ohjausryhmien kanssa. Toimintamalleja ja palveluja uudistetaan käytännönläheisesti bottom up-periaatteella.

SONet BOTNIA:n strategian mukaiset painopistealueet: sosiaalialan käytännönläheisen kehittämistyön tukeminen (esimerkiksi aikuissosiaalityössä, paljon palveluja käyttävien ja kaikkein huonoimmassa asemassa olevien palvelujen kehittämisessä sekä rakenteellisessa sosiaalityössä) tukevat Pro SOS- uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa – hankkeen mukaista kehittämistä. Samoin sosiaalialan ja hyvinvointitiedon tuotannon kehittäminen (ylimaakunnallinen koordinaatio sosiaalialan osaamiskeskusalueella), sosiaalialan ja integroituvan sosiaali- ja terveydenhuollon monialaisen tiedolla johtamisen edistäminen, yhteen sovitettujen alueellisten kehittämisrakenteiden edistäminen ja pohjoismaisen tiedon ja osaamisen hyödyntäminen tukevat Pro SOS-hanketta. SONet BOTNIA on johtanut viime vuosina mm. Väli-Suomen alueen isoja aikuissosiaalityön Kaste-ohjelman kehittämishankkeita (Sosiaalisesti osalliseksi sosiaalityöllä I ja II) ja osallistunut myös monien Kaste-hankkeiden toimeenpanon tukemiseen (Ella, LasSE -hanke lastensuojelussa, Ikäihmisten palvelujen kehittämishanke) ja TIKESOS-hanke jatkokehittämiseen (kehitysjohtaja johtoryhmän jäsenenä). Kokemusasiantuntijatoiminnan entistä vahvempaa hyödyntämistä ja asiakaslähtöistä edelleen kehittämistä SONet BOTNIA on valmistellut yhteistyössä järjestöjen kanssa mm. pohjalaismaakuntien yhteisenä ray-rahoitteisena hankkeena.

SONet BOTNIA:n toiminnassa konkreettisia toiminnallisia painopistealueita ovat myös sosiaalityön käytännön läheinen kehittäminen sosiaalialan ja sosiaalityön opetus- ja tutkimuskeskusten kanssa, ja niissä kuntien, korkeakoulujen ja muiden yhteistyökumppaneiden voimavarojen yhteensovittaminen. Yhteistyö ja sote-integraation edistäminen yhdessä perusterveydenhuollon yksiköiden ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalihuollon kanssa on keskeistä osaamiskeskuksen toiminnassa. SONet BOTNIA integroi toimintaansa vahvasti sekä alueelliseen että valtakunnalliseen kehittämiseen sosiaalialan osaamiskeskusverkostossa mm. sosiaali- ja terveysministeriön kehittämisohjelmissa ja sosiaalialan tiedonhallinnan sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanoa tukevassa Kansa-kouluhankkeessa. Teemme tiivistä yhteistyötä mm. THL:n, STM:n ja Kuntaliiton kanssa. SONet BOTNIA:n vahvuuksia ovat myös mm. temaattiset kehittäjäryhmät (esim. lastensuojelu ja aikuissosiaalityö sekä tiedon tuotanto) maakunnittain ja ylimaakunnallisesti sekä asiantuntijoiden ja palvelutuottajien sekä osaamisen ja tiedontuotannon kehittäjien verkostojen rakentaminen ja toimintojen ylläpito valtakunnallisten ja alueen strategioiden sekä kuntien kehittämistavoitteiden suuntaisesti.

Arto Rautajoen asiantuntijuusalue:

- sosiaali- ja terveysalan asiakas- ja kuntalähtöinen sekä verkostopohjaisen yhteistyön käytäntöjen johtaminen ja kehittäminen

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- työelämysuhteen asiantuntijuus sosiaalialan työelämäprojekteissa
- alueellinen tiedontuotanto

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Henkilöriskit, kuten hankepäällikön, hankekoordinaattorin tai muun hankkeen avainhenkilön sairastuminen tai siirtyminen muihin tehtäviin.	Osaamiskeskuksissa työskentelee asiantuntijoita, joiden työpanosta voidaan tarvittaessa suunnata täydentämään puuttuvaa resurssia. Hankkeessa on useita hankekumppaneita, joten avainhenkilöiden muutokset yhdessä organisaatiossa eivät horjuta koko hanketta. Hankesuunnitelmaa tarkennetaan ja aikataulutetaan hankeaikana niin, että hankkeen lähiajan toimenpiteet on aina kirjattuna. Hankkeen onnistumisen kannalta keskeinen tieto dokumentoidaan huolella koko hankeaajan.
Talousarvion ylittyminen	Hankkeen kustannuksista pääosa syntyy henkilöstökustannuksista, jotka ovat hyvin arvioitavia. Budjettia seurataan jatkuvasti ja kustannuksia kerrytetään vain budjetin puitteissa. Ohjausryhmä valvoo taloutta.
Osaamisen puutteet	Yhteishanke tuo monipuolista osaamista hankkeen käyttöön. Hanketyöntekijöiksi valitaan kokeneet hanketoimijat, jotka tuntevat sisällöllisesti kehittämisteemat ja ovat tehneet projektityötä aiemmin. Budjettiin on varattu resurssia asiantuntijapalvelujen ostoon erityisosaamista vaativien tehtävien toteuttamiseksi.
Kumppaneiden sitoutumattomuus	Hankevalmistelussa on ollut mukana edustus kaikista osallistuvista sosiaalialan osaamiskeskuksista. Sidosryhmiä/kumppaneita on kuultu valmistelun aikana ja osatoteuttajien suunnitelmia on tehty yhteistyössä käytännön toimijoiden kanssa. Omarahoitusta/kuntarahaa hankkeelle kohdentavien osapuolien kanssa on varmistettu hankkeeseen osallistuminen. Rahoituksen varmistuttua tehdään sitovat yhteistyösopimukset. Kuntaliitto on osallistunut hankevalmisteluun ja tätä kautta myös THL on ollut tietoinen valmistelusta.
Viestintä, tieto ei kulje	Hankkeelle laaditaan tiedotussuunnitelma, joka kattaa sekä ulkoisen että sisäisen viestinnän (kenelle, mitä, milloin, miten, kuka). Tiedotuksessa hyödynnetään laajasti eri viestintäkanavia sekä osaamiskeskusten olemassa olevia viestintäkäytäntöjä / -rakenteita ja yhteystietoja. Hankkeeseen on varattu viestintään erillistä työpanosta.
Asiakkaat jäävät kehittämistyössä sivurooliin	Asiakkaita on pyritty osallistamaan mahdollisuuksien mukaan jo suunnitteluvaiheessa ja hankkeen kantavana periaatteena on yhteiskehittäminen. Hankkeen toteutussuunnitelmaa tarkennettaessa tehdään konkreetit toimenpiteet koskien asiakkaiden osallistumista.
Aikataulun pettäminen (liian lyhyeksi osoittautuva hankeaika)	Hankkeen toimenpiteet aikataulutetaan ja vastuutetaan. Tarvittaessa tehdään korjausliikkeitä, joiden avulla ehkäistään tulosten jääminen keskeneräisiksi. Hankkeen ohjausryhmä valvoo sitoutuneesti hankkeen toimintaa.
Yhteistyön toimimattomuus, ristiriidat toimijatahojen välillä	Toimijoiden tehtävät, vastuut, yhteiset toimintatavat ja tavoitteet sovitaan selkeästi. Tiedonkulkuun kiinnitetään erityistä huomiota. Keskusteluilmapiiri pyritään pitämään avoimena, vuorovaikutteisena, kaikkia osapuolia kuulevana ja arvostavana. Ristiriitoihin puututaan ja etsitään välittömästi ratkaisuja. Hanketta toteutetaan osin olemassa olevissa sosiaalialan osaamiskeskusten asiantuntijaverkostoissa ja pohjaa jo pitkään toteutuneeseen ammatilliseen yhteistyöhön keskeisten toimijoiden kanssa.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Hankkeen päätoteuttaja, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu yhteistyössä Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIAn kanssa asettaa hankkeen ohjausryhmän, jonne pyritään samaa tasapuolisesti eri sukupuolten edustajia:

PRO SOS-hankkeen ohjausryhmään kuuluvat edustajat seuraavista organisaatioista: Kuntaliitto, Kansaneläkelaitos, hankkeeseen osallistuvien sosiaalialan osaamiskeskusten johtajat (7), Jyväskylän yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydenius, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy, Terveiden ja Hyvinvoinnin laitos, asiakasedustajat (2, joiden valinta organisoidaan valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan järjestön kautta) ja rahoittajan sosiaali- ja terveysministeriön edustaja asiantuntijajäsenenä.

Lisäksi hankkeelle perustetaan ns. sparrausryhmä, jonka tehtävänä on paitsi sparrata hanketta sisällöllisesti myös varmistaa kytkeä valtakunnalliseen sosiaalityön kehittämiseen sote-uudistuksessa ja eri valtakunnallisissa hankkeissa.

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	
Pieni yritys	
Keskisuuri yritys	
Suuryritys	
Yhteensä	0

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltynä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita	193	47	15	54	309
25-29-vuotiaita	105		5	66	176
30-54-vuotiaita	60		5	60	125
Yli 54-vuotiaita	60			10	70
Yhteensä	418	47	25	190	680
Joista naisia	251	8	8	75	342

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	104
Etäopetuspäiviä	
Tukityöllistämispäiviä	
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	534
Muita henkilötyöpäiviä	532
Yhteensä	1 170

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltynä

Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyiden torjunta

Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	0	0	0	0	0
joista naisia					0

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojien ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltynä

Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyiden torjunta

Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	
joista naisia	

13 Horisontaaliset periaatteet

13.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☒	☐	Hankkeen valmistelussa on huomioitu se, että eri asiakasryhmien sukupuolijakauma vaihtelee. Tämän johdosta hankkeen kehittämisen ja toiminnan tavoissa pyritään sellaisiin keinoihin, jotka huomioivat ei vain eri sukupuolta, vaan myös eri etnistä taustaa, ikää, seksuaalista suuntautumista ja uskonnollista vakaumusta edustavat henkilöt. Osatoteuttajat alueellisia hankekokonaisuuksia kuntien ja muiden yhteistyössä mukana olevien tahojen kanssa suunnitellessaan ovat huomioineet sukupuolinäkökulman pohtiessaan hankesisältöjä ja tarvittavaa kehittämistyötä. Sukupuoli ja tasa-arvonäkökulma ovat mukana myös hankkeen raportoinneissa.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☒	☐	Sukupuolten välinen tasa-arvo toteutuu hankkeessa siten, että sukupuolisensitiivinen orientaatio on mukana kehittämisessä. Hankkeeseen osallistuvat asiakkaat edustavat tasaisesti molempia sukupuolia. Piloteissa kehitettävät mallit, menetelmät, rakenteet tms. vaikuttavat tasaisesti eri sukupuoliin ja kehittämistyötä tehdään huomioiden sukupuolten näkökulmat. Edelleen pyritään siihen, että hankkeeseen palkataan eri sukupuolia. Silti sukupuoli-näkökulmassa tärkeintä on, että hankkeen toimenpiteet kohdistuvat sekä naisiin että miehiin.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Hankkeen luonteesta johtuen tasa-arvon edistäminen ei ole päätavoitteena.

13.2 Kestävä kehitys

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	0	1	Kehittämistyössä pyritään käyttämään digitaalisuutta (sähköinen viestintä, some), sillä nämä eivät kuluta materiaaleja. Käytännössä myös kokouksia järjestetään mahdollisimman paljon etäyhteyksillä.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	0	Hankkeen kohdistuessa lähinnä uudenlaisten palvelujen kehittämiseen ei tällä kohdalla ole suoranaista vaikutusta.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	Hankkeen toiminta ei kehittämistoiminnan luonteen vuoksi vaikuta suoranaisesti tähän.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)	0	0	Hankkeen toiminta ei kehittämistoiminnan luonteen vuoksi vaikuta suoranaisesti tähän.0
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Hankkeen toiminta ei kehittämistoiminnan luonteen vuoksi vaikuta suoranaisesti tähän.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	0	1	Hankkeessa pyritään minimoimaan esimerkiksi paperitulosteiden määrää painottaen sähköiseen materiaalien toimitukseen ja tuottamiseen.Hankkeessa käytetään sähköistä työalustaa ja hankkeen tulokset ovat monelta osin toteutettavissa sähköisessä muodossa.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	0	Hankkeen toiminta ei kehittämistoiminnan luonteen vuoksi vaikuta suoranaisesti tähän.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	2	2	Hankkeen osatoteuttajakunnissa hyödynnetään paikallisia resursseja ja palveluja (huomioiden kilpailulainsäädäntö).
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	2	3	Hanke kehittää aineettomia tuotteita ja palveluita (mm. uudet työskentely- ja toimintamallit), jotka kohentavat työelämän ulkopuolella tai muuten haastavassa tilanteessa olevien kuntalaisten tilannetta.
Liikkuminen ja logistiikka	0	1	Pyrkimyksenä on etäyhteyksien hyödyntäminen kokouksissa ja muissa foorumeissa sekä neuvonnan ja tuen osalta hankkeen sisäisessä yhteydenpidossa.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	5	5	Julkisten rakenteiden muutokset (Sote ja kuntarakenne) voivat vaikuttaa kielteisesti demokratiaan ja viedä päätöksentekoa etäämmälle. Tulevat muutokset pakottavat miettimään sitä, miten arjen asiantuntemusta saadaan välitettyä kunnan päätöksentekoon ja millaisia toimintatapoja tarvitaan tulevilla sote-alueilla. Hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitämiseksi tarvitaan julkisen sektorin ohella kansalaisia ja lähiyhteisöjä, ei vain palvelun tuottajia. Toimintamallien tulee kiinnittyä pysyväksi osaksi kuntien/sote -alueiden omaa ideologiaa ja toimintaa. Itämeren strategian mukaan turvallisuustekijöihin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alueen rikollisuuteen vaikuttaa muun muassa sen sijainti, taloudelliset ja sosiaaliset eroavaisuudet. Näiden tekijöiden vaikutuksesta syntyy erityisiä tehtäviä niille jäsenvaltioille, joiden rajat ovat EU:n ulkorajoja – etenkin kun sisärajoilla ei enää tehdä tarkastuksia. Hankkeessa tuetaan sosiaalista koheesiota keskittymällä huonoimmassa työmarkkinatilanteessa olevien henkilöiden tilanteiden kohentamiseen (strategia, sivu 9)
Tasa-arvon edistäminen	4	4	Yhteiskunnan muutos vaikuttaa demokratiakäsitykseen. Tällä hetkellä on

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

			olemassa riskejä sille, että eri alueilla asuvat ja erilaisissa tilanteissa olevat ihmiset joutuvat eri arvoiseen asemaan palveluiden saannissa. Palveluiden kehittäminen tulisi tapahtua kuullen niitä, jotka palveluja eniten tarvitsevat, huomioiden heidän sukupuolensa, etnisen taustansa, seksuaalisen suuntautumisensa jne. Tätä tavoitellaan myös Pro Sos -hankkeella.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	5	5	Kuntalaiset ja asiakkaat ovat toimijoita ja kumppaneita, joiden osaaminen kannattaa huomioida esimerkiksi palveluja kehitettäessä, päätöksenteossa ja kehittämisessä. Hankkeessa kehitetään toimintamalleja, joissa hyödynnetään monipuolisesti asukkaiden, kuntalaisten ja myös eri kulttuureista tulevien asiakkaiden sekä yhteisöjen tuottamaa tietoa.
Kulttuuriympäristö	1	2	Yhteys kulttuuriympäristöön huomioidaan sosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen uusia toimintamuotoja kehitettäessä. Lisäksi kuntalaisten kuuleminen ja osallisuuden vahvistaminen vaikuttavat osaltaan yhteisöllisyyttä edistävän kulttuurisen ilmapiirin rakentumiseen.
Ympäristöosaaminen	1	1	Yhteisöllisen ympäristön ja kuulumisen vahvistumisen kautta voimistuu käsitys myös ympäristöstä yhteisenä resurssina, jota tulee arvostaa ja vaalia.

14 Liitteet

Pakolliset liitteet

Yhteishankkeen sopimus

Muut liitteet

SeAMK johtosääntö

Kaupparekisteriote SeAMK 14042016

SeAMK ALV 2016 liitteineen

Yhteydet muihin hankkeisiin

Ansioluettelo MZ

Ansioluettelo AR

Alv osatoimijat

Kuntaliitto aiesopimus

Alv-todistus

SeAMK Rahoitussitoumus

Raportointisuunnitelma

Aiesopimus yhteistyöstä 25.4.2016, tarkennus

Päätoteuttajan kuntarahoitus ja omarahoitus selvitys

Hankkeen toteuttamiseen budjetin ulkopuolisella rahoituksella osallistuvat kunta- ja muut työntekijät

Osapuolten tehtävät ja roolit PRO SOS

Hankesuunnitelma ajalle 1.8.2016-31.12.2018

Henkilöstön palkkaus ja toimenkuvat 31.8.2016

Budjettiyhteenveto

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

31.8.2016

VARAMÄKI ELINA MARI HELENA

Tutkimus- ja innovaatiojohtaja, vararehtori

(Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Katso-tunnistautumisella)

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (pää toteuttajan) taustalomake

Hakijan (pää toteuttajan) nimi Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy	Y-tunnus 2539767-3	Organisaatiotyyppi Ammattikorkeakoulu
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden laji Muu julkinen rahoitus		
Jakeluosoite Kampusranta 11, PL 412	Postinumero 60101	Postitoimipaikka Seinäjoki
Hakijan (pää toteuttajan) yhteyshenkilö RAUTAJOKI ARTO MIKAEL	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0201245000	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite arto.rautajoki@seamk.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

SeAMK

on hankkeen päätoteuttaja ja hallinnoija. Sen hallinnon alla toimii sopimus- ja verkosto-organisaatio SONet BOTNIA, Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus, jonka sopimus- ja verkosto-organisaatioon kuuluvat Kokkolan, Seinäjoen ja Vaasan kaupungit. Kokkolan ja Vaasan kaupungit vastaavat Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla osaamiskeskustoiminnasta ja niissä toimivat kehittämissuunnittelijat ovat Kokkolan kaupungin ja Vaasan kaupungin henkilöstössä. Hankkeen hallinnossa työskentelevät: hankejohtaja, erityisasiantuntija (osa-aikainen 50%) ja hankesihteeri (osa-aikainen 50 %).

SONet BOTNIA:n alueen osatoteutus organisoidaan kolmen maakunnan (Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa) alueella seuraavasti:

Päätoteuttaja tekee yhteistyötä alueensa hankkeeseen osallistuvien kuntien, kuntayhtymien sekä Jyväskylän yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa. SONet BOTNIA:n oman alueen toteutuksen henkilöstöä ovat hanketyöntekijä (0,5), joka palkataan SeAMK Oy:hyn Seinäjoelle ja hanketyöntekijä (1), joka palkataan SONet BOTNIAan, SeAMK Oy:hyn, sijoituspaikkana Vaasa. SONet BOTNIA:n alueen toteutus rakentuu verkostopohjaisesti yhteistyössä SeAMK:n, SONet BOTNIA:n, Kokkolan yliopistokeskuksen ja alueen hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien kanssa. Yhteistyö mahdollistaa alueellisen ja tehtäväkohtaisen vastuun, jolla varmistetaan kehittämistyön asiantuntijuuden oikea kohdentuminen.

Päätoteuttaja on vastuussa asiakasneuvonpidon kehittämisprosessista. Hanketyöntekijä vastaa prosessin etenemisestä.

Muun SONet BOTNIA-alueen työn PRO SOS-hankkeessa koordinoimisen hoitaa SONet BOTNIA:n kokoaikainen hanketyöntekijä.

Alueellinen kehittämistyö:

Nykyisen palvelujärjestelmän toimintatavat ja sosiaalisen tuen muodot eivät vastaa heikoimmassa asemassa olevien tuen tarpeisiin. Hankkeessa sote-palveluja kehitetään asiakkaiden ja ammattilaisten yhteistyönä kehittäjäkumppanuuden eri muodoissa ja tavoitteena on saada nykyistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia.

Uuden Sosiaalihuoltolain valmisteluvaiheessa aikuissosiaalityötä pilotoitiin Pohjalaismaakuntien alueella kahdessa hankkeessa: S.O.S –hanke Syrjäytyneestä osalliseksi sosiaalityön keinoin (KASTE) 2011-2013 ja SOS II – Sosiaalisesti osalliseksi sosiaalityöllä 2013 – 2015 (KASTE). Keski-Pohjanmaa ei ollut näissä mukana. Nyt alueen kunnat ovat nostaneet kehittämisen tarpeiksi asiakasosallisuuden vahvistamisen, palveluohjauksen kehittämisen integroiduissa sote-palveluissa ja uusissa sote-rakenteissa sekä uusien yhteistyö- ja toimintatapojen kehittämisen Kelan ja sosiaalityön välille.

SONet BOTNIA:n alueella verkostoidutaan meneillään olevien hankkeiden kanssa, joita ovat mm. Osallisuutta kuntoutuksesta (ESR) Osku –hanke (2015-2017) ja valtakunnallinen SOSKU –Sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämishanke, Parempi Arki-hanke ja Paljon palveluja tarvitsevat – paljon palveluja käyttävät –hanke.

Tavoitteet

1. asiakaslähtöistä toimintaa vahvistavien toimintamuotojen ja –menetelmien kehittäminen
2. asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaavan sosiaalihuollon palveluohjauksen kehittäminen osana uusia integroituja sote-palveluja ja uusia alueellisia sote-organisaatioita
3. asiakaslähtöisten työmuotojen palvelukokonaisuuden kokoaminen
4. kehitetään yhteistyö- ja toimintatapoja Kelan ja sosiaalityön välille

Kohderyhmät

huono-osaiset ja syrjäytyneet nuoret ja aikuiset, jotka ovat erityistä tukea tarvitsevia sosiaalihuollon asiakkaita (nuoria, työikäisiä, ikääntyneitä, päihteiden käyttäjiä ja

mielenterveyskuntoutujia, heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevia; vaihtelevasti eri paikallispiloteissa).

2 Toteutus ja tulokset

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Toimenpiteet ja aikataulut (2016 -2018)

Aikataulu on suuntaa antava ja se sovitetaan yhteen koko hankkeen tiedontuotannon ja arvioinnin sekä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen alueella järjestämän kehittämistoiminnan kanssa.

Syksy 2016

- rekrytoidaan hankehenkilöstö ja pilottien toteutukseen liittyvät työryhmät, asiakkaat ja ammattihenkilöt kehittäjäryhmiin, asiakasraateihin ja vastaaviin
- toimintasuunnitelman tarkennus, sovitaan tarkka työnjako
- palveluja koskevan lähtötilanteen kartoitus
- asiakasneuvonpidon toiminta käynnistetään määrittelemällä tavoitekuva eli uuden palvelun/toimintatavan perusmalli reflektion välineeksi
- kohderyhmien tunnistaminen, tavoittaminen ja motivointi piloteissa
- asiakaslähtöisen toimintatavan ja osallisuuden valinnat hankkeeseen yhteistyössä kokemusasiantuntijoiden kanssa
- tutustutaan kyky-mittarin mahdollisuuksiin ja käyttöön pilotteja varten
- laaditaan arviointisuunnitelma yhteistyössä koko hankkeen kanssa

Kevät 2017

- asiakasneuvonpito: kokeiluvaiheessa kerättyjen kokemusten ja tiedon puntarointi asiakkaiden kanssa sekä tavoitekuvan tarkennus
- ensimmäiset työmenetelmäkokeilut ja pilotit käynnistyneet ja käynnistyvät asiakkaiden kanssa asiakastyössä sekä esim. asiakasraati/ yhteistutkiminen sekä kokemusasiantuntijoiden liittyminen tähän toimintaan
- palveluohjauksen työryhmä työstää palveluohjauksen toimintamallin ja käynnistää mallin testauksen
- testataan Kyky –viisaria
- koko hankkeeseen liittyvät yhteiset toiminnot
- kohderyhmän palvelukokonaisuuden katvealueiden ja vahvuuksien arviointi

Syksy 2017

- asiakasneuvonpidon prosessi jatkuu vaiheittain
- osallisuus – teemaa laajennetaan, asiakasraadit jatkavat kokoontumisia ja tekevät toiminnan itsearviointin
- palveluohjauksen mallien testaus jatkuu, työryhmä arvioi ja kehittää toimintamallia
- asiakastyössä kokeilut jatkuvat hankesuunnitelman mukaisesti
- Kyky -viisarin testaaminen jatkuu
- suunnitellaan tapa koota tietoa asiakasvaikutuksista

Kevät 2018

- asiakasneuvonpidossa toteutetaan kokemusten ja tiedon kerääminen: puntarointiraportti, tavoitekuvan korjaus ja kehittämis ehdotukset
- käynnistetään asiakasraati ikäihmisten palveluissa
- osallisuuteen liittyvien ehdotusten toteuttamista asiakkaat, työntekijät, johto
- palveluohjauksen pilotin raportointi
- työpaja sosiaalialan palveluohjauksesta integroiduissa sote-palveluissa
- hanke osallistuu palvelukokonaisuuden arviointiin ja sisältöjen tarkentamiseen hankekokemusten perusteella
- käynnistetään tiedonkoonti asiakasvaikutuksista
- pilotit ja hankesuunnitelman toteuttaminen jatkuvat ja niihin liittyviä materiaaleja kootaan toiminnan hyödyksi

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- SOS-klubin kokoontumisessa sosiaalisen kuntoutuksen teema Pohjanmaan alueella
- väliarviointia

Syksy 2018 ja eteenpäin

- asiakasneuvonpidossa toteutetaan tavoitekuvan korjaus ja julkaistaan yhdessä kehitetty asiakasneuvonpidon malli eri toimintatavallisine variaatioineen
- levitetään tietoa pilottien tuloksista valtakunnallisesti hankeorganisaation kautta
- tuetaan pilottien käyttöönottoa uusilla alueilla
- kootaan vaikutuksista tietoa asiakas-, työntekijä- ja organisaation näkökulmasta
- hyvät käytännöt kuvataan, arviointi ja juurruttaminen sekä viestintä eri osapuolille ja valtakunnallisesti hankeorganisaation kautta
- rakenteellisen sosiaalityön ehdotuksien toteuttaminen ja raportointi
- SOS-klubin tapaaminen sosiaalisen aiheesta ja toimintamalleista Pohjanmaalla
- raportointi jatkuu
- tulokset ja kirjalliset tuotokset yhteistyöstä Pohjanmaan kumppaneiden kanssa ml. tietopohjainen kehittäminen

Hankkeessa kehitettävät uudet työmuodot/toimintatavat:

1. Asiakasneuvonpidon toimintamalli

Asiakasneuvonpito on palveluiden kehittämisen väline, jota hankkeen aikana erilaisten asiakasryhmien kanssa varioiden pilotoimalla kehitetään asiakasneuvonpidon toimintamalli. Kehittämistyö toteutetaan vaiheittain toteutuvien kehittämiskierrosten avulla. Aluksi valitaan rajattu asiakasryhmä ja kootaan asiakasneuvonpidon ryhmä asiakkaiden ja työntekijöistä. Tarvittaessa ryhmään kutsutaan mukaan myös mm. asiakkaiden läheisiä. Työntekijät voivat edustaa useita eri organisaatioita ja ammattiryhmiä (esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut sekä työhallinnon palvelut). Ryhmän tehtävänasettelu määritellään yhdessä ja kehittämisprosessi etenee yhteiskehittämisen periaattein. Käyttäjälähtöinen kehittäminen voi kohdentua yleisesti palveluiden kehittämiseen, mutta se voi kohdentua myös yksittäisen asiakkaan palveluiden kehittämiseen. Prosessi voi myös ensin kohdistua yksittäistapauksen kehittämiseen, minkä jälkeen prosessi voidaan nostaa yleispalvelun kehittämisen tasolle. Prosessi on tältä osin joustava ja avoin. Kehittäminen etenee vaiheittain noudattaen määriteltyä peruskaavaa, jota voidaan varioida monella tavalla. Asiakasneuvonpidon kehittäjäryhmien tavoitteena on kehittää palveluja ja vahvistaa uusien käytäntöjen omaksumista. Kehittämisprosesseissa käytetään erilaisia uudenlaisia dokumentointitapoja (mm. tavoitekuvat) reflektion välineenä olemassa olevien palvelu- ja työkäytäntöjen arvioimiseksi ja vertailemiseksi uusia toteutustapoja luotaessa.

2. Asiakasosallisuuden toimintamalleja lapsiperheiden, työikäisten ja ikäihmisten palveluissa

Sosiaalihuollon työvoimapalveluissa kokeiltua kehittäjäasiakasryhmän toimintaa monipuolistetaan ja laajennetaan lapsiperheiden palveluihin, työikäisten palveluihin ja ikäihmisten palveluihin. Rekrytoinnin jälkeen asiakasraadit osallistuvat uusien integroitujen sote-palvelujen ja sote-organisaatioiden asiakaspalvelujen muotoiluun. Lisäksi hankkeen aikana kehitetään asiakasraadin yleistä toimintamallia eri asiakasryhmille pilottialueilla.

3. Sosiaalityön palveluohjauksen toimintamalli integroiduissa sote -palveluissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelujen integroimisen myötä asiakasohjauksen/palveluohjauksen tärkeys kasvaa. Sosiaalityössä asiakasohjaus/palveluohjaus voi toimia erityisesti varhaisen tuen, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja omahoidon palvelujen sekä osallisuuden edistämisen tukena. Sosiaalityön palveluohjauksen toimintamalliin sisältyy työmenetelmien kehittämistä myös asiakkaiden ohjaukseen järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan verkostojen ja tuen

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

piiriin. Sosiaalityön palveluohjausta kehitetään vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja järjestötoimijoiden kanssa.

4. Asiakslähtöisten työmuotojen palvelukokonaisuus

Hankkeen aluetoteutuksessa Vaasassa tuotetaan yhteiskehittäjyyden menetelmin sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuus seuraavista työmuodoista: yksilöohjaus, ryhmämuotoisesti painottuvat työmuodot, työtoimintapainotteiset työmuodot sekä osallisuutta edistävät työmuodot. Palvelukokonaisuutta voidaan käyttää sosiaalityössä myös laajemmin maakunnan alueella.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

2 Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☒ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☐ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Hankejohtaja SONet BOTNIA	Kokoaikainen	29	29 750	71 400	71 400	172 550
Erityisasiantuntija SeAMK	Osa-aikainen	15	17 485	41 964	41 964	101 413
Hankesihteeri SeAMK	Osa-aikainen	15	9 121	21 900	21 900	52 921
Hanketyöntekijä SONet BOTNIA, sijoituspaikka Vaasa	Kokoaikainen	29	22 000	53 500	54 000	129 500
Hanketyöntekijä SeAMK	Osa-aikainen	15	11 000	26 520	27 000	64 520
1Yhteensä		103	89 356	215 284	216 264	520 904

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

Hankejohto muodostuu asiantuntijatiimistä: hankejohtaja (kokoaikainen), erityisasiantuntija (osa-aikainen) ja hankesihteeri (osa-aikainen). Keskeiset tarkemmat toimenkuvat ovat liitteenä. Lisäksi päätoteuttajan yksi kokoaikainen ja yksi osa-aikainen hanketyöntekijä vastaavat yhteistyössä hanketyöstä Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueilla.

Seinäjoen Ammattikorkeakulun ja SONet BOTNIAn yhdessä muodostaman hankehallinnon tehtävistä on sovittu Aiesopimuksessa yhteistyöstä 25.4.2016 Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:n, Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIAn ja Suomen Kuntaliitto ry:n kesken (liitteenä). Hankejohtajan (kokoaikainen tehtävä) on erittäin vaativa sisältäen mm. hankkeen kokonaisvaltaisen hallinnan ja vastuun hankkeen etenemisestä sen tavoitteiden, suunnitelman ja talousarvion mukaisesti.

Hankesihteeri (osa-aikainen) vastaa hankkeen kokonaisuuden toimisto- ja taloussihteerin tehtävistä.

Erityisasiantuntija vastaa hankkeen kokonaisuuden kannalta keskeisten yhteisten kehittämisprosessien koostamisesta ja mallintamisesta. Lisäksi hän vastaa mm. seurantatiedon keräämisestä, raportoinnista ja arvioinnista sekä osallistuu asiakasneuvonpidon toimenpiteiden toteuttamiseen.

Hankejohdon toimenkuvat on kuvattu tarkemmin henkilöstöä koskevassa liitteessä. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim. kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa.

Hanketyöntekijät Seinäjoella ja Vaasassa vastaavat yhdessä SONet BOTNIAn aluetoteutuksen kokonaisuudesta, tiedottamisesta ja yhteistyöstä hankekumppaneiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa ja osallistuvat raportointiin ja arviointiin omien tehtäviensä osalta.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Atk palvelut	2 000	3 000	3 000	8 000
Painatus, esitteet ja mainokset	2 000	2 000	3 000	7 000
Asiantuntija- ja koulutuspalvelut	6 000	11 000	14 000	31 000
2 Yhteensä	10 000	16 000	20 000	46 000

Kustannusten perustelut

Asiantuntija- ja koulutuspalvelut: ulkopuolisten asiantuntijoiden konsultaatiot ja alustukset hankkeen kohderyhmän yhteisissä työkokouksissa ja -seminaarityöskentelyssä, tavoitteiden mukaiseen kehittämistyöhön konsultaatio eri menetelmien ja toteuttamismahdollisuuksien selvittämiseksi.

Atk palveluja ovat mm. hankkeen kotisivujen luominen/ylläpito, videokokoukset ja tiedottaminen/webcasting

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kohderyhmän tilakustannukset	5 000	5 000	6 000	16 000
Kohderyhmän tarjoilut	2 000	3 000	3 000	8 000
Kohderyhmän koulutusmateriaalit	1 000	2 000	2 000	5 000
3 Yhteensä	8 000	10 000	11 000	29 000

Kustannusten perustelut

Kohderyhmän tilakustannukset ovat hankkeen yhteisten koulutustilaisuuksien esim. työkokouksien ja -seminaarien kustannuksia, tarjoilut niihin liittyviä kustannuksia.

Kohderyhmän koulutusmateriaalit ovat koulutusmateriaalikustannuksia hankkeen kohderyhmille hankkeen tavoitteiden mukaisen yhteisen kehittämisen tueksi.

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	15 191	36 599	36 765	88 555
4 Yhteensä	15 191	36 599	36 765	88 555

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	122 547	277 883	284 029	684 459

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	122 547	277 883	284 029	684 459

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien palkkakustannukset	1 335	2 670	2 670	6 675
6 Yhteensä	1 335	2 670	2 670	6 675

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

Sosiaalityöntekijöiden (25 henkilötyöpäivää) ja -ohjaajien (25 henkilötyöpäivää) osallistuminen PROSOS hankkeen SONetBOTNIAn alueen hanketyöhön erilaisissa työryhmissä.

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	1 335	2 670	2 670	6 675

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	123 882	280 553	286 699	691 134

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	98 038	222 306	227 223	547 567

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	14 027	23 379	23 379	60 785
SoNET BOTNIA kuntarahoitus	4 308	9 767	9 983	24 058
2.2 Yhteensä	18 335	33 146	33 362	84 843

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	18 335	33 146	33 362	84 843

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	6 174	22 431	23 444	52 049
3.1 Yhteensä	6 174	22 431	23 444	52 049

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	6 174	22 431	23 444	52 049

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	122 547	277 883	284 029	684 459

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	1 335	2 670	2 670	6 675

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	123 882	280 553	286 699	691 134

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus	Y-tunnus 1523864-4	Organisaatiotyyppi Muu järjestö tai yhdistys
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden laji Muu julkinen rahoitus		
Jakeluosoite KOSKE, Matarankatu 4	Postinumero 40100	Postitoimipaikka Jyväskylä
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Raili Haaki	Yhteyshenkilön puhelinnumero 050 3046245	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite raili.haaki@koske.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Uuden sosiaalihuoltolain mukaisen, asiakaslähtöisen, osallisuutta edistävän ja vaikuttavan työskentelytavan juurruttaminen sosiaalihuollon toimintakulttuuriin vaatii uusien mallien kehittämistä ja käyttöönottoa. Myös toimeentulotuki- ja vammaislainsäädäntöuudistusten myötä Keski-Suomen kuntien sosiaalityössä on tarve kehittää toimintaa uudenlaisen asiakastyön suuntaan.

Keski-Suomen kunnista keskeisiksi sosiaalityön kehittämistarpeiksi on noussut erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden monialainen palvelutarpeen arviointi ja omatyöntekijätoiminta sekä asiakkaan osallisuuden edistäminen omassa asiakuudessaan.

Erityisen tuen tarpeen määrittelyä ja tunnistamista tarvitaan esim. vammaispalveluiden sosiaalityössä tai lastensuojelun ja perussosiaalityön kesken. Erityisen tuen tarpeen asiakkaiden sosiaalityön asiakasprosessi on alueen kunnissa vielä monilta osin tarkemmin jäsentymättä ja tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteen näkökulmasta epäyhtenäinen. Keski-Suomessa on viime vuosina kehitetty johdonmukaisesti maakunnallista sote-mallia, jonka puitteissa alueelle pyritään luomaan yhtenäisiä prosesseja ja toimintamalleja. Maakunnallisessa sote-uudistuksessa on painotettu asiakaslähtöisyyttä ja peruspalvelujen vahvistamista, mutta kehittämistyössä ei ole vielä tarkemmin huomioitu sosiaalityön erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden näkökulmaa. Osahankkeen avulla on tarkoitus kohdistaa kehittämistoimet maakunnan kaikkein heikoimmassa asemassa oleville. Samalla osahankkeella tuetaan maakunnallisen sote-alueen muodostamista yhdenmukaistamalla ja uudistamalla sosiaalityön toimintamalleja ja kytkeillä kehittäminen alueen valmistelutyöhön.

Alueellisista tarpeista lähtien osahanke keskittyy erityistä tukea tarvitsevan sosiaalityön asiakkaan asiakasprosessiin sisältyvän monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ja omatyöntekijätoiminnan kehittämiseen asiakkaan ja ammattilaisen kehittäjäkumppanuuden avulla.

Hankkeessa etsitään erilaisia tapoja toteuttaa omatyöntekijätoimintaa. Yhtenä vaikuttavamman asiakastyön keinona sosiaalihuoltolaissa säädetään omatyöntekijästä, jonka tehtävänä on asiakkaan tarpeen ja edun mukaisesti edistää palvelujen järjestämistä asiakkaan itsenäisen selviytymisen tueksi. Sosiaalityön näkökulmasta omatyöntekijällä on merkittävä rooli niin asiakkaan tukena kuin palvelujen kehittämisen sekä rakenteellisen sosiaalityön tarvitseman asiakaskokemustiedon tuottajana. Omatyöntekijätoiminta on yksi keino mahdollistaa asiakkaan omista tarpeista lähtevä tuki ja toiminta, joka edistää sosiaalista hyvinvointia ja omaehtoista selviytymistä. Hankkeen tavoitteena on kuvata ja jäsentää erilaisia tapoja toteuttaa omatyöntekijätoimintaa eri asiakasryhmien kanssa tehtävässä työssä ja samalla selvittää, onko löydettävissä malli/malleja, jolla joihinkin erityisen tuen tarpeisiin voidaan vastata asiakasryhmästä riippumatta. Hankkeessa kehitetään lisäksi monialaista palvelutarpeen arviointia erityisen tuen tarpeen tunnistamiseksi, jota omatyöntekijän nimeäminen edellyttää.

Toisena, sosiaalityön asiakasprosessin vaikuttavuuteen kytkeytyvänä teemana hankkeessa on asiakkaan ja ammattilaisen kehittäjäkumppanuuden edistäminen. Asiakkaiden osallistuminen ja kokemustiedon merkitys palvelujen kehittämiselle on tunnistettu ja tunnustettu laajasti. Asiakkaiden kehittämisosallisuuden mahdollistamiseksi on luotu monenlaisia väyliä, kuten esim. asiakasraadit ja -foorumit, kokemusasiantuntijatoiminta, palautekyselyt, keskustelupalstat. Vaikka nämä ovat avoimia vaikuttamisen väyliä, niihin osallistuminen edellyttää asiakkaalta aina aktiivisuutta. Sosiaalityössä tarvitaan vaikuttavia asiakaslähtöisiä työtapoja, joiden kautta asiakas on mukana toiminnassa ilman, että häntä pitää erikseen osallistaa. Heikoimmassa asemassa olevilla tai erityistä tukea tarvitsevilla ihmisillä ei välttämättä ole voimavaroja osallistua tarjotuille foorumeille, vaikka heillä olisikin kokemusta palvelujen toimimattomuudesta ja ideoita kehittämistarpeista.

Hankkeen tavoitteena on kokeilla ja mallintaa asiakkaan ja ammattilaisen välistä kehittäjäkumppanuutta asiakaspalvelutilanteessa sekä luoda sosiaalityöhön keinoja, jotka tukevat asiakkaan osallisuutta ja joilla asiakaspalvelutilanteesta saatavaa tietoa pystytään hyödyntämään reaaliaikaisesti sekä laajemmin palvelujen kehittämisessä. Kehittäjäkumppanuus osana omatyöntekijätoimintaa ja koko asiakasprosessia lisää paitsi asiakkaan osallisuutta omassa asiakuudessaan myös asiakasymmärrystä tuottamalla siitä systemaattista asiakaskokemustietoa ja työntekijän ammatillista tietoa palvelujen kehittämisen tueksi.

Kehittäjäkumppanuus ei välttämättä edellytä rakenteiden muuttamista, vaan kyse on ennemminkin merkittävästä toimintakulttuurin ja ajattelun muutoksesta. Asiakaskohtaamisissa toteutuva kehittäjäkumppanuus on kokemustiedon yhdessä näkyväksi tekemistä, luonnollisten kohtaamisten yhteydessä ihmisten välisen vuorovaikutuksen avulla. Asiakasprosessi toimintoineen rakentuu asiakkaan ja ammattilaisen yhteistyönä, jossa tavoitteena on asiakkaalle mielekkäiden toiminta- ja

palvelu-kokonaisuuksien kehittäminen asiakkaan toimintakyvyn ja osallisuuden edistämiseksi.

Tavoitteet

Osahankkeen tarkoituksena on sosiaalityön asiakasprosessiin kuuluvaa monialaista palvelutarpeen arviointia ja omatyöntekijätoimintaa kehittämällä ja mallintamalla edistää erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden toimintakykyä ja osallisuutta omassa arjessaan ja omien palvelujen suunnittelussa sekä kehittää sote-palveluita vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin tuottamalla uudenlaista asiakaskokemustietoa asiakkaan ja ammattilaisen yhteistyönä kehittäjäkumppanuuden avulla.

Osahankkeen tavoitteena on:

- Monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ja omatyöntekijän toimintamallin kehittäminen, mallintaminen ja käyttöönotto erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden kanssa tehtävässä suunnitelmallisessa asiakastyössä
- Asiakkaan osallisuutta ja toimintakykyä edistävän kehittäjäkumppanuuden toimintamallin kehittäminen, kokeileminen ja käyttöönotto asiakastyössä
- Kehittäjäkumppanuuden kautta syntyvän asiakaskokemustiedon ja työntekijän ammatillisen tiedon yhdistävän systemaattisen keruumallin kehittäminen, kokeileminen ja käyttöönotto palvelujen kehittämisen tueksi

Lisäksi osahanke kehittää Pro SOS -hankesuunnitelman mukaisesti Kelan ja sosiaalityön välille toimivia yhteistyö- ja toimintatapoja kunnissa ja maakunnallisesti.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Toteutus:

Keski-Suomen kunnissa on tunnistettu useita eri asiakasryhmiä, jotka hyötyisivät omatyöntekijätoiminnan, palvelutarpeen arvioinnin ja erityisen tuen tarpeen ympärille muotoutuvan asiakasprosessin kehittämisestä: vammaiset henkilöt, vakavasti syrjäytymisvaarassa olevat 18–29-vuotiaat nuoret aikuiset, jälkihuoltoa saavat nuoret, päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivät henkilöt, romanit. Koska erityistä tukea tarvitsevia ihmisiä on monissa eri asiakasryhmissä, jotka painottuvat kunnissa eri tavoin, hankkeessa ei rajata kohderyhmää esimerkiksi tietyn ikäisiin henkilöihin. Hankkeen asiakasryhmät muodostuvat kuntien tarpeista käsin.

Uusien toimintamallien kehittämistyö tapahtuu kuntien sosiaalihuollon asiakastyössä avainkehittäjien (asiakkaiden ja asiakastyön ammattilaisten) ja osahankkeen työntekijöiden yhteistyönä. Tavoitteena on, että kunnista saadaan hanketoimintaan mukaan työpajajärjestäjiä tai tiimejä, joissa on sekä asiakkaita että ammattilaisia kehittämässä yhdessä hankkeen tavoittelemia uudenlaisia sosiaalityön asiakasprosessiin sisältyviä toimintamalleja sekä yhteiskehittäjyyttä kehittäjäkumppanuuden avulla. Kunnat ovat hankkeen yhteistyökumppaneita ja vastaavat kehittämistyön resursoinnista toimipisteissään siten, että kuntien avainkehittäjäammattilaiset ja -asiakkaat voivat osallistua hankkeen tilaisuuksiin ja pystyvät kehittämään omaa ja toimipaikkansa työtä hankkeen tavoitteiden suuntaisesti.

Hankkeeseen osallistuu Keski-Suomen alueelta yhteensä 14 kuntaa tai kuntayhtymää: Jyväskylän kaupunki, Perusturvaliikelaitos/SOTE ky Saarikka, (=Saarijärvi, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi, Karstula), Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari, Hankasalmi, Toivakka, Joutsa, Laukaa, Luhanka, Äänekoski, Jämsä, Kuhmoinen ja Uurainen. Lisäksi hankekumppanina toimii yksi yksityinen palveluntuottaja, lastensuojelupalveluja tarjoava Ankkurin Huoltamo oy. Huoltamon asiakkaina on erityistä tukea tarvitsevia nuoria, joilla on asiakkuus kunnan sosiaalihuollon kanssa. Hankekumppanin avulla osahankkeeseen saadaan yksityisen yrityksen näkökulma kunnan kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseen erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden (erityisesti jälkihuoltonuoret) kanssa työskentelyssä.

Konkreettiset toimenpiteet ja alustava aikataulutettu toteutussuunnitelma (2016–2018):

Syksy 2016

- Kootaan hankekuntien avainkehittäjät (ammattilaiset ja asiakkaat) eri sosiaalipalvelujen sektoreilta kehittäjäverkostoksi
- Toteutetaan hankkeen yhteinen alkutilan kartoitus. Tarvittaessa selvitetään ja kuvataan pääpiirteittäin hankekuntien sosiaalipalvelujen nykyisen asiakasprosessin kulku, monialaisen palvelutarpeen arviointi erityisen tuen tarpeesta sekä omatyöntekijätoimintaan liittyvät käytännöt
- Kootaan tietoa jo olemassa olevista yksilö- ja ryhmämuotoisista kokemustiedon keräämisen ja hyödyntämisen tavoista ja asiakasosallisuuden eri menetelmistä, joilla asiakkaat voisivat paremmin osallistua palvelujen kehittämiseen (esim. Ideakirja sosiaalityön kehittämiseen)

Kevät 2017

- Järjestetään työpajoja, joissa suunnitellaan omatyöntekijätoimintamallia sekä kehittäjäkumppanuutta asiakkaiden ja ammattilaisten yhteistyönä
- Aloitetaan työpajatyöskentelyn perusteella kokeilut, millaiseksi omatyöntekijöiden toimintamalli sekä monialainen palvelutarpeen arviointi ja erityisen tuen tarpeen tunnistamistavat muotoutuvat sosiaalihuollon eri asiakasryhmissä
- Aloitetaan työpajatyöskentelyn perusteella kokeilut ammattilaisen ja asiakkaan kehittämiskumppanuudesta asiakstilanteesta ja tiedontuotannon välineenä

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- Vahvistetaan työntekijöiden ja asiakkaiden tietoa sosiaalihuoltolaista ja sen tarkoituksesta mm. koulutuksen, ryhmätyöskentelyn ja tiedottamisen avulla

Syksy 2017

- Testataan Kykyviisaria sosiaalisen osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn mittaamisen välineenä asiakasprosessin arvioinnissa ja muutoksen seurannassa
- Luodaan omatyöntekijän toimintamalli/t ja monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ja erityisen tuen tarpeen tunnistamistapojen kuvaus kokeilujen perusteella
- Selvitetään kokeilemalla keinoja kerätä asiakastyössä kehittäjäkumppanuuden kautta saatua kokemuksellista asiakastietoa ja työntekijän ammatillista tietoa
- Luodaan malli kehittäjäkumppanuuden kautta syntyvän asiakaskokemustiedon ja työntekijän ammatillisen tiedon yhdistävään systemaattiseen tiedonkeräämiseen palvelujen kehittämiseksi (miten tieto tukee palvelujen kehittämistä asiakastilanteissa ja organisaatiossa, päätöksentekoa, sosiaalisen hyvinvoinnin kehittämistä kunnassa, tutkimusta)
- Kehitetään saadun tiedon avulla erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palveluja paremmin asiakastarpeisiin vastaaviksi

Vuosi 2018

- Jatketaan monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ja erityisen tuen tarpeen tunnistamistapojen sekä omatyöntekijätoiminnan ja kehittäjäkumppanuuden toimintamallien kehittämistä ja arviointia, kehitetään uusia asiakasosallisuuden sekä kokemustiedon hyödyntämisen menetelmiä asiakastyön tueksi
- Juurrutetaan ja levitetään tietoa toimintamalleista ja tuetaan niiden käyttöönottoa hankekunnissa
- Levitetään tietoa toimintamalleista valtakunnallisesti hankeorganisaation kautta

Koko hankkeen ajan

- Vahvistetaan sosiaalialan ammattilaisten työkalutuuuria kokonaisuudessaan asiakaslähtöiseen ja asiakkaan osallisuutta tukevaan suuntaan (koulutuksin, vertaistapaamisin, työmenetelmin, johtamisen kehittämisen avulla)
- Pro SOS -hankesuunnitelman mukaisesti kehitetään Kelan ja sosiaalityön toimivia yhteistyökäytäntöjä maakunnassa

Tulokset:

- Monialainen palvelutarpeen arviointi erityisen tuen tunnistamiseksi ja omatyöntekijän toimintamalli erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden kanssa tehtävässä suunnitelmallisessa asiakastyössä on kuvattu, määritetty ja otettu käyttöön
- Asiakkaan ja ammattilaisen kehittäjäkumppanuusmalli asiakaspalvelutilanteessa on kuvattu, määritetty ja otettu käyttöön ja sen avulla sosiaalityössä voidaan kerätä kokemustietoa palvelujen vaikuttavuuden

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

arvioimiseksi ja kehittämisen tueksi johdolle ja päätöksentekijöille

- Ammattilaiset ja asiakkaat ovat saaneet tietoa erilaisista osallisuuden työmenetelmistä ja asiakaslähtöisestä kehittämisestä ja menetelmiä on otettu käyttöön hankkeen toimesta
- Ammattilaisten ja asiakkaiden tietoa sosiaalihuoltolaista on lisätty ja ammatilliset käytännöt ovat muuttuneet sosiaalihuoltolain mukaiseksi hankkeen toimesta
- Osahankkeella on tuettu toimivien yhteistyö- ja toimintatapojen luomista Kelan ja sosiaalityön välille maakunnassa
- Osahankkeella on tuettu maakunnallisen sote-alueen muodostamista yhdenmukaistamalla toimintamalleja ja kytkemällä kehittäminen alueen valmistelutyöhön

Lyhyen aikavälin vaikutuksena hankkeen kehittämistoiminta edistää sosiaalihuoltolain toimeenpanoa ja parantaa sosiaalityön asiakasprosessin laatua, lisää asiakasosallisuutta ja vaikuttavuutta hankekunnissa. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että hankkeen kokeilujen kautta tuotetut toimintamallit edistävät asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta palveluissa ja niiden suunnittelussa ja sosiaalitoimen palvelukulttuuri on muuttunut siten, että toiminta perustuu asiakaslähtöiseen asiakkaan ja ammattilaisen väliseen suunnitelmalliseen yhteistyöhön. Lisäksi osahankkeella on tuettu maakunnallisen sote-alueen muodostamista kytkemällä kehittäminen valmistelutyöhön ja edistämällä alueen yhtenäisten toimintakäytäntöjen luomista myös Kelan ja sosiaalityön välillä.

Vaikka osahanke kytkeytyy vahvasti maakunnallisesti yhtenäisten toimintamallien kehittämiseen, mallintaminen ja raportointi tehdään yleisemmällä tasolla siten, että tuloksia voidaan soveltaa valtakunnallisesti sosiaalityön erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden monialaisessa palvelutarpeen arvioinnissa ja omatyöntekijätoiminnassa sekä asiakkaan ja ammattilaisen kehittäjäkumppanuuden toteuttamisessa.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☒ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☐ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Hanketyöntekijä (alk. 8/2016)	Osa-aikainen	7	5 566	13 215	13 216	31 997
Hankekoordinaattori (alk. 8/2016)	Kokoaikainen	29	21 340	51 215	51 215	123 770
1Yhteensä		36	26 906	64 430	64 431	155 767

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

Hankekoordinaattorin toimenkuva (100 % työaika)

Hankekoordinaattori on päävastuussa osahankkeen toiminnasta ja sen etenemisestä. Lisäksi hän vastaa osahankkeen hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta ja osallistuu valtakunnallisen hankkeen työskentelyyn.

- osahankkeen kehittämistyön koordinointi ja työskentelystä vastaaminen
- osahankkeen sisällöntuotannosta vastaaminen (mm. prosessikuvausten ja -mallinnusten, selvitysten ym. toteuttaminen ja tuottaminen)
- osahankkeen seminaarien ja tilaisuuksien suunnittelu ja toteutus
- osahankkeesta tiedottaminen
- verkostojen kokoaminen, verkostoyhteistyö ja yhteydenpito hankekumppaneihin ja yhteistyötahoihin alueellisesti ja valtakunnallisesti
- osahankkeen tulosten levittämisestä ja juurruttamisesta vastaaminen
- osahankkeen raportointi ja arviointi
- taloussihteerin tehtävät
- osahankkeen hallinnolliset tehtävät
- taloushallinto
- kustannus- ja rahoitussuranta
- osahankkeen maksatushakemukset

Hanketyöntekijän toimenkuva (25 % työaika)

Hanketyöntekijä tukee ja auttaa hankekoordinaattoria suunnitelman mukaisen kehittämisen toteuttamisessa. Hanketyöntekijän osahankkeeseen käyttämä työaika ilmenee kuukausittaisista kokonaistyoajanseurantalomakkeista.

- Vastaa hankkeen käynnistämistoimenpiteistä yhdessä hankekoordinaattorin kanssa: tiedotus, ohjausryhmän kokoaminen, kuntien kehittäjäammattilaisten ja -asiakkaiden kartoittaminen hanketoimijoiksi, hankeverkostojen kokoaminen, suunnitelman mukaisen alkukartoituksen käynnistäminen, talousseuranta
- osallistuu osahankkeen kehittämistoimintaan ja työskentelyyn
- osallistuu osahankkeen sisällöntuotantoon (mm. prosessikuvausten ja -mallinnusten, selvitysten ym. toteuttaminen ja tuottaminen)
- osallistuu osahankkeen seminaarien ja tilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen
- osallistuu osahankkeesta tiedottamiseen
- tekee yhteistyötä hankekumppaneiden, yhteistyötahojen ja muiden hankkeen keskeisten verkostojen kanssa
- osallistuu osahankkeen raportointiin ja arviointiin

Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim. kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa. Lisäksi hanketyöntekijöiden toimenkuvat ja kustannukset on kuvattu tarkemmin erillisellä liitteellä.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Asiantuntijapalvelut	1 250	2 500	4 000	7 750
2 Yhteensä	1 250	2 500	4 000	7 750

Kustannusten perustelut

Asiantuntijapalveluhankinnat koulutuksiin ja työkokouksiin kohderyhmälle.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
3 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

4 Flat rate

Keroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	4 575	10 954	10 954	26 483
4 Yhteensä	4 575	10 954	10 954	26 483

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	32 731	77 884	79 385	190 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	32 731	77 884	79 385	190 000

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien palkkakustannukset	2 055	8 538	18 028	28 621
6 Yhteensä	2 055	8 538	18 028	28 621

Kustannusten perustelut

Sosiaalityöntekijöiden (130 henkilötyöpäivää) ja -ohjaajien (79 henkilötyöpäivää) osallistuminen PROSOS-hankkeen Kosken alueen hanketyöhön erilaisissa työryhmissä ja piloteissa.

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	2 055	8 538	18 028	28 621

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	34 786	86 422	97 413	218 621

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	26 185	62 307	63 508	152 000

2 Kuntien rahoitus

2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	1 770	2 949	2 949	7 668
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kunnilta keräämä omarahoitusosuus	4 676	12 428	12 728	29 832
2.2 Yhteensä	6 446	15 377	15 677	37 500

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	6 446	15 377	15 677	37 500

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Ankkurin huoltamo Oy	100	200	200	500
4.2 Yhteensä	100	200	200	500

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	100	200	200	500

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	32 731	77 884	79 385	190 000

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	2 055	8 538	18 028	28 621

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	34 786	86 422	97 413	218 621

Hakemusnumero: 101965

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hankekoodi:

13 (77)

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus, Socca	Y-tunnus 1567535-0	Organisaatiotyyppi Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö, Julkinen organisaatio
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite PL 442	Postinumero 00029	Postitoimipaikka HUS
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Johtaja Pirjo Marjamäki	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0403346401	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite pirjo.marjamaki@hus.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Kehittämisen tarpeet pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudun toimintaympäristöä luonnehtii monitoimijaisuus ja moni-ilmeisyys. Palveluja on tuottamassa lukuisa määrä julkisia, yksityisiä ostopalvelukumppaneita ja kolmannen sektorin toimijoita. Julkiset palveluorganisaatiot ovat suuria kooltaan ja niissä on myös suuri määrä eri ammattialojen työntekijöitä. Palveluja tuoteistetaan ja sitä työtä varten tarvitaan koeteltuja käytäntöjä ja palvelukonsepteja, joita on kehitetty yhteistyössä asiakkaiden ja ammattilaisten kanssa. Sosiaalisen kuntoutuksen käsite ja -toimintamallit koetaan jäsentymättömiksi ja palvelujen järjestämistavoissa on eri kuntien välillä isoja eroja.

Käynnissä olevat muut hankkeet

Helsinki on mukana Aune-hankkeen valmistelussa sekä Ohjaamo-hankkeessa. Vantaan sosiaali- ja terveystoimen perhepalvelut ovat tietoisia seuraavista hankkeista. Osassa toimitaan kumppaneina ja osassa osallistutaan tarvittaessa: Palvelu olen minä -hanke, Sosku-hanke, Ohjaamo, Avain kansalaisuuteen -henkilökohtainen budjetointi (ESR), Asunnottomuuden ennaltaehkäisyyn toimenpideohjelma Aune – hanke (ESR). Vantaan työllisyyspalvelut -yksikkö on valmistelemassa hanketta toimintakyvyn määrittämiseen ja osatyökykyisten työllistymisen lisäämiseen, Kepeli -hankkeessa kehitetään menetelmiä ja arviointikehikkoa järjestön ryhmätoiminnassa sekä alkuvaiheen kotoutumishaasteisiin liittyvää tiedonkeruuta ja menetelmien juurruttamista, yhteistyö Osallisuuden aika ry:n kanssa (RAY): yhteiskehittämisen edistämistä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, Hyviksen, toteuttamisessa, sosiaalihuoltolain mukaisten uusien palvelupilottien yhteydessä ja ennakko vaikutusten arvioinneissa. Lisäksi käynnissä hanke Ylisukupolviset asiakkaat v. 2016–2017, osatyökykyiset täysillä töihin; aikuissosiaalityö (ESR) 3.11.2015, Naapuriäidit/maahanmuuttajapalvelut (ESR) (-31.12.2016), YOMO-hanke (yhdenvertaisuutta osallisuutta monikulttuurisille omaishoitoperheille) (RAY). Espoossa on käynnissä Työllisyyskonsertti Sello-hanke 1.10.15–30.9.17 (ESR) Työrasti 1.3.2016 - 31.12.2016 (työllisyyden ja osaamisen lisäämisen kehittämishanke), Asunnottomuuden ennaltaehkäisy -hanke AUNE (2016 -2019)- Vireillä olevat hakemukset: Työllisyydenhoidon hakemus: Viva – virtaviivaisuutta valtavirtaistamiseen (ESR) ja Y-säätiön ym. kumppaneiden kanssa ”Erityisen tuen tarpeessa olevien osallisuus” (STM) , jossa pyritään luomaan etsivän ja kohtaavan sosiaaliohjauksen toimintamalli löytämään kotiin eristäytyneet ja syrjäytyneet asukkaat ja kehittämään selkokielistä viestintää. Pääkaupunkiseudun kunnat ovat hakemassa helmikuun 2016 haussa ESR-hanketta Korkeasti koulutettujen työllistymiseen.

Tavoitteet ja toteuttajan rooli

Pääkaupunkiseudun osahankkeessa ensisijaisena tavoitteena on 1) kehittää leikillisyyden ja pelillisyyden elementtejä hyödyntävä sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli yhteistyössä palvelukäyttäjien kanssa, 2) tuottaa tietoa ja arviointikriteeristön siitä, minkä tyyppisille asiakkaille uusi palvelumalli on toimiva.

Lisäksi tuotetaan 3) sosiaalisen kuntoutuksen määrittely pääkaupunkiseudulla. 4) Toimeentulotuen Kela -siirron osalta tavoitteita ja toteutusta on kuvattu hankehakemuksen yhteisessä liitteessä. Hankkeessa kehitetään toimintakäytäntöä ja ohjausta sen osalta, kenelle pelillinen sosiaalinen kuntoutus soveltuu ja keitä toimeentulotuen saajia on järkevä siltä osin ohjata Kelasta sosiaalipalveluihin).

Valtakunnallisen osaamiskeskusverkoston kautta osahankkeiden tulokset levitetään koko maahan. Muiden alueiden osahankkeiden tuloksia hyödynnetään ja levitetään osaamiskeskuksen alueella osatoteuttajan toimesta, joka huolehtii myös valtakunnallisesta yhteistyöstä toiminta-alueellaan.

Pääkaupunkiseudun osahankkeen uutuus- ja lisäarvo

Pilotissa haetaan uutta orientaatiota sosiaalityöhön/sosiaaliseen kuntoutukseen motivoivasta, luovasta ja ongelmanratkaisuun keskittyvästä leikillisyydestä ja pelillisyydestä. Leikillisyyden tutkimuksissa liitetty muun muassa masennuksesta, ahdistuksesta ja sairauksista toipumiseen, luovaan ongelmanratkaisuun ja myönteisten ystävyyssuhteiden syntymiseen. Leikillisyyden pelillisyyttä laajempi viitekehys ja sen sovellusmahdollisuudet ovat laajat. Leikin tutkija Stuart Brown on todennut, että työn vastakohta ei ole leikki vaan masennus ja työkyvyttömyys. Parhaimmillaan työllä ja leikillä onkin paljon yhteistä ja molemmista voi saada elämänsä iloa ja arvokasta

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

sisältöä. Leikillistämisessä on kyse luovuuden ja ilon palauttamisesta ihmisten kohtaamiseen ja sosiaalityöhön. Pelaaminen ja esimerkiksi tutkiva oppiminen ovat lähellä toisiaan. Peleissä kohdataan jatkuvasti ongelmia ja haasteita. Pelaajat lähtevät ongelmaperusteisesti kokeilemaan erilaisia taktiikoita ja keräämään erilaisia materiaaleja, aineistoja sekä tietämystä. Näiden kehittyvien resurssien ja valmiuksien avulla he tulevat ongelman kanssa tutuksi ja luovat erilaisia ratkaisumalleja. Leikillisyyden avulla siirrytään ongelmakeskeisestä ajattelusta voimavarakeskeiseen ajatteluun.

Hankkeeseen pääkaupunkiseudulta osallistuvat kunnat: Helsinki, Espoo ja Vantaa.

Varsinaiset kohderyhmät ovat sosiaalityön erityistä tukea tarvitsevat, kuten harkinnanvaraisessa jälkihuollossa olevat palvelujen käyttäjät, (Vantaa), maahanmuuttajat (Espoo), erityispalveluja tarvitsevat ja ylisukupolisesti asioivat 18–64 vuotiaat asiakkaat (Helsinki) sekä myös asiakaskunnasta tulevat kokemusasiantuntijat, jotka toimivat tasavertaisina palveluiden suunnittelijoina ja toteuttajina.

Välilliset kohderyhmät: asiakastyötä tekevät kuntien sosiaalityöntekijät ja -ohjaajat, jotka toteuttavat käytännön asiakaspinnassa tapahtuvaa kokeilutoimintaa, kolmannen sektorin toimijat sekä kunnan ja valtion palvelujen tuottajat. Rakenteellisen työn tasolla kohderyhmänä ovat myös päätöksentekijät.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Kehittäminen tapahtuu kuntien avaintoimijoiden, kokemusasiantuntijoiden ja osa-hankkeen hanketyöntekijöiden kesken. Kokemusasiantuntijoiksi rekrytoidaan esimerkiksi palvelujen käyttäjiä, joilla on kokemusta peleistä ja pelaamisesta. Ajatuksena on, että runsas pelaaminen käännetään voimavaraksi ja kehittämisen resurssiksi. Pelaajat voivat olla luokiteltavissa syrjäytyneiksi – syrjässä työelämästä tai koulutuksesta – toisaalta he voivat olla hyvinkin osaavia ja verkottuneita pelien kautta.

Hankkeessa:

- vahvistetaan sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien sosiaalisen kuntoutuksen arvioinnin osaamista ottamalla käyttöön KYKY-viisari.
- kehitetään asiakkaiden kanssa yhdessä sellaista uutta sosiaalisen kuntoutuksen toimintatapaa, joka motivoi heidän vertaisryhmäänsä.

Hanketyöntekijät tekevät valittujen työntekijätiimien kanssa tiivistä yhteiskehittämistä ja hankkeeseen palkataan (tai heille maksetaan palkkio) kokemusasiantuntijoita. Hankkeessa vahvistetaan sosiaalityön yksiköiden toimijalähtöistä kehittämistyötä verkostoimalla työntekijät vertaisverkostoksi. Hankkeen työntekijät osallistuva kokemusasiantuntijoiden rekrytoimiseen, verkostoivat kehittäjätiimit vertaisverkostoksi ja järjestävät koulutusta pääkaupunkiseudun tasoisesti yhteistyössä Soccan Praksis-toimijoiden kanssa.

Kokemusasiantuntijoiden tehtävänä on osallistua hankkeen ideointiin, toteutukseen ja arviointiin voimavarojensa mukaisesti.

Toimintatapana on yhteiskehittäminen, jonka ydin ovat pienet systemaattiset kokeilut. Ne suunnitellaan asiakastyössä asiakkaiden ja ammattilaisten yhteistyönä, joista on jo runsaasti kokemusta aiemmassa pääkaupunkiseudun kehittämistyössä. Ajatuksena, että pitkällisen suunnittelun sijaan lähdetään asiakastarpeiden tunnistamisesta ja sen pohjalta muotoillusta prototyypistä, jota lähetään nopeasti viemään käytäntöön. Tätä reflektoidaan systemaattisesti ja toimintaa parannetaan analysoidun kokemuksen perusteella. Hankkeessa arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta asiakkaiden sosiaaliseen toimintakyvyn vahvistumisen näkökulmasta pilotoimalla Kyky-viisaria. Järjestetään keskitettyä koulutusta sosiaalisen kuntoutuksen hyvistä käytännöistä.

Pelillisuus sosiaalityön menetelmänä voi tarkoittaa esimerkiksi jotain seuraavaa. Kovin tarkasti näkökulmaa ei pysty vielä hakuvaiheessa määrittämään, koska työskentelytapa perustuu yhteiskehittämiseen ja kokeiluihin. Asiakkaat voivat yhdessä luoda tai ottaa käyttöön tietokonepelin, jossa virtuaalisen maailman (esimerkiksi Minecraft-peli) rakentamisen kautta voidaan käydä läpi omia elämän kokemuksia narratiivisen sosiaalityön ideoiden periaatteiden mukaisesti yksin tai ryhmänä. Virtuaaliseen maailmaan voi rakentaa omia elämän tärkeitä paikkoja ja niistä voidaan keskustella yhdessä, niin että ammattilaiset asettuvat kumppanuussuhteeseen asiakkaiden kanssa. Pelin kautta asiakkaat saavat ulkoistettua asioita ja pääsevät kokeilemaan uudenlaisia toiminta- ja reagointitapoja ongelmallisiin tilanteisiin. Mielikuvitukseen perustuvan otteen kautta asiakkaat voivat myös muokata tulkintaansa omasta historiastaan läpikäymällä sitä uudelleen pelien avustuksella ja näin tehdä osallisuutta lisäävää identiteettityötä. Tämän avulla asiakkaan on mahdollisuus tunnistaa itsessään uusia kykyjä ja vahvistaa omia voimavaroja. Ainakin osa pelistä voitaisiinkin toteuttaa tietokonepelinä. Tietokonepelin kautta ajatuksena on tavoittaa nuoria aikuisia, joita on ollut vaikea saada lähtemään kotoaan.

Hankkeessa tehtäviä toimenpiteitä:

- Selvitetään ja kuvataan pääpiirteittäin hankekuntien sosiaalipalvelujen erityisen tarpeen ja sosiaalisen kuntoutuksen arvioinnin prosessi kohderyhmien osalta.
- Tunnistetaan asiakastarpeita ja kehitellään niiden pohjalta idea kokeilusta (niin sanottu prototyyppi)
- Perehdytään olemassa oleviin yhteiskehittämisen menetelmiin ja toimintatapoihin sekä muihin yhteiskehittämistä hyödyntäviin hankkeisiin.
- Perehdytään leikillisyyttä ja pelillisyyttä koskevaan tutkimukseen.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- Osallistutaan KYKY-viisarikoulutuksiin.
- Rekrytoidaan kokemusasiantuntijat.
- Järjestetään työpajoja, joissa suunnitellaan yhteistutkijuuden periaattein sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallia.
- Toteutetaan kokeiluja.
- Pilotoidaan KYKY-viisaria.
- Järjestetään koulutusta kokemusasiantuntijoille (ja ammattilaisille).
- Hyödynnetään hankkeen viestinnässä Yhdessä aikuissosiaalityötä -sivustoa <http://www.aikuissosiaalityo.fi/aikuissosiaalityo>, joka on käytössä erityisesti pääkaupunkiseudun aikuissosiaalityön kehittämisen foorumina.
- Luodaan konsepti leikillisyydestä osana sosiaalista kuntoutusta ja kehitellään tätä konseptia eteenpäin (mukana tutkiva kehittäminen/opiskelijat)
- Jatketaan konseptien kehittämistä ja laajennetaan toimintakäytäntöä koko pääkaupunkiseudulle.

Kunnat ovat osahankkeen yhteistyökumppaneita, jotka osallistuvat hankkeen rahoittamiseen omavastuuosuudella sekä vastaavat kehittämistyön resursoinnista toimipisteissään siten, että kuntien kehittäjätiimit ja -asiakkaat voivat osallistua hankkeen tilaisuuksiin ja pystyvät kehittämään omaa työtään hankesuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti. Hankkeeseen osallistuu kolme pääkaupunkiseudun kuntaa: Helsinki, Vantaa ja Espoo.

Yhteys kuntien muuhun kehittämiseen:

- Vantaalla työskentely kytketään uuden organisaatiomallin palvelutarpeen arviointiin (18–64 -vuotiaat) aikuisten ja perheiden sosiaali-neuvonnan yksikköön ja erityisesti erityistä tukea tarvitsevien palveluihin.
- Espoossa hanke kytketään matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen kehittämiseen ja erityisesti hankkeen alkuvaiheessa asukastalo Tuunaamon toimintaan.
- Helsingissä hanke kytketään palvelujen uudistamiseen liittyvään terveys- ja hyvinvointikeskuksen asiakasprosessien kehittämiseen ja palvelutarpeen arviointiin.

Korkeakouluyhteistyö: hanke on osa kuntien ja Helsingin yliopiston välistä Heikki Waris -instituutin Praksis-toimintaa siten, että hankkeeseen kytketään Helsingin yliopisto-opiskelijoiden käytäntötutkimuksia, pro gradu -tutkielmia. Lisäksi hankkeeseen kytketään ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä, projektio-pintoja ja harjoitteluja). Kumppaneiksi ovat ilmoittautuneet ammattikorkeakouluista Laurea, Metropolia ja Diak). Kokemusasiantuntijoille ostetaan kilpailutuksen kautta ostopalveluna tarpeen mukaan koulutusta. Järjestöistä mukaan pyydetään Kalliolan Setlementti, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Kasvava Ry.

Tulokset

Hankkeen tuloksena syntyy: 1) tietoa ja kokemusta siitä, millä ehdoin yhteiskehittämisen avulla voidaan luoda uusi leikillisyyttä ja pelillisyyttä hyödyntävä sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli 2) sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli (toimintakonsepti), jossa hyödynnetään leikillisyyden ideoita, 3) tuotetaan paikallista tietoa sosiaalisen kuntoutuksen määrittelyistä pääkaupunkiseudulla. Lisäksi 4) hanke tuottaa sellaista paikallista ymmärrystä toimijoiden palveluista, vastuista ja kriteereistä, joka hyödyttää myös valtakunnan tason sosiaalihuoltolain toimeenpanoa ja jäsennystyötä sosiaalisesta kuntoutuksesta. Hankkeen tuloksena muodostuu aikuissosiaalityön jäseny-neempi työote laskennallisen toimeentulotuen siirtyessä Kelaan.

Lyhyen aikavälin vaikutuksena hankkeen kehittämistoiminta edistää sosiaalihuoltolain toimeenpanoa ja parantaa asiakkaiden palveluiden laatua, palveluosallisuutta ja demokratiaosallisuutta. Pitkän aikavälin vaikutuksena hanke tuottaa vahvistuvaa asiakkaiden ja ammattilaisten yhteistoimintaan perustuvaa toimintakulttuuria sosiaalipalveluihin.

Alustava aikataulutettu toteutussuunnitelma 2016–2018:

Syksy 2016

- Rekrytoidaan hanketyöntekijät.
- Valitaan hankekuntien kehittäjätiimit vastuuhenkilöineen.
- Selvitetään ja kuvataan pääpiirteittäin hankekuntien sosiaalipalvelujen erityisen tarpeen ja sosiaalisen kuntoutuksen arvioinnin prosessi.
- Tunnistetaan asiakastarpeita ja muotoillaan kokeiluideoita (prototyyppejä).
- Tutustutaan olemassa oleviin yhteiskehittämisen menetelmiin ja toimintatapoihin.

Kevät 2017

- Tutustutaan leikillisyyttä ja pelillisyyttä koskevaan tutkimukseen ja järjestetään tätä koskeva seminaari.
- Rekrytoidaan kokemusasiantuntijat.
- Osallistutaan KYKY-viisarikoulutuksiin.
- Järjestetään työpajoja, joissa suunnitellaan yhteistutkijuuden periaattein sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallia.
- Aloitetaan kokeilut.
- Aloitetaan KYKY-viisarin pilotointi.
- Järjestetään koulutusta kokemusasiantuntijoille (ja ammattilaisille).
- Hyödynnetään Aikuissosiaalityötä yhdessä verkkosivustoa hankkeen tiedottamisen ja tulosten jatkuvan raportoimisen välineenä.
- Kuntaliittoyhteistyö: järjestetään koulutusta yhteistyössä Kuntaliiton ja Kelan kanssa.

Syksy 2017

- Luodaan ensimmäinen konsepti leikillisyydestä osana sosiaalista kuntoutusta.
- Kehitellään konseptia eteenpäin.
- Kytetään konseptin kehittelyyn opiskelijoiden opinnäytetöitä.
- Jaetaan kokemuksia pääkaupunkiseudun vertaisverkostossa.
- Kuntaliittoyhteistyö: Testataan Kelan ja kuntien sosiaalitoimen välisiä yhteistyöprosesseja.

Kevät 2018

- KYKY-viisari käytössä.
- Jatketaan yhteiskehittämistä ja tarkennetaan konseptia.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Syksy 2018

- Jatketaan konseptien kehittämistä ja laajennetaan toimintakäytäntöä koko pääkaupunkiseudulle.
- Luodaan jäsenyys sosiaalisen tuen moduuleista; eli pääkaupunkiseudun paikallisista toimintamalleista ja yhteistyömalleista tuen eri vaiheisiin (varhainen – intensiivinen ylläpitävä).
- Raportoidaan hanke.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☐ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☒ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Hanketyöntekijä (4 kk v. 2016)	Kokoaikainen	28	19 000	61 000	61 000	141 000
Hanketyöntekijä (4 kk v. 2016)	Kokoaikainen	28	19 000	61 000	61 000	141 000
Kokemusasiantuntija	Osa-aikainen	24		19 850	19 850	39 700
Kokemusasiantuntija	Osa-aikainen	24		19 850	19 850	39 700
Hanketyöntekijä 50% (v. 2017-2018)	Osa-aikainen	12	0	30 500	30 500	61 000
1Yhteensä		116	38 000	192 200	192 200	422 400

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

Palkataan kaksi kokoaikaista hanketyöntekijää. Lisäksi yhden osa-aikaisen hanketyöntekijän työpanos maksetaan palkkiona (ei mahd. saada täyttölupaa). Hanketyöntekijöiden tehtävänä on hankesuunnitelman mukaisen pilotoinnin kehittäminen, toteutus, arviointi ja raportointi pääkaupunkiseudulla. Hanketyöntekijät verkostoituvat sekä pääkaupunkiseutu-, että valtakunnallisella tasolla. Lisäksi palkataan/maksetaan palkkiona (riippuen täyttöluvista) kaksi kokemusasiantuntijaa, joiden tehtävänä on osallistuminen ideointiin ja toteutukseen, sekä voimavarojensa mukaan myös arviointiin.

Henkilöstökuluissa on huomioon otettu lomarahaa, mahdollinen indeksikorotus sekä HUS-kuntayhtymän mukainen sivukuluprosentti (24,5% v. 2016 ja 25 % v. 2017-2018).

Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim.kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa. Lisäksi hankkeen työntekijöiden toimenkuvat ja palkkatiedot ovat kuvattuina tarkemmin erillisellä liitteellä.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kohderyhmän koulutus	7 000	14 000	14 000	35 000
2 Yhteensä	7 000	14 000	14 000	35 000

Kustannusten perustelut

Pilottiajan koulutusta sosiaalisena kuntoutuksena. Sisältää ulkopuolisten luennoitsijoiden palkkiot sekä monimuotoista osallistavaa koulutusta esim. draamatyöpajoja.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Materiaalin valmistus kohderyhmälle	2 000	10 000	8 000	20 000
Työpajojen järjestäminen kohderyhmälle	5 000	12 860	12 932	30 792
3 Yhteensä	7 000	22 860	20 932	50 792

Kustannusten perustelut

Työpajojen tilavuokrat, ravitsemuspalvelut, elintarvikkeet, kirjallisuus sekä mahdolliset muut palvelut ja materiaalikustannukset. Huomioitu mm. pääkaupunkiseudun korkeat tilavuokrat. Teemana oleva pelillisuus edellyttää uudenlaisen välineistön esim. pelit ja konsolit, käyttöä. Lisäksi hankkeen tuloksia levitetään esim. lyhytvideoiden avulla.

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	6 460	32 674	32 674	71 808
4 Yhteensä	6 460	32 674	32 674	71 808

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	58 460	261 734	259 806	580 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	58 460	261 734	259 806	580 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	58 460	261 734	259 806	580 000

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	46 768	209 387	207 845	464 000

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	5 402	9 003	9 003	23 408
Helsinki (50%)	3 146	21 672	21 480	46 298
Espoo (25%)	1 572	10 836	10 739	23 147
Vantaa (25%)	1 572	10 836	10 739	23 147
2.2 Yhteensä	11 692	52 347	51 961	116 000

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	11 692	52 347	51 961	116 000

3 Muu julkinen rahoitus

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	58 460	261 734	259 806	580 000

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	58 460	261 734	259 806	580 000

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy Socom	Y-tunnus 1735895-7	Organisaatiotyyppi Pieni yritys
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden laji Yksityinen rahoitus		
Jakeluosoite Laserkatu 6	Postinumero 53850	Postitoimipaikka Lappeenranta
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Leena Kaljunen	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0447485300	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite leena.kaljunen@socom.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Toimeentulotuen piirissä olevien tulottomien nuorten (alle 30-v) määrä on suuri. Ilman työ- tai opiskelupaikkaa olevien, tulottomien nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tarvetta toimintamalleille, joissa saadaan eri hallinnonalat, yksityinen ja kolmas sektori sekä nuoret ja heidän lähipiirinsä kynnäksettömään yhteistyöhön nuoren elämänhallinnan parantamiseksi. Uusi sosiaalihuoltolaki velvoittaa eri toimijatahot hallinnonalat ylittävään yhteistyöhön, jotta palvelut muodostavat asiakkaan tarvetta vastaavan kokonaisuuden. Käytännössä tämä toimijaverkoston yhteistyö palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman tekemisessä hakee vielä muotojaan ja mm. tiedon ajantasaisessa kulussa on ongelmia. Asiakkaiden ja läheisten mukaan ottaminen vuoropuheluun on keskeistä. Työttömien nuorten lisäksi monialaisen yhteistyön vahvistamisen ja asiakkaiden kanssa tehtävän työn menetelmällisen kehittämisen tarvetta on alueella koettu olevan myös heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien ja muutoinkin huono-osaisten yli 54-vuotiaiden asiakkaiden kohdalla. Sosiaalihuoltolaki velvoittaa myös tehostettuun tukeen sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja osallisuuden edistämiseksi. Toimintakyky ja voimavarat kasvavat, kun ihminen tulee kohdatuksi arvostavasti ja myönteisesti asiakastyössä. Tässä menetelmälliselle kehittämiselle on tarvetta, jotta sen avulla asiakas pääsee syrjäytymisen kierteestä näkemään tulevaisuuden mahdollisuuksia, vahvistumaan elämänhallinnassaan ja osallisuudessaan yhteiskunnassa. Keskeistä on asiakkaiden mukaan saaminen oman elämänsä asiantuntijoina, toimijoina ja kehittäjinä sekä vertaisryhmien jäseninä siten, että jokainen tulee nähdyksi sellaisena kuin itse haluaa.

Tavoitteet:

1. Monialaisen yhteistyön käytännöt ovat toimivia palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa niin, että heikoimmassa asemassa olevat kuntalaiset saavat asiantuntevan, yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman
2. Sosiaalityön menetelmiä on kehitetty ja uudistettu niin, että ne ovat asiakkaita osallistavia ja heidän elämänhallintaansa tukevia
3. Vuoropuhelu ja tiedonkulku eri toimijoiden välillä on vahvistunut ja asiakas on mukana vuoropuhelussa

Hankkeeseen osallistuvat Socomin alueelta: Kotka, Kouvola, Hamina, Eksote(Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaari ja Imatra).

Uutuus- ja lisäarvo

Nykyisellään selkiytymättömät monialaisen yhteistyön käytännöt ja omatyöntekijän rooli palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa ovat selkiytyneet. On luotu toimiva monialaisen yhteistyön ja asiakkaiden sekä läheisten osallistamisen malli.

Asiakkaat toimivat kehittäjinä ja asiakkaiden sekä läheisverkoston osallisuus toteutuu nykyistä paremmin.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Varsinaiset kohderyhmät:

- alle 30-v. heikoimmassa asemassa olevat tulottomat, toimeentulotuen varassa elävät nuoret aikuiset (Kotka, Hamina, Eksote)
- yli 54-v. heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevat sosiaalityön asiakkaat (Kouvola)

Välilliset kohderyhmät: asiakastyötä tekevät sosiaalityöntekijät ja -ohjaajat, muut kohderyhmää kohtaavat julkisen, yksityisen sekä kolmannen sektorin toimijat ja palveluntuottajat. Rakenteellisen työn tasolla myös päätöksentekijät

Toimenpiteet:

1. Monialaisen yhteistyön käytäntöjen yhteiskehittäminen palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa sekä asiakkaan ja hänen läheisverkostonsa aktivoiminen mukaan toimijoiksi
2. Sosiaalityön menetelmällinen yhteiskehittäminen ja palvelujen muotoilu kohderyhmän tarpeita vastaaviksi

o Keskeistä on kohderyhmän asiakkaiden itsensä mukaan saaminen oman elämänsä asiantuntijoina, toimijoina, kehittäjinä ja vertaisryhmien jäseninä, jotta he pääsevät näkemään tulevaisuuden mahdollisuuksia ja vahvistumaan elämänhallinnassaan.

o verkostotyön menetelmät asiakastyöhön; läheisverkoston selvittäminen ja mukaan ottaminen sekä verkostomenetelmien hyödyntäminen monitoimijaisessa yhteistyössä

o digitaalisten innovaatioiden ja tietotekniikan hyödyntäminen

o ryhmien hyödyntäminen sekä vertaisryhmätoiminnan lisääminen

3. Vuoropuhelun ja tiedonkulun vahvistuminen eri toimijoiden välillä ja asiakkaiden sekä läheisten mukaan ottaminen vuoropuheluun

Toimenpiteiden toteutus aikataulutettuna 2016-2018 :

Syksy 2016

1. Monialainen yhteistyö palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa:

- kootaan monialaiset kehittäjätiimit mukana olevien kuntien toimijaverkostosta ja nimetään yhdyshenkilöt
- järjestetään hankekuntien toimijoita käynnistyvästä hankkeesta informoiva ja motivoiva kick off-tilaisuus
- rekrytoidaan kehittäjäasiakkaita kuntien työntekijöiden kautta
- kuvataan yhdessä kehittäjätiimien kanssa hankekuntien palvelutarpeen arvioinnin ja asiakkuussuunnitelman tekemisen nykytila kohderyhmien osalta
- tunnistetaan nykytilan kehittämiskohteet ja pullonkaulat palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman tekemisen palveluprosesseissa
- määritetään tavoitetila edellisten pohjalta

2. Menetelmällinen kehittäminen:

- kuvataan kohderyhmän osalta hankekunnissa käytössä olevat toimivat menetelmät sekä tunnistetaan menetelmiin liittyvät kehittämiskohteet
- määritetään menetelmällisen kehittämisen tavoitteet
- tutustutaan olemassa oleviin hyviin käytäntöihin

Kevät 2017

1. Monialainen yhteistyö

- Tunnistetaan omatyöntekijän rooli sekä kunkin toimijatahon ydinosaaminen, selkeytetään toimijaverkoston työnjako ja roolitus
- Kehitetään ratkaisuja nykytilan ongelmakohtiin monialaisen toimijaverkoston osaamisia, resursseja ja käyttämätöntä yhteistyön potentiaalia hyödyntäen
- Osallistutaan (ja annetaan tarpeen mukaan omaa panosta) hankkeen yhteisiin koulutuksiin ja seminaareihin

2. Menetelmällinen kehittäminen;

- menetelmäverstaat: käynnistetään menetelmällinen kehittäminen yhdessä työntekijöiden ja kehittäjäasiakkaiden kanssa, niin että se vastaa yhdessä määriteltäviin menetelmällisen kehittämisen tavoitteisiin
- Järjestetään kehittäjäasiakkaiden "valmennusta" sekä työntekijöiden koulutusta esille tulleiden tarpeiden pohjalta

Syky 2017

1. Monialainen yhteistyö: Viedään tavoitetilan mukaista toimintamallia käytäntöön sitä koko ajan kehittäen

- Kokeillaan monialaisen yhteistyön uudistettua toimintamallia käytännössä
- Kokoonnutaan kehittäjätiimien kanssa säännöllisiin reflektointiin, arvioinnin- ja edelleen kehittämisen työpajoihin, joissa sovitaan tarvittavista muutoksista

2. Menetelmällinen kehittäminen

- Kehitetään ja otetaan käyttöön elämänhallintaa tukevia (mm. osaamisen ja motivaation esiin saamisen) menetelmiä ja tässä hyödynnetään mm. digitaalisia innovaatioita ja tietotekniikkaa sekä palvelumuotoilua (mm. Kyky-viisari)
- Viestinnän ja tiedonkulun parantamiseksi etsitään asiakaslähtöisiä käytänteitä
- Kehittäjäasiakkaiden tuottaman tiedon avulla parannetaan asiakkaan ohjautumista palveluun.
- Kehitetään palveluja asiakkaiden ryhmätoimintojen avulla - asiakas asiantuntijana

Kevät 2018

1. Monialainen yhteistyö

- jatketaan toimintamallin edelleen kehittämistä työpajojen ja käytännön kokeilun syklein
- kuvataan kehitetty toimintamalli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

2. Menetelmällinen kehittäminen

- jatketaan menetelmällistä kehittämistä yhdessä asiakkaiden kanssa käytännön työn ja kehittämistyöpajojen sykleissä

Syksy 2018**1. Monialainen yhteistyö**

- toimintamallia tarkennetaan erilaisten asiakastyyppeiden tarpeita vastaavaksi
- toimintamalli levitetään ja vakiinnutetaan hankekuntien käytäntöön
- dokumentoidaan kehitetyt toimintamallit sekä kirjoitetaan niistä mahdollisesti julkaisuja

2. Menetelmällinen kehittäminen

- työmenetelmiä muotoillaan erilaisten asiakasryhmien tarpeisiin
- dokumentoidaan ja arvioidaan kehitettyjä työmenetelmiä
- valmistellaan ja toteutetaan alueellinen loppuseminaari ja osallistutaan valtakunnallisesti yhteisen seminaarin valmisteluun

Tulokset:

1. monialaisen yhteistyön käytännöt ja omatyöntekijän rooli palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa ovat selkiytyneet
2. on luotu toimiva monialaisen yhteistyön ja asiakkaiden sekä läheisten osallistamisen malli palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman tekemisessä sekä toteuttamisessa
3. asiakkaiden ja läheisverkoston osallisuus toteutuu nykyistä paremmin
4. viestintään ja tiedonkulkuun on luotu asiakaslähtöisiä käytänteitä
5. uusia työmenetelmiä on vakiinnutettu kohderyhmän elämänhallinnan ja voimaantumisen tueksi
6. kohderyhmään kuuluva asiakas saa mahdollisimman helposti ja viivyttämättä tarvitsemaansa tukea
7. asiakkaat toimivat kehittäjinä ja vertaisryhmien jäseninä

De minimis -tuki-ilmoitus**1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?**☐ Kyllä ☒ Ei**Hankkeen kustannusarvio****Kustannusmalli**

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☒ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☐ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Hankekoordinaattori	Kokoaikainen	29	23 400	56 160	56 160	135 720
Hankesihteeri	Osa-aikainen	3	3 661	3 661	3 661	10 983
Hanketyöntekijä	Osa-aikainen	5	4 394	8 788	8 788	21 970
1Yhteensä		37	31 455	68 609	68 609	168 673

Kustannusten perustelut

Hankekoordinaattori

- vastaa hankkeen Socomin osakokonaisuuden toimenpiteiden suunnittelusta, toteutuksesta, arvioinnista sekä tiedottamisesta
- osallistuu hankkeen toimenpiteiden toteutukseen
- toimii hankkeen yhteyshenkilönä hallinnoijan suuntaan
- valmistelee osatoteuttajan aineiston ohjausryhmän kokouksiin
- osallistuu hankkeen seurantatietojen keräämiseen ja vastaa osahankkeen raportoinnista sekä omalta osaltaan osatoteuttajien yhteistyön toimivuudesta.

Hankesihterin

- kokoaa maksatushakemukseen tarvittavat tiedot
- osallistuu hankkeen toteutusta avustaviin tehtäviin

Hanketyöntekijä

- osallistuu viestintään ja toimenpiteiden toteutukseen yhdessä hankekoordinaattorin kanssa (mm. työpajatyöskentelyssä tarvitaan hankekoordinaattorin parina toista työntekijää)

Lisäksi hankkeen työntekijöiden toimenkuvat ja palkkatiedot ovat kuvattuina tarkemmin erillisellä liitteellä. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim.kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Asiantuntijapalvelut	500	2 000	1 900	4 400
2 Yhteensä	500	2 000	1 900	4 400

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

Hankkeen toteuttamiseen mahdollisesti osallistuvien muiden työntekijöiden (esim.kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Markkinointi ja tiedotus	1 500	1 500	1 500	4 500
Tilat kohderyhmän käyttöön	500	251	500	1 251
Aineet, tarvikkeet, tilaisuuksien tarjoilut kohderyhmälle	500	1 000	1 000	2 500
3 Yhteensä	2 500	2 751	3 000	8 251

Kustannusten perustelut

- ulkopuolisia tiloja kohderyhmän käyttöön ja varausta niistä kertyviin tilavuokriin tarvitaan alkuvaiheen kick off -tilaisuuteen sekä hankkeen työpajoihin
 - aineet ja tarvikkeet: työpajojen materiaalit ja tilaisuuksien tarjoilut kohderyhmälle
 markkinointi ja tiedottaminen: painatuskulut (esitteet ja muu markkinointimateriaali) sekä lehti-ilmoitukset

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	5 348	11 664	11 664	28 676
4 Yhteensä	5 348	11 664	11 664	28 676

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	39 803	85 024	85 173	210 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	39 803	85 024	85 173	210 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien palkkakustannukset	3 453	5 179	3 453	12 085
6 Yhteensä	3 453	5 179	3 453	12 085

Kustannusten perustelut

Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien osallistuminen projektiryhmätyöskentelyyn.

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	3 453	5 179	3 453	12 085

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	43 256	90 203	88 626	222 085

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	31 843	68 019	68 138	168 000

2 Kuntien rahoitus

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	1 956	3 260	3 260	8 476
Kotka 19%	1 116	2 555	2 561	6 232
Hamina 7%	429	981	983	2 393
Kouvola 29%	1 764	4 039	4 048	9 851
2.2 Yhteensä	5 265	10 835	10 852	26 952

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	5 265	10 835	10 852	26 952

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Etelä.Karjalan sosiaali-ja terveystyöpiiri (Eksote) 45%	2 695	6 170	6 183	15 048
3.2 Yhteensä	2 695	6 170	6 183	15 048

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	2 695	6 170	6 183	15 048

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	39 803	85 024	85 173	210 000

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	3 453	5 179	3 453	12 085

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	43 256	90 203	88 626	222 085

Hakemusnumero: 101965

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hankekoodi:

36 (77)

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy	Y-tunnus 1796674-1	Organisaatiotyyppi Mikroyritys
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden laji Yksityinen rahoitus		
Jakeluosoite Läntinen Pitkäkatu 21-23 E	Postinumero 20100	Postitoimipaikka Turku
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Tapio Häyhtiö	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0505590769	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite tapio.hayhtio@vasso.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Sosiaalihuoltolain mukaan kunnan on huolehdittava asiakkaiden ohjauksen ja neuvonnan ja rakenteellisen sosiaalityön järjestämisestä sekä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden hyvinvoinnin seuraamisesta ja edistämisestä. Asiakaskeskeisyyden ja palveluiden käyttäjien osallisuuden lisääminen sosiaalityön asiakasprosessin eri vaiheissa on eräs tärkeimpiä uuden sosiaalihuoltolain periaatteita. Tämä edellyttää uudenlaista asennetta, osaamista ja asiakaskulttuuria sekä sitä, että palveluiden käyttäjien mahdollisuuksia ja valmiuksia osallistua myös kehittämistyöhön tulee lisätä.

Varsinais-Suomessa on tehty sosiaalityötä erilaisissa ja erikokoisissa yksiköissä ja osittain on pystytty keskittymään välttämättömiin hallinnollisiin tehtäviin sekä toimeentulotukityöhön. Asiakaslähtöisten ja osallistavien työ- ja toimintamuuotojen kehittämiselle on suuri tarve. Tarvitaan uudenlaisia voimavarakeskeisiä yksilö- ja ryhmämuotoisen työn, rakenteellisen sosiaalityön, ohjauksen ja neuvonnan menetelmiä, joilla voidaan osoittaa sosiaalityön, sosiaaliohjauksen ja asiakkaiden sosiaalista toimintakykyä edistävien toimenpiteiden tarpeellisuus ja vaikuttavuus.

Uusi sosiaalihuoltolaki ohjaa kuntien työtä vahvemmin perustasolle pois korjaavista palveluista. Tämä edellyttää palvelutarpeen arvioinnilta ja sen osaamiselta enemmän, jotta asiakkaat sijoittuvat oikein ennaltaehkäisevän sosiaalityön tai toisaalta monialaisen yhteistyön ja useampien palveluiden pariin. Lisäksi vuoden 2017 alusta alkaen perustoimeentulotuen käsittelyn siirtyminen Kelaan korostaa palvelurakenteen ja näin ollen asiakkuuden alkuvaiheen, arvioinnin, painotusta vielä lisää. Kela-siirron myötä kuntien sosiaalityössä tulee korostumaan kaikkein vaikeimmassa asemassa olevat henkilöt, jotka kokevat syrjintää ja huono-osaisuutta. Kuntien kokemuksen mukaan näitä henkilöitä ovat muun muassa päihderiippuvaiset, mielenterveysongelmista kärsivät, asunnottomat tai muutoin moniongelmaiset asiakkaat. Muutokset edellyttävät kunnilta palvelutarpeen arvioinnin työvälineitä ja uudenlaisia käytäntöjä, tehtävärakenteen uudelleenmuotoilua sekä osaamisen lisäämistä. Hankkeen avulla pystytään loppuvuoden 2016 ja alkuvuoden 2017 aikana suunnittelemaan ja valmistautumaan näihin muutoksiin arvioinnin asiantuntijana sekä ennaltaehkäisevän työn tekijänä ja aloittamaan uudenlaista sosiaalityötä heti vuoden 2017 alusta. Hankkeen avulla otetaan käyttöön uusia ja/tai vanhoja sosiaalityön menetelmiä ja osoitetaan kunnissa toteutettavan vaikuttavan sosiaalityön sisältöä, työtapoja ja malleja sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Hankkeessa jatketaan Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliseen kehittämisohjelmaan (Kaste) kuuluvan Palvelumuotoilulla parempia palveluita riskiryhmille –hankkeen (PPPR-hanke) kehittämistyötä. Vuosina 2013-2015 Varsinais-Suomen 20 kuntaa muodostivat Varsinais-Suomen Aikuiskaste –hankeosion, joka päättyi 31.10.2015. Ainoastaan kaksi kuntaa jatkaa PPPR2-hankkeessa. Näin ollen 18 kunnassa kehittämistyö päättyy tilanteessa, jossa luotuja malleja ja lomakkeita on testattu käytännössä ja niistä on kerätty palaute, mutta jatkokehittäminen päättyy. Kuntien kokemus on, että kehittämistyötä pitää edelleen jatkaa. Tämän hankkeen avulla tuetaan kuntia edelleen sosiaalihuoltolain mukaisessa asiakasprosessin ja siihen liittyvien lomakkeiden käyttöönotossa, mikä aloitettiin Varsinais-Suomen Aikuiskaste-hankeosiossa. Sosiaalihuoltolain mukaista asiakasprosessia kehittämällä lisätään asiakkaan osallisuutta omassa asiakasprosessissaan sekä palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä.

Tavoitteena on:

- 1) sosiaalityön menetelmällinen kehittäminen perustoimeentulotuen käsittelyn siirryttyä Kelaan,
- 2) sosiaalihuoltolain mukaisen asiakasprosessin kehittäminen sekä
- 3) sosiaalityön asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen.

Hankkeen uutuus- ja lisäarvo:

Hanke ottaa käyttöön jo aiemmin kehitettyjä hyviä käytäntöjä ja menetelmiä, jolloin työ kohdistuu ensisijaisesti käyttöönottoon ja juurruttamiseen. Resursseja säästyy uuden suunnittelulta ja alkuvaiheen pilotoinnilta, jolloin hyvät käytännöt syventynyt.

Hanke ennakoii ja toteuttaa vuoden 2017 alussa kunnissa tapahtuvaa muutosta ja antaa yksilö- ja ryhmätyön välineitä vaikuttavan sosiaalityön tekemiselle sosiaalihuoltolain mukaisesti. Hanke toteuttaa täsmäkoulutusta muutosvaiheessa helpottamaan perustoimeentulotuen Kela-siirron vaikutuksia kuntien/alueen sosiaalityölle.

Hanke jatkaa alueella vuoden 2015 lokakuussa päättyneitä kehittämistyötä, joka on edistänyt merkittävästi uuden sosiaalihuoltolain mukaisen asiakasprosessin käyttöönottoa ja sen soveltamista. Päättyvän hankkeen palautteen ja arvioinnin jälkeinen kehittäminen on jäämässä kesken.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hanke edistää toimintakykymittareiden käyttöä sosiaalityön vaikuttavuuden osoittamiseksi osana sosiaalihuoltolain mukaista asiakasprosessia.

Hanke luo yhteistyötä ja verkostoja Kelan ja kuntien välille toimeentulotukeen ja asiakkaiden taloudellisten ongelmien ratkaisuun liittyen. Verkostot ylläpidetään myös hankkeen jälkeen.

Hankkeen kehittämistyö toteutetaan yhteiskehittämisen idealla osallistamalla niin asiakkaita, kokemusasiantuntijoita kuin työntekijöitäkin. Testaus toteutetaan palvelumuotoilun ideologian tavoin nopeilla ja yksinkertaisillakin kokeiluilla, jonka jälkeen arvioidaan onnistumiset ja epäonnistumiset.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Toimenpiteet:

Hanke ennakoii ja toteuttaa vuoden 2017 alussa kunnissa tapahtuvaa muutosta ja antaa yksilö- ja ryhmätyön välineitä uudenlaisen ja vaikuttavan sosiaalityön tekemiselle vahvistaen asiakkaan osallisuutta omassa asiassaan. Esimerkkejä kehittämistyöstä: sosiaalityön jalkautuminen alueen eri toimijoiden luo, matalan kynnyksen vastaanottojen suunnittelu ja pilotointi, kotikäyntien pilotointi osana palvelutarpeen arviointia, yhteydenpito asiakkaaseen puhelimitse tapaamisten välillä, ryhmätoiminnan pilotointi, kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen asiakastyössä, yhteistyön ja toimintatapojen luominen Kelan ja kuntien/maakuntien välille sosiaalityön asiakkaiden saavuttamiseksi perustoimeentulotukisiirron jälkeen. Menetelmien pilotoinnissa hyödynnetään kokemusasiantuntijoita sekä oppilaitosyhteistyötä.

Kehitetään sosiaalihuoltolain mukaista asiakasprosessia, sen työvälineitä ja osaamista sekä vahvistetaan asiakasosallisuutta asiakasprosessin eri vaiheissa. Hankkeessa keskitytään erityisesti asiakasprosessin alkuun, palvelutarpeen arviointiin ja sitä kautta välillisesti asiakassuunnitelman rakentumiseen. Esimerkkejä kehittämistyöstä: vaihdetaan kuntien ja alueiden kokemuksia, käytäntöjä ja työvälineitä palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä työpajoissa, kerätään mahdollisuuksien mukaan myös asiakkaiden kokemuksia ja kehittämisideoita palvelutarpeen arvioinnista, jatketaan palvelutarpeen arviointilomakkeen ja siihen liittyvien työtapojen jalostamista hyviksi käytännöiksi kuntien ja asiakkaiden kokemuksia hyödyntäen, tehdään tarvittavia muutoksia tehtävärakenteisiin, kehitetään perheen ja lähiyhteisöjen huomioimista arvioinnissa, mallinnetaan kuntiin jäävän taloudellisen tuen roolia, tarkoitusta ja sisältöä asiakasprosessiin kuuluvana osana, lisätään työntekijöiden arviointiosaamista ja samalla asiakkaan palveluymmärrystä sekä parannetaan palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteyttä. Toimenpiteet rakentuvat alueella päättyneen hanketyön pohjalta.

Hankkeessa otetaan käyttöön ja kehitetään arvioinnin työvälineitä, lisätään työntekijöiden arviointiosaamista ja kehitetään arvioinnin tekemistä osana koko asiakasprosessia. Hanke pilotoi toimintakykykymittareita (esimerkiksi Kykyviisaria, AVAIN-mittaria jne. kuntien valinnan mukaisesti) vaikuttavuuden osoittamiseksi. Hanke edistää toimintakykykymittareiden käyttöä sosiaalityön vaikuttavuuden osoittamiseksi osana sosiaalihuoltolain mukaista asiakasprosessia. Toimintakykykymittareiden pilotointi edistää asiakkaan osallisuutta omassa asiassaan.

Hankkeen kehittämistyö toteutetaan yhteiskehittämisen idealla osallistamalla niin asiakkaita, kokemusasiantuntijoita kuin työntekijöitäkin. Testaus toteutetaan palvelumuotoilun ideologian tavoin nopeilla ja yksinkertaisillakin kokeiluilla, jonka jälkeen arvioidaan onnistumiset ja epäonnistumiset. Hankkeen kehittämistyön tavoitteena on kokonaisuudessaan lisätä asiakkaan osallisuutta asiakasprosessissa ja sosiaalityössä yleisesti. Edellä on esitelty esimerkkejä kehittämistyöstä, joiden pohjalta kunnat suunnittelevat oman kehittämistyönsä sisällön hankkeessa.

Tulokset:

1. Hankkeen jälkeen kunnissa tehtävän sosiaalityön menetelmät, mukaan lukien ohjaus ja neuvonta, ovat monipuolisia ja niiden käyttö pystytään osoittamaan. Tulosta mitataan hankkeen alussa ja lopussa tehdyn työntekijöiden kyselyn avulla sekä kuntien käytössä olevien uusien toimintatapojen määrällä. Menetelmien tueksi on syntynyt toimivia yhteistyöverkostoja alueelle.
2. Menetelmien vaikuttavuutta voidaan osoittaa toimintakykykymittareiden avulla. Tulosta mitataan toimintakykykymittareiden käyttöönotolla ja niiden osoittamalla tuloksella.
3. Työ on jalkautuvaa ja asiakkaille tarjotaan myös matalan kynnyksen periaatteella neuvontaa ja ohjausta. Tulosta mitataan jalkautuvan työn sisällöllä ja määrällä hankkeen lopussa.
4. Sosiaalityön rooli ennaltaehkäisevänä työnä on täsmentynyt. Tulosta mitataan asiakkuuksien määrällä.
5. Palvelutarpeen arvioinnista on tullut selkeä työväline kuntien sosiaalityöhön ja asiakkaiden osallisuus omassa palveluprosessissaan on lisääntynyt. Palvelutarpeen arvioinnista kertynyttä tietoa käytetään selkeämmin asiakassuunnitelman pohjana.
6. Alkuvaiheen arviointiin ja siihen liittyvään osaamiseen keskittymällä asiakkaat ohjautuvat nopeammin oikeiden palveluiden piiriin. Tulosta mitataan asiakkaiden subjektiivisen kokemuksen perusteella.

Aikataulutettu alustava toteutussuunnitelma:

Syksy 2016

- Hankkeen aloitus hallinnollisesti sekä hankkeeseen osallistuvien kuntien ja työntekijöiden organisoituminen kehittämistyöhön. (työpanokset, kehittämistiimit ja -työntekijät)
- Aikataulutetun toteutussuunnitelman laatiminen. (Mitä tehdään, milloin tehdään, kuka tekee, pilotoinnin kesto, yhteistyöterpeet jne.)
 - 1) Valitaan pilotoivat menetelmät ja työtavat ja kirjataan ne aikataulutettuun toteutussuunnitelmaan.
 - 2) Järjestetään palauteseminaari sosiaalihuoltolain mukaisen asiakasprosessin alkuvaiheesta ja erityisesti palvelutarpeen arvioinnin kokemuksista työryhmätyöskentelynä. Sisällytetään seminaarin tuotokset aikataulutettuun toteutussuunnitelmaan.
 - 3) Toteutussuunnitelmaan sisällytetään toimintakykymittareiden testaus ja käyttöönotto osana menetelmien pilotointia ja asiakasprosessin kehittämistä.
 - 4) Valitaan sopivat 3. sektorin ja järjestökumppanit yhteistyöhön ja kirjataan järjestöjen kanssa tehtävä kehittämistyö toteutussuunnitelmaan.
- Oppilaitosten kanssa tehtävän yhteistyön käynnistäminen (ryhmäohjaus, opinnäytetyöt, seminaarien organisoinnit jne.).• Käynnistetään kehittämistyötä.

Kevät 2017 – Syksy 2017

- Jatketaan aikataulutetun toteutussuunnitelman laatimista tarpeen vaatiessa. (Mitä tehdään, milloin tehdään, kuka tekee, pilotoinnin kesto, yhteistyötarpeet jne.)
- Aloitetaan kehittämistyö aikataulutetun toteuttamissuunnitelman mukaisesti.
- Laaditaan tavoitteeseen 2 liittyvää materiaalia asiakasprosessin eri vaiheiden tueksi. • Järjestetään arviointiosaamiseen lisäämiseen liittyvää koulutusta. • Järjestetään toimintakykymittareiden käyttöön liittyvää koulutusta.
- Tuotetaan raporttia siitä, mitä hankkeeseen osallistuvien kuntien sosiaalityö on vuoden 2017 alusta alkaen. Raporttia voidaan käyttää myös rakenteellisena välineenä kuntien päättäjille sekä levittämisen ja juurrutustyöhön.

Kevät 2018 – Syksy 2018

- Jatketaan kehittämistyötä tarpeen vaatiessa vielä kevään 2018 aikana.
- Järjestetään koulutuksia niistä teemoista, jotka katsotaan tarpeelliseksi mm. hankkeen luoman uudenlaisen sosiaalityön näkökulmasta. • Juurrutetaan ja varmistetaan uudenlaisen sosiaalityön toteuttaminen hankkeeseen osallistuvissa kunnissa ja levitetään tietoa hankkeen tuloksista muihin kuntiin ja alueelle.
- Kootaan hankkeen tulokset, raportoidaan ne ja julkaistaan raporteina tai verkkosivustolla.

Varsinaiset kohderyhmät: sosiaalityön asiakkaat (ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta erityisesti) ja erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat

Välilliset kohderyhmät: asiakastyötä tekevät kuntien ja terveydenhuollon sosiaalityöntekijät ja -ohjaajat, jotka toteuttavat käytännön asiakaspinnassa tapahtuvaa

kokeilutoimintaa sekä kolmannen sektorin toimijat. Rakenteellisen työn tasolla myös päätöksentekijät sekä mahdollisesti perustettavan sote-alueen toimijat.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
☐ Kertakorvaus (lump sum)
☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☐ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
☒ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Hankesuunnittelija	Osa-aikainen	13	12 500	25 500	21 347	59 347
Hankekoordinaattori	Kokoaikainen	28	22 362	60 000	60 000	142 362
1Yhteensä		41	34 862	85 500	81 347	201 709

Kustannusten perustelut

Hanketyöntekijät suunnittelevat ja ohjaavat kunnissa tapahtuvaa kehittämistyötä. Roolina myös jakaa tietoa kuntien välillä sekä ohjata kehittämistyötä samaan suuntaan kunnissa.

Lisäksi hanketyöntekijät yhteistyössä kuntien kanssa hyödyntävät alueen oppilaitosten resursseja mm. käynnistettäessä kehittämistyöhön osallistuvien asiakkaiden ryhmätoimintaa.

Lisäksi hankkeen työntekijöiden toimenkuvat ja palkkatiedot ovat kuvattuina tarkemmin erillisellä liitteellä. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim.kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Järjestöyhteistyön koordinointi	9 000	9 000	9 000	27 000
2 Yhteensä	9 000	9 000	9 000	27 000

Kustannusten perustelut

Hanketyöntekijät yhteistyössä kuntien kanssa hyödyntävät alueen oppilaitosten resursseja muun muassa käynnistettäessä kehittämistyöhön osallistuvien asiakkaiden ryhmätoimintaa sekä järjestettäessä ja organisoitaessa levittämistoimenpiteitä kuten esimerkiksi monialaisia seminaareja ja tapahtumia sekä selvitetäessä toiminnan edistymistä. Oppilaitosten järjestöasiantuntemusta hyödynnetään siten ostopalveluna liittyen hanketoimintaan. Asiantuntemusta tarvitaan niin 3. sektorin järjestökumppanien valintaan kuin varsinaisen yhteistyön käynnistämiseen.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kokemusasiantuntijoiden palkkiot	4 000	6 500	6 500	17 000
3 Yhteensä	4 000	6 500	6 500	17 000

Kustannusten perustelut

Hankkeen kehittämistyö toteutetaan yhteiskehittämisen idealla osallistamalla niin asiakkaita, kokemusasiantuntijoita kuin työntekijöitäkin. Testaus toteutetaan palvelumuotoilun ideologian tavoin nopeilla ja yksinkertaisillakin kokeiluilla, jonka jälkeen arvioidaan onnistumiset ja epäonnistumiset.

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	5 927	14 535	13 829	34 291
4 Yhteensä	5 927	14 535	13 829	34 291

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	53 789	115 535	110 676	280 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	53 789	115 535	110 676	280 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien palkkakustannukset	2 937	29 370	29 370	61 677
6 Yhteensä	2 937	29 370	29 370	61 677

Kustannusten perustelut

Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien osallistuminen Vasson alueen hanketyöhän erilaisissa työryhmissä ja piloteissa.

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	2 937	29 370	29 370	61 677

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	56 726	144 905	140 046	341 677

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin**

1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	43 031	92 428	88 541	224 000

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	2 608	4 346	4 346	11 300
Kunnilta saatava rahoitus	8 150	18 761	17 789	44 700
2.2 Yhteensä	10 758	23 107	22 135	56 000

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	10 758	23 107	22 135	56 000

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	53 789	115 535	110 676	280 000

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	2 937	29 370	29 370	61 677

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	56 726	144 905	140 046	341 677

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä sosiaalialan osaamiskeskus Verso-liikelaitos	Y-tunnus 0215606-8	Organisaatiotyyppi Kuntayhtymä
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite Sosiaalialan osaamiskeskus Verso, Saimaankatu 18 B	Postinumero 15140	Postitoimipaikka Lahti
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Kirsi Kuusinen-James	Yhteyshenkilön puhelinnumero 044 729 7981	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite kirsi.kuusinen-james@phsotey.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Hanke vastaa tarpeeseen tunnistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden sosiaalisen tuen ja kuntoutuksen tarpeet sekä omassa että yhteistyötahojen toiminnassa. Asiakkaan palvelukokonaisuuden ja tuen rakentumiselle on myös keskeistä se, miten rakennetaan asiantuntijoista verkosto asiakkaan asian äärelle ja miten linjataan omatyöntekijän roolia, jonka tehtävänä on olla heikoimmassa asemassa olevan asiakkaan tukena, viedä hänen asiaansa eteen-päin ja pitää palvelukokonaisuus eheänä.

Heikoimmassa asemassa olevien asiakkaiden tunnistamisen ja monialaisen palvelutarpeen arvioinnin lisäksi on tarpeen koota ja kehittää keinoja ja työmuotoja näihin tarpeisiin vastaamiseksi. Päijät-Hämeessä on käynnissä tai käynnistymässä useita sosiaalisen kuntoutuksen työmenetelmiä kehittäviä hankkeita. Eri hankkeet kehittävät asiakkuusprosessin yksittäisiä kohtia, mutta kokonaiskuva avun tarpeessa olevien henkilöiden tunnistamisesta, omatyöntekijyydestä, monialaisesta avun tarpeiden kartoittamisesta, sen järjestämisestä sekä vaikuttavuuden arvioinnista, jää hahmottumatta.

Keinojen ja työmuotojen kehittämistä, jakamista ja arviointia tehdään yhteistyössä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa erilaisissa työpajoissa. Yhteinen työskentely on tapa tuottaa kattavampaa tietoa kuin mitä on aikaisemmin saatu. Kuntouttavien työmuotojen kehittämisessä hyödynnetään jo käynnissä olevien kehittämishankkeiden tuloksia. Näitä kehittämishankkeita ovat mm. Ohjaamo ja Vamos, joilla pyritään nuorten sosiaalisen tuen tarpeiden tunnistamiseen ja tuen tarjoamiseen. Matalan kynnyksen toimitiloilla Olopieste ja Aapelin avoimet ovet pyritään tukemaan heikossa asemassa olevien asiakkaiden työ- ja toimintakykyä. Hankkeen taustalla on paljon tehtyä kehittämistyötä kuten Väli-Suomen alueella toteutettu SOS II-hanke (sosiaalisesti osalliseksi sosiaalityöllä). Päijät-Hämeen osahankkeessa kehitettiin aikuissosiaalityötä asiakkaan osallisuutta lisäävään suuntaan ja luotiin rakenteita rakenteelliselle sosiaalityölle. Tämä hanke luo jatkumon tälle hyvin käynnistyneelle kehittämistyölle.

Uutena toimintamuotona hankkeessa pilotoidaan yhdessä Päijät-Hämeen sosiaalipsykiatrisen säätiön kanssa kokemusohjaajatoimintaa osana mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kuntoutumispolkua. Tämä kohderyhmä tarvitsee erityistä tukea ja jalkautuvia palveluja, mutta näitä palveluja ei ole aikuissosiaalityön työkalupaketissa aiemmin ollut. Pienimuotoisella kokeilulla kokemusohjaus-toiminnasta on saatu aikaiseksi hyviä tuloksia psykiatrisessa hoitotyössä Lahdessa. Kokemusohjaus tukee sekä palvelunkäyttäjän että palveluntuottajan (kokemusohjaajan) hyvää vointia, mielenterveyttä, päihteettömyyttä ja toimintakykyä. Tärkeä näkökulma on se, että kokemusohjaaja voi hyvin tehdessään tärkeää ja merkityksellistä työtä ja voi hyödyntää voimavarojensa mukaista työ- ja toimintakykyään.

Hankkeen tavoitteena on

1. Auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia henkilöitä pääsemään ja pysymään kuntoutumisen polulla ja etenemään kohti koulutusta ja työllistymistä. (hankkeen päätavoite)
2. Määritellä ja kuvata sosiaalisen kuntoutuksen sisältö ja asiakasprosessi ja asiakkaan osallisuus prosessissa.
3. Pilotoida, arvioida ja kuvata kokemusohjaaja -toiminta siten, että toiminta voidaan ottaa käyttöön myös hankkeen toiminta-alueen ulkopuolella.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Hanke on menetelmällinen prosessinmallinnus ja perustoimintaan kytkeytyvä arvioinnin, raportoinnin ja kehittämisen rakenne, jota voidaan hyödyntää eri-ikäisille palvelujen käyttäjille, jotka ovat vaikeassa elämäntilanteessa ja joiden arvioidaan hyötyvän sosiaalisesta kuntoutuksesta. Hanke on myös yksittäisen työmuodon pilotointialusta. Välttämänä kohderyhmänä ovat kaikkein heikoimmassa asemassa olevat henkilöt, jotka hyötyisivät sosiaalisesta kuntoutuksesta. Tarkoituksena on varmistaa eri toimijoista koostuvan yhteistyön toimivuus heidän asemansa turvaamiseksi tilanteessa, jossa muun muassa toimeentulotuen Kela-siirtoon liittyy riski palvelujärjestelmän ulkopuolelle putoamisesta. Kokemusohjaaja -pilotissa kohderyhmänä ovat päihde- ja mielenterveyskuntoutujat. Välillisenä kohderyhmänä koko hankkeessa ovat palveluja tuottavat ammattilaiset sekä kokemusohjaajat.

Hankkeen tuloksena:

- On syntynyt malli ja rakenne sosiaalisen kuntoutuksen tarpeen tunnistamiseen, on löydetty erilaisia keinoja vastata sosiaalisen kuntoutuksen tarpeeseen sekä toiminnan vaikutusten arviointiin. Em. tehtävissä myös tehtävrakenne on selkeytynyt.
- Kokemusohjauksesta on muodostunut yksi työkalu, jonka avulla voidaan tukea erityistä tukea tarvitsevien päihde- ja mielenterveyskuntoutujien arjen sujumista.
- Näiden edellä mainittujen tulosten johdosta, haavoittuvimmassa asemassa olevat asiakkaat saavat palveluja varhaisemmassa vaiheessa, suunnitelmallisemmin ja voivat halutessaan saada tukea myös vertaisiltaan

Hankkeen uutuusarvo:

Sosiaalisen kuntoutuksen prosessi on hankkeen seurauksena kuvattu yhdessä kaikkien sidosryhmien kanssa. Tuotoksen lisäksi arvokasta kokemusta on siten kertynyt myös yhteiskehittäjyydestä ja tämän toimintatavan käyttö tulee luontevaksi osaksi toimintaa. Uutuusarvoa on myös kokemusohjaajatoiminnan pilotoimisella ammattilaisten ja asiakkaiden rinnalla tapahtuvana toimintana ja sen mallintamisella myös muiden toimijoiden hyödynnettäväksi.

3. Hankkeen toteuttajatahot

Hankkeessa on mukana koko Päijät-Häme eli Lahti, Heinola, peruspalvelukeskus Oiva sekä peruspalvelukeskus Aava – liikelaitos, jotka maksavat hankkeen kuntaosuudet. Päijät-Hämeen sosiaalipsykiatrinen säätiö ja kokemusohjauspilotin kokemusasiantuntijat ovat mukana sekä toimintamallin rakentamiseen tähtäävissä työpajoissa että pilotoimassa kokemusohjaajatoimintaa. Osatyökykyiset, päihde- ja mielenterveyskuntoutujataustaiset, kokemusohjaajat työskentelevät toimeksiantosopimuksella ja laskuttavat hanketta tehdyn työn pohjalta. Kokemusohjaajien toimintaa pilotin aikana ohjaa Päijät-Hämeen sosiaalipsykiatrinen säätiö. Sosiaalialan osaamiskeskus Verso – liikelaitos vastaa hankkeen koordinoinnista ja palkkaa hankkeelle työntekijän.

4. Hankkeen konkreettiset toimenpiteet ja aikataulus:

Syksy 2016

1. kootaan tietoa sosiaalisen kuntoutuksen määritelmistä ja järjestetään työpajoja, joissa rakennetaan alueellisia käytäntöjä erityisen tuen ja erityisesti sosiaalisen tuen tarpeessa olevien tunnistamiseen.

Tehdään asiassa yhteistyötä mm. SOSKU – ja Parempi arki hankkeiden kanssa.

2. käsitellään työpajoissa jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja menetelmiä monialaisen asiantuntijaverkoston kokoamiseen tarpeiden arviointia ja mahdollista asiakassuunnitelman tekoa varten ja rakennetaan siihen toimiva alueellinen malli.

3. linjataan yhdessä alueen toimijoiden kanssa sosiaalialan ammattilaisten tehtävrakennetta: mitä osaamista tarvitaan missäkin vaiheessa sosiaalisen kuntoutuksen

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

prosessia ja miten asiakkaat voivat olla mukana kehittämässä prosessia: esim. mitkä tehtävät ovat asiakkaiden näkökulmasta keskeisiä omatyöntekijyydessä

4. kootaan jo olemassa olevia sosiaalisen kuntoutuksen muotoja (ryhmämuotoinen kuntoutus, intensiivinen yksilötyö, jalkautuva työ ym.) ja järjestetään asiakkaille ja työntekijöille yhteisiä työpajoja (yhteiskehittäminen) työmuotojen sekä -menetelmien arviointiin ja puuttuvien toimintamuotojen ideoimiseen

Kevät 2017

5. pilotoidaan yhtä työkalupakista puuttunutta toimintamuotoa eli kokemusohjaajien käyttöä kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ja arvioidaan toimintaa yhdessä muiden toimintamuotojen arvioinnin kanssa.

6. Toiminnan vaikuttavuuden arviointiin otetaan käyttöön Kykyviisari ja luodaan malli myös siihen, miten työpajoissa ja muussa toiminnassa kertyvää tietoa kerätään, koostetaan sekä hyödynnetään omassa toiminnassa ja miten sitä viestitään eteenpäin asiakkaille, muille kuntalaisille, esimiehille ja päättäjille.

Syksy 2017

7. järjestetään tarvittaessa koulutusta työntekijöille, asiakkaille ja päättäjille, jossa hyödynnetään sekä asiakkaiden että työntekijöiden osaamista ja eri työpajoissa ja Kykyviisarin avulla koostettua tietoa

8. jatketaan ja kehitetään kokemusohjaajapilottia esim. uudelle asiakasryhmälle

2018

9. tarkastellaan ja arvioidaan tehtyjä mallinnuksia sosiaalisen kuntoutuksen prosessista se-kä kokemusohjaaja- ja kokemusasiantuntijatoiminnasta, paikannetaan niiden kehittämistarpeita ja tehdään sidosryhmien kanssa tarvittavia toimenpiteitä mallien täydentämiseksi ja muokkaamiseksi.

10. Jatketaan toimintamallien ja sosiaalisen kuntoutuksen sisällön arviointia ja kehittämistä sekä kehitetään uusia tapoja asiakkaiden osallisuuden lisäämiseksi.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☐ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☒ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Hankekoordinaattori	Kokoaikainen	29	20 000	52 500	52 500	125 000
1Yhteensä		29	20 000	52 500	52 500	125 000

Kustannusten perustelut

Hankekoordinaattori vastaa projektisuunnitelman mukaisesta työskentelystä, kuten

- aikatauluista,
- viestinnästä (sekä sisäisestä (projektin osallistujille ja sidosryhmille) että ulkoisesta tiedottamisesta ja hankkeen esittelystä
- budjetin toteutumisesta
- laadusta (palautteen kerääminen sekä osallistujilta että sidosryhmiltä),
- sidosryhmäyhteistyöstä
- suunnitelmallisuudesta sekä
- tulosten saavuttamisesta ja juurruttamisesta ja
- raportoinnista.

Lisäksi hankkeen työntekijöiden toimenkuvat ja palkkatiedot ovat kuvattuina tarkemmin erillisellä liitteellä. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim.kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Asiantuntijapalvelut	2 000	10 662	9 088	21 750
2 Yhteensä	2 000	10 662	9 088	21 750

Kustannusten perustelut

Kokemusohjaajatyöpanoksen ostaminen, asiantuntijapalvelun hankkiminen koulutuksiin ja työkokouksiin.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Työkokoukusten järjestelykulut	1 000	1 000	0	2 000
3 Yhteensä	1 000	1 000	0	2 000

Kustannusten perustelut

Työkokouksella tarkoitetaan työpajoja, joihin osallistuvat kokemusohjaajat sekä kuntien työntekijät.

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	3 400	8 925	8 925	21 250
4 Yhteensä	3 400	8 925	8 925	21 250

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	26 400	73 087	70 513	170 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	26 400	73 087	70 513	170 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Sosiaalialan asiantuntijoiden palkkakustannukset	444	2 664	1 332	4 440
6 Yhteensä	444	2 664	1 332	4 440

Kustannusten perustelut

Sosiaalialan asiantuntijoiden osallistuminen hankkeen työpajoihin Verson alueella

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	444	2 664	1 332	4 440

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	26 844	75 751	71 845	174 440

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	21 120	58 470	56 410	136 000

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntarahoitus	3 697	11 978	11 464	27 139
Kuntaliitto	1 583	2 639	2 639	6 861
2.2 Yhteensä	5 280	14 617	14 103	34 000

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	5 280	14 617	14 103	34 000

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	26 400	73 087	70 513	170 000

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	444	2 664	1 332	4 440

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	26 844	75 751	71 845	174 440

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius KYC	Y-tunnus 0245894-7	Organisaatiotyyppi Yliopisto
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden laji Muu julkinen rahoitus		
Jakeluosoite Kirjaamo PL 35	Postinumero 40014	Postitoimipaikka Jyväskylän yliopisto
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Aila-Leena Matthies	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0407422199	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite aila-leena.matthies@chydenius.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius KYC toimii kehittämissyhteistyössä mainittujen kuntien piloteissa SONet BOTNIAan alueella.

Valtakunnallisessa Pro Sos -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa -hanke kohdistuu heikoimmassa sosiaalisessa asemassa olevien, erityistä tukea tarvitsevien kansalaisten sosiaalisen osallisuuden tukemiseen. Hankkeen tavoitteiden mukaisesti: 1) heikoimmassa asemassa olevat kuntalaiset saavat asiantuntevan, yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin, jota toteutetaan hankkeen päättyessä riittävän yhtenäisesti koko maassa, 2) kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet kehitettävien tukimuotojen tai palvelujen sisältöihin lisääntyvät merkittävästi, koska he ovat mukana niitä kehittämässä ja arvioimassa, 3) erityisen tuen tarpeessa oleva kuntalainen saa kokonaisvaltaista tukea elämänhallintaansa lisäten näin yhteiskunnallista osallisuutta, 4) hankkeessa kehitettyjen toimintamallien ja prosessien avulla edistetään sosiaalityön käytäntötutkimusta, asiakastyön vaikutusten arviointia ja rakenteellisen sosiaalityön vahvistumista.

Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Osatoteuttaja KYC tukee ”Pro Sos – uudenlaista sosiaalityötä yhdessä kehittämässä” -hankkeen toteutumista SONet BOTNIAan seuraavalla alueella: Keski-Pohjanmaa: Kokkola ja Jyväskylä, Pohjanmaa: Vaasa ja Pietarsaari. Hankkeen tarve osatoteuttajan alueen osalta nousee yhtäältä nopeasti kasvavasta ja alueellisesti eriytyvästä monisyisestä huono-osaisuudesta (nuorten ja aikuisten työttömyys, tulottomuus, yksinäisyys, päihteet, koulutukselliset haasteet, lapsiperheet ja yksinhuoltajuus, maaseudun etäisyydet, vammaisuus, maahanmuuttajuus) ja toisaalta juuri huono-osaisuuteen kohdistuvien kansalaisten palvelujärjestelmien suurista muutoksista (uusi sosiaalihuoltolaki, toimeentulotuen siirto Kelalle, Sote- integraatio ja organisaatorakenteet, maaseudun palvelukato, työtoiminnan muutokset). Nämä yhdessä tuottavat syvää osattomuuden kokemusta varsinkin erityisessä palvelutarpeessa oleville. Tilanne edellyttää aivan uudenlaisen sosiaalityön kehittämistä, jossa lähtökohtana ovat palveluntarvitsijoiden omat yksilölliset ja paikalliset tarpeet ja oma osallistuminen kehittämiseen. Asiakkaiden oman kokemustiedon ja palvelujen moniammatillisen tiedon rinnalla tarvitaan laajaa yhteiskuntatieteellistä sosiaalityön tutkimustietoa, ja kykyä soveltaa sitä yhteiseen pitkäjänteisesti vaikuttavaan kehittämistyöhön.

Osahankkeen tavoitteena on alueella asuvien erityisessä tuen tarpeessa olevien kansalaisten sosiaalisen osallisuuden ja elämäntilanteiden olennainen paraneminen uudistamalla sosiaalityön ja palvelujärjestelmän toimintatapaa asiakaslähtöisesti ja tietopohjaisesti alueen kunnissa. Osahankkeen tavoitteena on paneutua erityisesti uuden lainsäädännön mukaisen kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön uudenlaisten menetelmien ja toimintatavan kehittämiseen ns. 'Kelalle siirron' jälkitilanteessa. Kaikilla hankkeen alueilla toteutetaan systemaattinen asiakkaiden, ammattilaisten ja tutkijoiden TIPS -yhteiskehittäjäyden prosessi erilaisin sisällöin ja kohderyhmin. Kaikissa sovelletaan suoraan käytäntöön parasta saatavilla olevaa tutkimustietoa. Tavoitteena on luoda yhteiskehittäjäyden avulla alueelle sellaisia uudenlaisia palvelujen toimintamalleja, jotka vaikuttavat pitkäjänteisesti ja rakenteellisesti huono-osaisuuden syihin ja tukevat osallisuutta erilaisin kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön menetelmin. Kokonaisuuteen liittyy myös yhteistyö SONetBOTNIAan ja Centria AMK:n kanssa kehittämistoiminnan roolien jäsentämiseksi ja tulevan kehittämisrakenteen pohjatyönä.

Välittömät kohderyhmät: sosiaalityön erityistä tukea tarvitsevat sekä myös asiakaskunnasta tulevat kokemusasiantuntijat, jotka toimivat tasavertaisina palvelujen suunnittelijoina ja toteuttajina. (Erityisesti alle 30-v. ja myös asiakkaat ikähaaralla 54-v - 65-v.)

Välilliset kohderyhmät: asiakastyötä tekevät kuntien ja terveydenhuollon sosiaalityöntekijät ja -ohjaajat, jotka osittain toteuttavat käytännön asiakaspinnassa tapahtuvaa kokeilutoimintaa, kolmannen sektorin toimijat sekä kunnan ja valtion palveluiden tuottajat. Rakenteellisen työn tasolla myös päätöksentekijät sekä mahdollisesti perustettavan sote-alueen toimijat.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

KYC:n rooli Pro Sos -hankkeessa kohdistuu yliopistollisen sosiaalityön tutkimuksen, opetuksen ja kehittämisen osaamisen tuomiseen hankkeen käytäntöön hankealueen kunnissa. KYC:n roolina on raamittaa kuntien kehittämistyötä pilotoimallaan ns. TIPS-yhteiskehittäjysmallilla (Tietoon Perustuva Sosiaalityö). TIPS:ssä lähtökohtana on erilaisen tiedon arvostaminen siten, että a) asiakkaiden kokemustietoa, b) ruohonjuuritason työntekijöiden ammatillista ja paikallistietoa sekä c) tutkimustietoa tunnistetaan, kootaan ja sovelletaan integroiduksi ja dialogisesti kehittämistyöhön. KYC:n tutkijat toteuttavat kullakin alueella säännöllisesti osallistuvien menetelmin yhteiskehittämisen työpaja-iltapäiviä, jotka kohdistuvat alueen osahankkeen sisältöön. Näiden kokoontumisten sekä niiden välillä toimivan vuorovaikutuksen kautta KYC tukee kunnissa pitkäjänteisesti kuntouttavan ja rakenteellisen sosiaalityön erilaisten työmenetelmien kokeilua ja soveltamista sekä tuottamalla tutkimustietoa alueelle että jäsentämällä yhteiskehittäjysprosessissa syntyvää tietoa juurrutettavaksi ja levitettäväksi laajemminkin. KYC irrottaa kullekin osahankkeen alueelle oman tutkijakehittäjän siten, että hankkeeseen osallistuu osa-aikaisesti KYCstä 4 – 5 työntekijää, jotka ovat aiheeseen syvällisesti perehtyneitä yliopistonopettajia tai tutkijoita.

Osatoteuttaja KYC:n tuki kunkin toiminta-alueen kuntien kuntouttavan ja rakenteellisen sosiaalityön kehittämiselle toteutuu kullakin alueella kuntien itse määrittelemästä sisällöllisestä tarpeesta ja konkretisoituu säännöllisten asiakkaiden, työntekijöiden ja tukijoiden yhteiskehittämisiltapäiviin (työpajoihin), joiden sisällöt vaihtelevat temaattisesti eri alueilla. Lisäksi osatoteuttaja tuottaa koko valtakunnalliselle hankkeelle kaksi koulutuspäivää perustuen KYC:n tutkimukselliseen osaamiseen osallistumistutkimuksessa ja rakenteellisessa sosiaalityössä sekä ns. taloudellisessa sosiaalityössä (financial social work).

1.Kokkolan ja Jytan alueella KYC vetää hankkeen aikana yhteiskehittämisprosessin, joka sisältää vuosittain kolme kertaa toteutettavan työntekijöiden, asiakkaiden ja kahden tutkijan yhteisen kehittämistyöpajan, jossa integroidaan TIPS-toimintamallin mukaisesti tutkimus-, ammatillisen- ja kokemustietoa koskien sosiaalisen kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön tarpeen tunnistusta, uudenlaisten toimintatapojen ideointia ja käynnistystä, sekä niiden juurruttamista ja arviointia. Kehittämistyöpajoilla tuetaan hankkeessa käynnistyviä erilaisia sosiaalisen kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön muotoja, kuten asiakasryhmätoimintaa, taloudellisen sosiaalityön vertaisneuvontaa, ja sosiaalisen osallistumisen aktiviteetteja. Olennaista on systemaattinen tiedontuotanto palvelujen kehittämistarpeista ja -ideoista asiakkaiden ja työntekijöiden näkökulmasta sekä uusien kokeiltavien toimintamallien toimivuudesta

2.Vaasan alueella osatoteuttajan tehtävänä on toteuttaa TIPS-yhteiskehittämisprosessi järjestämällä kolme kertaa vuodessa työntekijöiden, asiakkaiden ja kahden tutkijan yhteisen kehittämistyöpajan, jossa integroidaan tutkimus-, ammatillisen- ja kokemustietoa koskien erityisesti 15 – 25-vuotiaiden aikuissosiaalityön asiakkaiden sosiaalisen kuntoutuksen ja toimeentulon sekä rakenteellisen sosiaalityön tarpeen tunnistusta, uudenlaisten toimintatapojen ideointia ja käynnistystä, sekä niiden juurruttamista ja arviointia. Kehittämistyöpajoilla tuetaan hankkeessa käynnistyviä erilaisia sosiaalisen kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön muotoja, kuten asiakasryhmätoimintaa, taloudellisen sosiaalityön vertaisneuvontaa, ja sosiaalisen osallistumisen aktiviteetteja sekä systemaattista tiedontuotantoa palvelujen kehittämistarpeista ja -ideoista asiakkaiden ja työntekijöiden näkökulmasta sekä uusien kokeiltavien toimintamallien toimivuudesta.

3.Pietarsaaren alueella osahanke kohdistuu erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden moniammatillisen sosiaalisen kuntoutuksen kehittämiseen 18 – 30-vuotiaiden palveluntarvitsijoiden kanssa. Hanke kohdistuu erityisesti pitkäaikaistyöttömille nuorille aikuisille, ja hankkeen konkreettisena menetelmänä on kokeilla erilaisia kuntouttavan sosiaalityön malleja, kuten ryhmätoimintaa n. 10 henkilölle, asiakkaiden omien ideoiden pohjalta. KYC-osatoteuttajan tehtävänä on tukea tätä Pietarsaaren kehittämistyötä hankkeen aikana TIPS-yhteiskehittämisprosessilla järjestämällä kolme kertaa vuodessa toteutettava työntekijöiden, asiakkaiden ja kahden tutkijan yhteinen kehittämistyöpaja, jossa integroidaan tutkimus-, ammatillisen- ja kokemustietoa koskien erityisesti mainittua kohderyhmää. Lisäksi tutkimustiedon avulla pyritään tukemaan sellaista rakenteellista sosiaalityötä alueella, joka tunnistaa ja vaikuttaa nuorten aikuisten pitkäaikaistyöttömien huono-osaisuuden syihin. Tätä tuetaan osallisuutta tukevan tiedonkeruun avulla yhdessä kohderyhmän kanssa.

Tulokset

Työpajoihin tuotetaan yhteiskehittäjyyden osapuolten toiveiden mukaan olemassa olevaa täsmennettyä tutkimustietoa kehittämistehtävään liittyen. Yhteiskehittäjyydessä integroitua asiakkaiden kokemustietoa, työntekijöiden ammatillista tietoa ja tutkimustietoa työstetään osahankkeen yhteiskehittäjyyden prosessissa läpi koko osahankkeen. Osahankkeen näin tuottamaa tietoa jaetaan valtakunnallisen hankkeen käyttöön osahankkeeseen kuuluvien koulutuspäivien kautta. Osahankkeen aineiston pohjalta laaditaan raportti tai muu julkaisu, joka on kokonaishankkeen osapuolten hyödynnettävissä.

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

AIKATAULU 2016–2018**Kevät 2016**

Osahankkeen alueiden eniten palveluja tarvitsevien asiakasryhmien tunnistaminen kumppaneiden toimesta, yhteiskehittäjyysryhmien järjestäytymisen valmistelu, työpajojen aikojen sopiminen, asiakasryhmien perustamisen valmistelu ja asiakkaiden motivointi kumppaneiden toimesta.

I valtakunnallisen hankkeen koulutusosio

Aiheena aikuissosiaalityötä ja palvelujärjestelmiä koskevan uusimman osallisuustutkimuksen tulosten jakaminen ja niiden interaktiivinen työstäminen

Syky 2016

- osahankkeen alueilla TIPS-yhteiskehittäjyyden työpaja I valmistelu, tiedontuotanto, toteuttaminen , dokumentointi ja aineiston sähköinen jakaminen

-tutkimuksellinen tuki alueiden asiakasryhmien ja muiden sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallien ideoinnin käynnistämiseksi asiakkaiden kanssa

Kevät 2017

-TIPStyöpajat II tammi – helmikuussa ja ja TIPStyöpajat III touko – kesäkuussa alueilla ja niihin liittyvä tiedontuotanto, toteutus ja dokumentointi sekä jakaminen

-tutkimuksellinen ja tiedollinen tuki sosiaalisen kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön osallistavien mallien toiminnalle.

-II valtakunnallisen hankkeen koulutusosio. Aiheena ns. Taloudellisen sosiaalityön menetelmä (financial social work) ja asiakaslähtöinen toimeentulon kysymysten nostaminen sosiaalisen kuntoutuksen ja sosiaalityön keskiöön

Syky 2017

-TIPStyöpajat IV syys –lokakuussa alueilla, niihin liittyvä tiedontuotanto, dokumentointi ja jakaminen

-toimintamallien vertaisarviointi ja tiedonvaihto alueilla myös asiakkaiden tasolla,

-eri toimintamallien metodinen kehittäminen uudenlaisen sosiaalityön välineeksi ja osallistavan työskentelytavan rungoksi

Kevät 2018

-TIPS-työpajat V ja VI alueilla tammi-helmikuussa sekä touko- kesäkuussa; niihin liittyvä tiedontuotanto, dokumentointi ja jakaminen

-tiedollinen ja tutkimuksellinen tuki asiakasosallisuuteen perustuvien uudenlaisten sosiaalisen kuntoutuksen ja rakenteellisen sosiaalityön toimintamallien juurruttamiseksi alueella

-TIPS-yhteiskehittäjyysmallin juurruttaminen ja syntyneen yhteistyöverkoston vakiinnuttaminen

Syky 2018

-osallistuminen hankkeen loppuarviointiin ja osahankkeessa saavutettujen tulosten jakamisen varmistaminen

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusmalli

- ☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☒ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☐ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Asiantuntija 1	Osa-aikainen	3	2 242	7 329	4 936	14 507
Asiantuntija 2	Osa-aikainen	3	2 242	7 329	4 936	14 507
Asiantuntija 3	Osa-aikainen	3	2 242	7 329	4 936	14 507
Asiantuntija 3	Osa-aikainen	2	3 816	6 586	5 904	16 306
1Yhteensä		11	10 542	28 573	20 712	59 827

Kustannusten perustelut

Asiantuntijat organisoivat yhteiskehittämiseen ja asiakkaiden osallisuuteen liittyvät toimet hankkeessa. Hankehenkilöstön tarkemmat toimenkuvat ja palkkaus kuvataan erillisellä liitteellä.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
2 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
3 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	1 793	4 858	3 522	10 173
4 Yhteensä	1 793	4 858	3 522	10 173

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	12 335	33 431	24 234	70 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	12 335	33 431	24 234	70 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	12 335	33 431	24 234	70 000

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	9 868	26 745	19 387	56 000

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	652	1 087	1 087	2 826
2.2 Yhteensä	652	1 087	1 087	2 826

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	652	1 087	1 087	2 826

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	1 815	5 599	3 760	11 174
3.1 Yhteensä	1 815	5 599	3 760	11 174

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	1 815	5 599	3 760	11 174

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	12 335	33 431	24 234	70 000

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	12 335	33 431	24 234	70 000

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Pikassos Oy, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan alueen sosiaalialan osaamiskeskus	Y-tunnus 1749706-8	Organisaatiotyyppi Pieni yritys
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite Åkerlundinkatu 2 A	Postinumero 33100	Postitoimipaikka Tampere
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Kristiina Laiho	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0505315439	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite kristiina.laiho@pikassos.fi

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Pikassos-alueen kuntien erityinen tarve PRO SOS –hankkeessa kohdistuu tarpeeseen uudistaa sosiaalityötä vaiheessa, jolloin perustoimeentulotuki siirtyy Kelan hoidettavaksi. Osallistuvissa kunnissa on ilmaistu huolta sen suhteen, miten erityisesti Pirkanmaalla, jonka väestöpohja on iso ja kuntia paljon, voidaan varmistaa, että sote-uudistuksen käynnistyessä ja perustoimeentulotuen Kela-siirron tapahtuessa erityisen tuen tarpeessa olevat saavat tarvitsemansa hyvinvointipalvelut ja sosiaalietuudet. Tämän on toteuduttava läheisten, yhteisön jäsenten tai sosiaaliviranomaisen avustamana silloinkin, kun ihmisillä ei ole voimavaroja tai muutoin mahdollisuuksia niitä aktiivisesti hakea. Ilman sujuvia ohjauskäytäntöjä osa kuntalaisista saattaa jäädä vaille tarvitsemiaan palveluja, minkä seurauksena heidän avuntarpeensa voivat syventyä entisestään.

Kunnissa tunnistetaan tarve kehittää ohjauskäytäntöjä nimenomaan erityistä tukea tarvitseville eli niille asiakkaille, jotka mitä todennäköisemmin tarvitsevat useita palveluja ja joiden kohdalla monialaisen palvelutarpeen arviointia on syytä parantaa. Jokaisessa kunnassa tunnistetaan ohjautumiseen, yhteistyökäytäntöihin ja erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelutarpeisiin liittyvät samantyyppiset kipukohdat. Nimenomaan näkemykset aikuissosiaalityön uudelleen organisoitumisvaateista ja tarpeista kyetä tekemään vaikuttavaa sosiaalityötä jaetaan laajasti.

Pikassos ylläpitää useita kuntatoimijoiden verkostoja, joista ns. Pirkanmaan kehittäjäryhmässä on valittu tämän hankkeen pilotoitavat kehittämiskohteet. Esillä oli useita vaihtoehtoisia pilotteja, joista kehittäjäryhmä priorisoi valitut pilotit. Perusteina nähtiin vakavien taloudellisten vaikeuksien kietoutuminen asiakkaiden muiden ongelmien kanssa, mikä on tullut entistä haastavammaksi sosiaalityön kohteeksi. Toinen sosiaalityön johdon esiin nostama pulma olivat aikuissosiaalityön paikan ja roolin vahvistaminen lasten sosiaalipalveluissa.

Pikassoksen PRO SOS -osahanke kohdistuu erityistä tukea tarvitseviin sosiaalityön asiakkaisiin, joiden elämäntilannetta vakavat taloudelliset ja sosiaaliset ongelmat vaikeuttavat.

Paitsi yhteiskuntarakenteet myös ihmisten elintavat ovat muuttuneet. Jotta vakavissa taloudellisissa ja sosiaalisissa vaikeuksissa olevien avuntarpeisiin voidaan tulevaisuudessakin sosiaalityöllä vastata, ammattikunnan käytäntöjä tulee uudistaa. Näin ollen Pikassoksen osahankkeen tavoitteet ovat seuraavat.

- Varmistetaan ihmisten viimesijainen toimeentuloturva luomalla selkeät alueelliset yhteistyörakenteet Kelan, sosiaaliviranomaisen ja sosiaalialan palveluntuottajien välille.
- Uudistetaan sosiaalityön toteutusmuotoja, joita hyödyntäen taloudellisesti ja sosiaalisesti vaikeassa elämäntilanteessa olevat asiakkaat voivat nykyistä useammin päästä asettamiinsa tavoitteisiin.
- Vakiinnutetaan sosiaalityön asiakkaiden, sosiaaliviranomaisen edustajien ja sosiaalipalvelujen tuottajien yhteiskehittäjyys osaksi asiakastyötä ja kehittämistoimintaa.

Pikassos-alueella hankkeen lisäarvoksi nähdään jo itsessään edellä kuvattu tavoitetilä, joka velvoittaa keskittymään sosiaalityön ja sosiaalivakuutuksen rakenteisiin ja toteutusmuotoihin, joita kaikkein heikoimmassa asemassa olevat ihmiset tarvitsevat arjessaan. Lisäksi uutuusarvoa odotetaan yhteiskehittämisen vakiinnuttamisesta osaksi asiakastyötä ja palvelujen kehittämistoimintaa. Tällä hetkellä yhteiskehittäminen on hankealueella vielä vähäistä. Hankkeen lisäarvona pidetään myös kehittämisspilottien seurauksena tapahtuvien toimintatapamuutosten havainnollistamista paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla. Uusien toimintamuotojen ansiosta sosiaalipalveluista saadaan nykyistä luotettavampaa tietoa asiakastyön tuloksellisuuden arvioimiseksi.

Osatoteuttaja pyrkii vastaamaan tavoitteisiin seuraavissa hankekunnissa Pirkanmaalla, Satakunnassa ja Kanta-Hämeessä: Tampere, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi, Sastamala, Parkano, Kihniö, Punkalaidun, Riihimäki, Orivesi, Hämeenkyrö, Kangasala, Huittinen, Pälkäne ja Ikaalinen. PRO SOS -hanke käynnistyy 1.8.2016 ja päättyy 31.12.2018.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Kaikissa Pikassoksen osahankkeen toimenpiteissä paneudutaan sosiaalialan ammattilaisten ja asiakkaiden yhteiskehittämiseen sekä monialaiseen palvelutarpeen arviointiin asiakasprosessin eri vaiheissa. Konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat seuraavat.

Toimenpide A: Luodaan Kelan ja sosiaaliviranomaisen välille selkeät yhteistyörakenteet

Luodaan Kelan, sosiaaliviranomaisen ja keskeisten sosiaalipalveluyksiköiden välille yhteistyörakenteet, joilla varmistetaan asiakkaiden viimesijainen toimeentuloturva. Toimivien yhteistyörakenteiden luomiseksi Pikassoksen osahankkeessa toteutetaan paikallisia pilottikokeiluja, jotka suunnitellaan sosiaalialan asiantuntijoiden ja asiakkaiden yhteistyönä. Myös Kelaä pyydetään mukaan. Osahankkeessa tehdään yhteistyötä muiden PRO SOS osahankkeiden kanssa, jotta hyviä kehittämisajatuksia ja kokemuksia on mahdollista jakaa ja harhapolkuja välttää.

Hankkeessa suunnitellaan ja kokeillaan alueellisesti toimintarakenteita, jotka koskevat kiireellisen tuen tarpeen arviointia, perusosan alentamista ja sitä koskevan suunnitelman tekemistä sekä rajanvetoa perustoimeentulotuen, ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen välillä. Samalla arvioidaan resurssien oikeaa alueellista kohdentamista, jotta palvelujen tuottaminen ja etuuksien myöntäminen voidaan toteuttaa asiakkaan tarpeita ja tavoitteita vastaavalla tavalla.

Pikassos-alueen hankekunnissa yksilöidään myös asiakkaiden toimeentulotuen myöntämistä koskevat alueelliset toimintapuitteet. Hanketoimijat tuottavat ja julkaisevat kuvaukset siitä, missä ja millaisia asiakaspalvelupisteitä hankekunnissa on sekä millaisia kansallisiin ja paikallisiin asiantuntijoihin kiinnittyviä sähköisiä asiakaspalvelumenetelmiä asukkaiden ja yhteistyötahojen on mahdollista käyttää.

Kuntaliiton yhteistyöverkoston työn tuloksia voidaan hyödyntää konkreettisesti luotaessa alueellisia yhteistyörakenteita kuntien ja Kelan välille. Lisäksi hanketoimenpidettä on pohjustettu Pirkanmaan aikuissosiaalityön verkostossa, joka on käynyt aiheesta kuntaedustajien välistä vuoropuhelua. Myös Kelan edustajien kanssa on käynnistetty tavoitteellinen vuoropuhelu, jossa on otettu alueen lähtökohdat huomioon.

Hankkeen tuloksena:

- Kelan ja Pikassos-hankealueen toimijoiden välille muodostuvat yhteistyörakenteet, joissa on huomioitu perustoimeentulotuen Kela-siirron kaikille yhteiset edut ja haasteet sekä paikalliset erityiskysymykset.
- luotu toimintatavat, joiden avulla on mahdollista saavuttaa asiakkaat, jotka Kelalta hakemansa sosiaalietuuksien lisäksi ovat yksilöllisen sosiaalityön ja erityisen tuen tarpeessa.
- on juurrutettu maakunnalliset verkostot, joiden tehtävänä on seurata ja vahvistaa alueellista yhteistyötä sosiaalietuuksien myöntämistä ja sosiaalityön asiakkaiden tukemista koskevilla kysymyksillä.
- sosiaalityön yksiköissä on otettu käyttöön sähköiset välineet, joita voidaan hyödyntää monialaisissa palvelutarpeen arvioinneissa ja sosiaalietuuksien käsittelyä koskevassa yhteistyössä.

Toimenpide B: Pilotoidaan ja otetaan käyttöön uusia sosiaalityön muotoja vakavissa talousvaikeuksissa olevien asiakkaiden tukemiseksi ja ohjaamiseksi

Osahankkeessa pyritään lisäämään vakavissa talousvaikeuksissa olevien toimintamahdollisuuksia kehittämällä palveluja, joissa yhdistetään talous- ja velkaneuvonnan nykykäytäntöjä ja asiakkaalle räätälöitäviä tukimuotoja. Lisäksi sosiaalityön asiakkaat ja eri alojen asiantuntijat kehittävät yhdessä uusia toimintatapoja vakavien talousvaikeuksien ja sosiaalisten ongelmien arvioimiseen, käsittelyyn ja ratkaisemiseen. Ne toimiviksi osoittautuneet ohjauksen ja sosiaalityön yksityiskohdat, jotka ovat yksilöllisestä tilanteesta riippumattomia, kuvataan yleisesti sovellettaviksi hyviksi käytännöiksi.

PRO SOS -hankekunnissa pääkaupunkiseudulla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla on jo kehitetty erilaisia taloudellisen sosiaalityön muotoja, joilla on vastattu tuloksellisesti erilaisissa elämäntilanteissa (esimerkiksi maahanmuutto tai asunnottomuus) olevien asiakkaiden tuen tarpeisiin. Pikassos-alueen hankekunnissa sovelletaan

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

näitä toimintatapoja ja tehdään pilottikokeiluja asiakastyössä. Pyrkimys on myös kehittää uusia käytäntöjä yhteistyössä järjestöjen, kehittäjäasiakkaiden ja sosiaalityön asiantuntijoiden kanssa.

Uudistuneella taloudellisella sosiaalityöllä pyritään tukemaan erityisesti niitä asiakkaita, joiden elämänhallinnan ongelmat ovat merkittäviä, mutta he eivät ole kiinnittyneet suunnitelmallisten kuntapalvelujen asiakkaiksi. Näiden kuntalaisten palvelutarpeet ilmenevät usein päivystystilanteissa.

Hankkeen tuloksena:

- taloudellisen sosiaalityön erilaisia malleja on kokeiltu ja kokeilut on kuvattu.
- on saatu tietoa siitä, minkä verran taloudelliselle sosiaalityölle on hankekunnissa tarvetta sekä vahvistettu alueellisia toimintatapoja ja -rakenteita vakavissa talousvaikeuksissa olevien tukemiseksi.
- hankkeen päättyessä taloudellisen sosiaalityön muotoja sovelletaan monipuolisesti hankekunnissa.

Toimenpide C: Vahvistetaan lapsiperheiden aikuissosiaalityötä kehittämällä uusia työmuotoja vanhempien palvelutarpeiden arvioimiseksi ja tukemiseksi.

Kehittämistoiminnot koskevat sosiaalityön asiakastilanteita, joissa on tarpeen tehdä tai tarkastaa palvelutarpeen arviointia lapsen toimintaan tai oireiluun kohdistuneen lastensuojeluilmoituksen tai palvelutarpeen arviointipyynnön vuoksi. Hankkeessa luodaan monialaisen palvelutarpeen arvioinnin yhteiset toimintatavat em. tilanteisiin sekä kuvataan vanhempien tukemisen mahdollisuudet paikallisissa ja alueellisissa sosiaali- ja terveystaloudellissa.

Osahankkeessa kehitetään myös perheneuvonnan ja perheoikeudellisen sosiaalityön uusia muotoja sellaisiin erotilanteisiin, joissa havaitaan vakavia taloudellisia vaikeuksia, erityisen tuen tarvetta sekä lasten huoltoon, asumiseen tai tapaamiseen liittyviä riitoja.

Pilotin tuloksena:

- vanhempien monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ammatilliset tavat sekä asiakkaiden toiveita kunnioittavat yksilölliset tukimuodot ja ryhmätoiminnot uudistuvat. Mukana kehittämistyössä ovat sosiaalityön asiakkaiden ja sosiaali- ja terveysviranomaisen lisäksi palveluntuottajia, järjestöjä ja kuntien eri toimialoja. Lisäksi perheneuvonnan, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon roolit lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa selkiytyvät.
- eroavien vanhempien ja heidän lastensa perheneuvontaan ja -sovitteluun pääsyn paikalliset väylät ja palvelumuodot tulevat kuvatuiksi.
- on tehty perheoikeudellisten sosiaalipalvelujen ja perheneuvonnan maakunnallinen palvelukartta sekä sovittu lähitulevaisuutta koskevat kehittämistavoitteet hankkeen jälkeiselle ajalle.

Osahankkeen toimenpiteiden alustava toteutusaikataulu

Syysy 2016

- osahankkeen henkilöstön rekrytointi elokuussa 2018
- osahankkeen projektiryhmän perustaminen ja ensimmäiset kokoukset
- osahankkeen toteuttamissuunnitelman laatiminen
- yhteistyötahojen kanssa toimenpiteistä sopiminen
- lisätään alueellista asiakasraatitoimintaa
- raportointi- ja arviointisuunnitelman tarkentaminen osahankkeen osalta

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- osahankkeen kehittämisaihioita koskeva nykytilan kartoitus
- koko hankkeen yhteiseen koulutustilaisuuteen osallistuminen

Vuosi 2017

Toimenpide A: Luodaan Kelan ja sosiaaliviranomaisen välille selkeät yhteistyörakenteet

- Suunnitellaan paikalliset pilottikokeilut sosiaalialan asiakkaiden ja ammattilaisten sekä Kelan edustajien yhteistyönä sekä kootaan yhteistyöverkosto.
- Verrataan osahankkeen pilottisuunnitelmia muihin. Viimeistellään ja käynnistetään pilotit.
- käynnistetään sähköisten välineiden valinnan ja käyttöönoton suunnittelu osahankekunnissa.
- Järjestetään syksyllä 2017 alueellinen seminaari, jossa käsitellään perustoimeentulotuen Kela-siirron asiakas- ja viranomaiskokemuksia alkuvuodelta. Työstetään havaittuja ongelmia työryhmissä seminaaripäivän aikana. Kootaan seminaaripäivän tuotokset jatkotoimenpiteitä varten.
- Loppuvuodesta otetaan sähköisiä välineitä käyttöön hankekunnissa.

Toimenpide B: Pilotoidaan ja otetaan käyttöön uusia sosiaalityön muotoja vakavissa talousvaikeuksissa olevien asiakkaiden tukemiseksi ja ohjaamiseksi

- Tutustutaan muiden osatoteuttajien alueilla kehitettyihin käytäntöihin. Kutsutaan asiantuntijoita luennoimaan Pikassos-hankealueen koulutustilaisuuteen, joka järjestetään alkuvuodesta 2017.
- Kootaan yhteistyöverkosto suunnittelemaan alueellisia pilottikokeiluja, jotka kohdistuvat erityisesti monialaiseen palvelutarpeen arviointiin sekä kehittämistoimintaan, jota sosiaalialan työntekijät ja asiakkaat tekevät osana suunnitelmallista yksilösosiaalityötä. Otetaan huomioon alkukartoituksessa ilmenneet kuntakohtaiset tiedot taloudellisen sosiaalityön tarpeesta ja resursseista.
- Käynnistetään taloudellista sosiaalityötä koskevat pilottikokeilut.

Toimenpide C: Vahvistetaan lapsiperheiden aikuissosiaalityötä kehittämällä uusia työmuotoja vanhempien palvelutarpeiden arvioimiseksi ja tukemiseksi.

- Perustetaan hankealueen kehittämisverkosto, johon kutsutaan lapsiperhepalvelujen, aikuissosiaalityön, perheneuvolan, perusterveydenhuollon ja järjestöjen edustajia sekä kokemusasiantuntijoita. Verkosto suunnittelee pilottikokeilut ottaen huomioon hankekuntakohtaiset alkukartoitukset ja niissä ilmenneet erityiset kehittämistarpeet.
- Käynnistetään palvelutarpeen arviointia ja uusia tukimuotoja koskevat pilottikokeilut keväällä 2017.

Koko osahanke:

- Järjestetään ulkopuolisten fasilitaattorien koordinoimia asiakasraateja, joissa käsitellään kaikkia. hanketoimenpiteitä koskevia yksityiskohtia ja esitetään niitä koskevia parannusehdotuksia
- Tuotetaan suunnitelman mukaiset raportit hankekonsortion erityisasiantuntijan tukemana ja ohjaamana.

Vuosi 2018

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Toimenpide A: Luodaan Kelan ja sosiaaliviranomaisen välille selkeät yhteistyörakenteet

- Päätetään alueelliset pilottikokeilut: analysoidaan ja raportoidaan ne.
- Tehdään analyysi sähköisten välineiden käyttövarmuudesta, hyödyistä, haitoista ja haasteista.
- Verrataan osahankkeen pilottikokeiluja muiden osahankkeiden tuloksiin.
- Päätetään yhteistyöverkostossa, mitkä rakenteet vakiinnutetaan osahankkeen alueella ja laaditaan jatkosuunnitelmat niiden ylläpitämiseksi hankkeen jälkeen.

Toimenpide B: Pilotoidaan ja otetaan käyttöön uusia sosiaalityön muotoja vakavissa talousvaikeuksissa olevien asiakkaiden tukemiseksi ja ohjaamiseksi

- Päätetään alueelliset pilottikokeilut: analysoidaan ne ja raportoidaan tulokset.
- On kertynyt alueellista tietoa siitä, missä palveluyksiköissä on taloudellista sosiaaliohjausta ja millaiset toimintatavat ovat tuloksekkaimpia asiakkaiden kannalta. Tähän perustuen laaditaan hankkeen jälkeiselle ajalle toimenpidesuunnitelmia uusien työmuotojen vakiinnuttamiseksi.

Toimenpide C: Vahvistetaan lapsiperheiden aikuissosiaalityötä kehittämällä uusia työmuotoja vanhempien palvelutarpeiden arvioimiseksi ja tukemiseksi.

- Päätetään alueelliset pilottikokeilut: analysoidaan ja raportoidaan ne. Kehittämisverkosto sopii hankkeen jälkeistä aikaa koskevista kehittämistavoitteista ja -toimenpiteistä.
- Raportoidaan hankealuetta koskevat kuvaukset siitä, miten ja missä eroavien vanhempien on mahdollista saada yhteisöllistä ja yksilöllistä tukea. Julkaistaan perheoikeudellisten sosiaalipalvelujen ja perheneuvonnan maakunnallinen kartta.

Koko osahanke:

- Järjestetään alkuvuodesta 2018 Pikassos-alueen hankekunnille seminaari, jossa kaikkia toimenpiteitä työstetään monialaisessa yhteistyössä asiakkaiden kanssa.
- Vakiinnutetaan pop up -tyyppiset asiakasraadit hankealueelle.
- Tuotetaan suunnitelman mukaiset raportit hankekonsortion erityisasiantuntijan tukemana ja ohjaamana.
- Syksyllä 2018 raportoidaan koottu tieto ja viedään alueellisten päätöksentekijöiden käyttöön.
- Markkinoiden ja levitetään kehitettyjä malleja, menetelmiä ja tuotteita alueellisesti ja valtakunnallisesti. Hankekonsortion johtaja vastaa tästä prosessista ja ohjaa osahankkeen toimijoita asiassa.
- Osallistutaan koko hankekonsortion loppuseminaariin ja loppuarvointiin. Päätetään osahanke 12/2018.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

☒ Flat rate 17 % palkkakustannuksista

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

- ☐ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- ☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
- ☐ Kertakorvaus (lump sum)
- ☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☐ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- ☒ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Asiantuntijat (asiakasosallisuus)	Osa-aikainen	3	3 178	3 178	6 663	13 019
Toimistosihteeri	Osa-aikainen	2	663	994	1 159	2 816
Hankekoordinaattori	Kokoaikainen	29	23 390	56 144	56 144	135 678
Hanketyöntekijä	Osa-aikainen	6	4 805	11 532	10 571	26 908
1Yhteensä		40	32 036	71 848	74 537	178 421

Kustannusten perustelut

Hankekoordinaattori 100 % Työaika.

Hankekoordinaattori on päävastuussa osahankkeen toiminnasta ja sen etenemisestä. Lisäksi hän vastaa osahankkeen hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta.

Hanketyöntekijä 20 % toimii hankekoordinaattorin työn tukena.

Asiantuntijat organisoivat yhteiskehittämiseen ja asiakkaiden osallisuuteen liittyvät toimet hankkeessa.

Toimistosihteeri vastaa hankehallintoon tuotettavista tiedoista.

Hankkeen toteuttamiseen osallistuvien muiden työntekijöiden (esim.kuntien työntekijät), joiden rahoitus ei tule hankkeen budjetista, ilmoitetaan erillisellä liitteellä ja ko. rahoitusosuus B-osiossa. Lisäksi hankehenkilöstön toimenkuvat ja kustannukset kuvataan tarkemmin erillisellä liitteellä.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Asiantuntijapalvelut	0	0	1 500	1 500
2 Yhteensä	0	0	1 500	1 500

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut
Hankitaan koulutusta sosiaalityön uusiin toteutusmuotoihin mm. taloudelliseen sosiaalityöhön.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Työkokousten järjestäminen	800	2 000	1 945	4 745
3 Yhteensä	800	2 000	1 945	4 745

Kustannusten perustelut
Työkokoukset ovat hankkeen tärkeä väline toteuttaa hanketta. Työkokouksiin kutsutaan sekä asiantuntijoita että kohderyhmiin kuuluvia.

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
17.00 %	5 447	12 215	12 672	30 334
4 Yhteensä	5 447	12 215	12 672	30 334

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	38 283	86 063	90 654	215 000

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	38 283	86 063	90 654	215 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien palkkakustannukset	2 966	12 102	28 563	43 631
6 Yhteensä	2 966	12 102	28 563	43 631

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

Kustannusten perustelut

Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien osallistuminen hankkeen Pikassoksen alueen hanketyöhän erilaisissa työryhmissä ja piloteissa.

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	2 966	12 102	28 563	43 631

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	41 249	98 165	119 217	258 631

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	30 627	68 850	72 523	172 000

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: PRO SOS -uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntaliitto	2 002	3 337	3 337	8 676
Kuntien rahoitus	5 654	13 876	14 794	34 324
2.2 Yhteensä	7 656	17 213	18 131	43 000

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	7 656	17 213	18 131	43 000

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	38 283	86 063	90 654	215 000

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	2 966	12 102	28 563	43 631

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	41 249	98 165	119 217	258 631